

ΒΙΚΤ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ — ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΘΕΟΧΟΝΟΜΟΥ

ΕΚΛΟΓΑΙ  
ΕΞ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ  
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ



ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ  
ΑΘΗΝΑΙ 1950



ΕΚΛΟΓΑΙ  
ΕΞ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

17019



ΒΙΚΤ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ — ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

---

# ΕΚΛΟΓΑΙ

## ΕΞ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ



*Θεόδωρος Δ. Ραζής*

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1950

Ἡ εἰκὼν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐξωφύλλου: ἡ ἀλώπηξ διηγείται εἰς τὸν Αἴσκιον ἱστορίας ζώων. (Παράστασις ἐπὶ ἀγγείου, Γρηγοριανὸν Μουσεῖον Ρώμης.)

## Α΄ ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ

## ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Αἰσώπος εἶναι ὁ διασημότερος τῶν ἀρχαίων μυθογράφων. Ὀλίγα γνωρίζομεν περὶ τοῦ βίου του. Λέγεται, ὅτι ἐγεννήθη εἰς τὴν Φρυγίαν τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ, ὅτι ἦτο δοῦλος τοῦ Σαμίου φιλοσόφου Ἰάδμονος καὶ ὅτι ἐλθὼν μετὰ τοῦ κυρίου του εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπληλευθέρωθη βραδύτερον ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπίσης λέγεται, ὅτι ἦτο ἀνάπηρος καὶ δύσμορφος, ἀλλ' εἶχε σπινθηροβόλον πνεῦμα καὶ ἠρέσκετο νὰ διηγῆται μύθους πειρακτικούς μὲ τὸν σκοπὸν νὰ διορθώῃ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἀνθρώπων. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερον τὸν σκοπὸν του καὶ διὰ νὰ καταστήσῃ τοὺς μύθους του διδακτικούς, ζωηροὺς καὶ εὐχαρίστους, μεταχειρίζεται :

1) τὴν **προσωποποιίαν**, διὰ τῆς ὁποίας παριστᾷ ὡς λογικὰ πρόσωπα ὁμιλοῦντα καὶ ἐνεργοῦντα τὰ ἀψυχα πράγματα, τὰ φυτὰ καὶ πολλάκις τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ

2) τὴν **ἀλληγορίαν**, διὰ τῆς ὁποίας διδάσκει ἄλλα λέγων καὶ ἄλλα ἐννοῶν· ἀφήνει τοιουτοτρόπως ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀκούουν τὸν μῦθον, νὰ ἐξαγάγουν μόνοι των τὸ διδακτικὸν συμπέρασμα του.

Οἱ μῦθοι τοῦ Αἰσώπου, οἱ λεγόμενοι **Αἰσώπειοι μῦθοι**, διεδόθησαν εὐρύτατα. Τούτους ἐμιμήθησαν κατόπιν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, Ῥωμαῖοι καὶ νεώτεροι Εὐρωπαῖοι μυθογράφοι.





## Α΄ ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

### 1. Λέαινα και άλώπηξ.

Ἄλώπηξ λέαιναν ἔσκωπτεν, ὅτι ἓνα μόνον τίκτει· ἡ δὲ λέαινα εἶπεν· « ἓνα, ἀλλὰ λέοντα! »

### 2. Ἐριφος και λύκος.

Ἐριφος ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ δώματος ἦν. Ἐπειδὴ δὲ λύκον διαβαίνοντα εἶδεν, ἐλοιδορεῖ και ἔσκωπτεν αὐτόν. Ὁ δὲ λύκος εἶπεν αὐτῷ· « Οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος ».

### 3. Βόες και λέων.

Ἐνέμοντο τρεῖς μετ' ἀλλήλων βόες. Λέων δὲ τούτους φαγεῖν θέλων, διὰ τὴν ὁμόνοιαν ἐδειλία· αἰμύλοις δὲ λόγοις τούτους διαχωρίσας, μεμονωμένους ἓνα καθ' ἓνα τούτων εὐρών, ἀδεῶς κατήσθιεν.

### 4. Λύχνος.

Μεθύων λύχνος ἐλαίῳ και φέγγων ἐκαυχᾶτο, ὡς ὑπὲρ ἥλιον λάμπει. Ἀνέμου δὲ πνεύσαντος εὐθύς ἐσβέσθη. Τὸ δεῦτερον δὲ ἄπτων τις εἶπεν αὐτῷ· « Φαῖνε, λύχνε, και σίγα· τῶν ἀστέρων τὸ φέγγος οὐδέποτε ἐκλείπει ».

## 5. Γυνή καὶ ὄρνις.

Γυνή τις ὄρνιν εἶχε καθ' ἐκάστην ἡμέραν φὸν αὐτῇ τί-  
κτουςαν. Νομίσασα δὲ ὡς, ἐὰν πλείους ἢ ὄρνις τροφὰς λάβῃ,  
δις τέξεται τῆς ἡμέρας, διπλασίως αὐτὴν ἐκρίθιζεν. Ἄλλ' ἡ  
ὄρνις παχεῖα γενομένη, οὐδ' ἄπαξ τῆς ἡμέρας ἔτικτε.

## 6. Κώνωψ καὶ βοῦς.

Κώνωψ κέρατι βοὸς πολὺν χρόνον ἐπικαθίσας, ἐπειδὴ  
ἀπαλλάττεσθαι ἔμελλεν, ἐπυνθάνετο τοῦ βοός, εἰ ἤδη βούλε-  
ται αὐτὸν ἀπελθεῖν. Ὁ δὲ εἶπεν· « Ἄλλ' οὔτε ὅτε ἦλθες ἔγνων,  
οὔτε, ἐὰν ἀπέλθης, γνώσομαι ».

## 7. Αἶξ καὶ αἰγοβοσκός.

Αἰγοβοσκὸς τὰς αἶγας ἀνεκαλεῖτο πρὸς τὴν μάνδραν.  
Μία δ' ἐξ αὐτῶν ὑπελείφθη· ἠδὺ γάρ τι ἔτρογε. Ῥίψας δὲ ὁ  
ποιμὴν λίθον, τὸ κέρας αὐτῆς συνέτριψεν εὐστοχήσας. Καθι-  
κέτευε δὲ τὴν αἶγα μὴ εἰπεῖν τοῦτο τῷ δεσπότῃ. Ἡ δὲ εἶπεν·  
« Κἂν ἐγὼ σιωπήσω, πῶς κρύψω; Πρόδηλον γάρ ἐστι πᾶσι  
τὸ κέρας μου συντετριμμένον ».

## 8. Ἀλώπηξ καὶ βότρυς.

Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο ἐπὶ τινος ἀνα-  
δενδράδος βότρυς κρεμαμένους, ἐβουλήθη αὐτοὺς ἀρπάσαι,  
ἀλλ' οὐκ ἐδύνατο. Ἀποχωροῦσα δὲ πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν· « ὄμ-  
φракές εἰσιν ».

## 9. Κυνηγὸς καὶ δρυοτόμος.

Κυνηγὸς τις λέοντος ἔχνη ἐπιζητῶν δρυοτόμον ἠρώτη-  
σεν, εἰ εἶδεν ἔχνη λέοντος καὶ ποῦ ὁ λέων κοιτάζει. Τοῦ δὲ  
εἰπόντος, « καὶ αὐτὸν τὸν λέοντά σοι ἤδη δεῖξω », ὁ κυνηγὸς  
ὠχιάσας ἐκ τοῦ φόβου καὶ τοὺς ὀδόντας συγκρούων εἶπεν·  
« Ἴχνη μόνον ζητῶ, οὐχὶ αὐτὸν τὸν λέοντα ».

## 10. Πῆραι δύο.

Ἀνθρώπων ἕκαστος δύο πῆρας φέρει, τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὀπισθεν, γέμει δὲ κακῶν ἑκατέρω· ἀλλ' ἢ μὲν ἔμπροσθεν ἀλλοτρίων γέμει, ἢ δὲ ὀπισθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἑαυτῶν κακὰ οὐχ ὀρῶσι, τὰ δὲ ἀλλότρια πάνυ ἀκριβῶς θεῶνται. X //

## 11. Λέων καὶ ταῦρος.

5  
308  
Λέων ταῦρον παμμεγέθει ἐπιβουλεύων, ἔγνω δόλω αὐτοῦ περιγενέσθαι. Καὶ δὴ προσκαλεσάμενος τὸν ταῦρον, εἶπε πρὸς αὐτόν· «Πρόβατον ἔθυσσα, ὦ φίλε, καί, εἰ βούλει, σήμερον συνεστιαθῶμεν». Ἐβούλετο δὲ ὁ λέων, μετὰ τὸ κατακλιθῆναι τὸν ταῦρον, καταφαγεῖν αὐτόν. Ὁ δὲ ἐλθὼν καὶ θεασάμενος λέβητας πολλοὺς καὶ ὀβελίσκους μεγάλους, τὸ δὲ πρόβατον οὐδαμοῦ, ἀπηλλάττετο οὐδὲν εἰπών. Τοῦ δὲ λέοντος αἰτιωμένου αὐτόν καὶ τὴν αἰτίαν μαθεῖν θέλοντος, δι' ἣν, εἰ καὶ οὐδὲν δεινὸν ἔπαθεν, ἀπέρχεται, ὁ ταῦρος εἶπεν· «ἀλλ' ἔγωγε οὐ μάτην τοῦτο ποιῶ καὶ φεύγω, ὦ λέων· ὀρῶ γὰρ παρασκευὴν οὐχ ὡς εἰς πρόβατον, ἀλλ' εἰς ταῦρον ἡτοιμασμένην». X

## 12. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

4  
2  
Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, συμμαχίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον εἰς ἄγρον. Πολλῶν δὲ θηρίων ἀγρευθέντων, ὁ λέων τῷ ὄνῳ διανεῖμαι προσέταξε. Τοῦ δὲ τρεῖς μερίδας ἴσας ποιήσαντος καὶ ἐκλέξασθαι αὐτῷ παραινούντος, ὁ λέων ἀγανακτήσας τὸν ὄνον κατέφαγε καὶ τῇ ἀλώπεκι μερίσαι προσέταξε. Ἡ δέ, πάντα εἰς μίαν μερίδα συναθροίσασα καὶ ὀλίγα ἑαυτῇ καταλιπούσα, παρήνει αὐτῷ ἐλέσθαι. Ἐρομένου δὲ τοῦ λέοντος, τίς αὐτὴν οὕτω διανέμειν ἐδίδαξεν, ἡ ἀλώπηξ εἶπεν· «Ἡ τοῦ ὄνου συμφορά». X

## 13. Πίθηκος καὶ ἀλιεῖς.

Πίθηκος ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ δένδρου καθήμενος, ὡς εἶδεν ἀλιεῖς ἐπὶ τινος ποταμοῦ σαγήνην βάλλοντας, παρετήρει τὰ ὑπ' αὐτῶν γιγνόμενα. Ὅτε δ' οὗτοι τὴν σαγήνην κατέλιπον καὶ μικρὸν ἀπεχώρησαν, καταβὰς ἀπὸ τοῦ δένδρου ἐπειράτο μιμείσθαι αὐτούς. Ἐγκλεισθεῖς δ' ἐν τοῖς δικτύοις ἐκινδύνευε πνιγῆναι. Τότε δὲ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν· « Ἄλλ' ἔγωγε δίκαια πάσχω· τί γὰρ ἀλιεύειν μὴ μαθὼν τούτῳ ἐπεχείρουν; »

## 14. Κομπαστής.

Ἄνῆρ τις ἐπὶ ἀνανδρίᾳ ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὄνειδιζόμενος, ἀποδημήσας ποτὲ μετὰ πολὺν χρόνον ἐπανῆλθε. Κομπάζων δὲ διηγείτο τάδε· « Ἀποδημῶν πολλὰ καὶ μεγάλα ἔδρασα καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ τοιοῦτον πῆδημα ἐπήδησα, οἷον οὐδεὶς τῶν Ὀλυμπιονικῶν δύναται πηδῆσαι. Μάρτυρας δὲ ποιούμεαι πάντας, ὅσοι με τοῦτο τὸ πῆδημα πηδήσαντα εἶδον ». Εἷς δὲ τῶν ἀκουόντων εἶπεν· « ὦ φίλε, οὐκ ἀνάγκη ἄλλους μάρτυρας ποιήσασθαι· ἰδοὺ ἡ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πῆδημα ».

## 15. Ἴππος καὶ ὄνος.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. Ὀδευόντων δέ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ· « Ἄρον τοῦ ἔμοῦ φορτίου μέρος, εἰ ἐθέλεις εἶναι με σῶνον ». Ὁ δὲ οὐκ ἐπέισθη. Μετ' οὐ πολὺ ὁ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου, ἐτελεύτησε. Τοῦ δὲ δεσπότης πάντα ἐπιβαλόντος τῷ ἵππῳ καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ ὄνου δορὰν, οὗτος θρηγῶν ἐβόα· « Οἷμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; Μὴ θελήσας μικρὸν βάρος λαβεῖν, νῦν ἅπαντα βαστάζω καὶ τὸ δέσμα ».

## 16. Ὄνος καὶ λεοντῆ.

Ὄνος δορὰν λέοντος ἐπενδυθεὶς λέων ὑπὸ πάντων ἐνο-

μίζετο καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. Ὡς δέ, ἀνέμου πνεύσαντος, ἡ δορὰ περιηρέθη καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν, τότε δὴ πάντες ἐπιδραμόντες, ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔπαιον.

### 17. Ἴππος καὶ στρατιώτης.

Ἴππον τὸν ἑαυτοῦ στρατιώτης, ἕως μὲν καιρὸς τοῦ πολέμου ἦν, ἐκρίθιζεν, ἔχων αὐτὸν συνεργὸν ἐν ταῖς τοῦ πολέμου ἀνάγκαις. Ὅτε δ' ὁ πόλεμος κατέπαυσεν, εἰς ἔργα πολλὰ καὶ φόρτους βαρεῖς ὁ ἵππος εἰργάζετο, ἀχύρω μόνῳ τρεφόμενος. Ὡς δὲ πάλιν πόλεμος ἠκούσθη καὶ ἡ σάλπιγξ ἤχησεν, ὁ δεσπότης τὰ ὄπλα λαβὼν καὶ τὸν ἵππον χαλινώσας εἰς τὸν πόλεμον ἦλθεν. Ὁ δ' ἵππος συνεχῶς ἔπιπτε μηδὲν ἰσχύων καὶ τῷ δεσπότη ἔλεγεν· « Ἄπελθε μετὰ τῶν πεζῶν ὀπλιτῶν νῦν· σὺ γὰρ ἀφ' ἵππου εἰς ὄνον με μετεποίησας καὶ πῶς πάλιν ἐξ ὄνου ἵππον θέλεις ἔχειν; »

### 18. Γεωργοῦ παῖδες.

Γεωργοῦ παῖδες ἀεὶ πρὸς ἀλλήλους ἤριζον. Ὁ δὲ πατήρ ἐπειρᾶτο πείσαι τούτους ὁμονοεῖν, ἀλλ' οὗτοι τοῖς λόγοις αὐτοῦ οὐκ ἐπέθιγοντο. Διὸ ἠθέλησε παραδείγματι διδάξαι καὶ παρήνευσεν αὐτοὺς ῥάβδων δέσμην κομίσει. Τῶν δὲ παίδων τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, πρῶτον μὲν ἀθροάς τὰς ῥάβδους ἐκέλευσε θραύειν. Ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἠδύναντο, τὴν δέσμην λύσας ἀνὰ μίαν ῥάβδον θραῦσαι ἐκέλευεν ἕκαστον. Τῶν δὲ παίδων ῥαδίως ταύτας θραυσάντων, εἶπεν· « Ἦδη τῷ ἔργῳ ἐπέσθητε· καὶ ὑμεῖς, ὦ παῖδες, ἐὰν μὲν ὁμονοῆτε, ἀχειρωτοὶ τοῖς ἐχθροῖς ἔσεσθε· ἐὰν δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐρίζητε, εὐάλωτοι ».

### 19. Ποιμὴν ψεύστης.

Ποιμὴν πρόβατα νέμων τοὺς ἀγρότας πολλάκις ἐπεκα-

λειτο λέγων· «βοηθεῖτε· λύκος ἔρχεται». Οἱ δ' ἀγρόται τρέχοντες εὗρισκον τοῦτον οὐκ ἀληθεύοντα. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὅτε τῇ ἀληθείᾳ ὁ λύκος ἐπῆλθεν, ὁ ποιμὴν ἐβόα «βοηθεῖτε, λύκος», ἀλλ' οὐδεὶς ἐπίστευεν, ὥστε προσδραμεῖν καὶ βοηθῆσαι αὐτῷ. Ὁ δὲ λύκος εὐρῶν ἄδειαν, εὐκόλως τὴν ποίμνην πᾶσαν διέφθειρεν.

### 20. Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

Γεωργὸς τις μέλλον καταλύειν τὸν βίον καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πείραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἔφη· «Παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦ βίου ἀπέρχομαι· ὑμεῖς δέ, ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ ὑπ' ἐμοῦ κέκρυπται, ζητήσαντες εὐρήσετε πάντα». Οἱ μὲν οὖν νομίσαντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν κατέσκαψαν. Καὶ θησαυρὸν μὲν οὐχ εὗρον, ἀλλ' ἡ ἀμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλῶν πλείονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκε.

### 21. Πατὴρ καὶ θυγατέρες.

Εἶχε τις θυγατέρας δύο. Τούτων ἡ μὲν κηπουρὸν ἄνδρα ἔλαβεν, ἡ δ' ἑτέρα κεραμέα. Χρόνου δὲ παρελθόντος, ὁ πατὴρ εἰς τὴν τοῦ κηπουροῦ ἔρχεται καὶ ταύτην ἐρωτᾷ πῶς ἔχει. Ἡ δὲ λέγει· «Πάντα μὲν ἡμῖν καλῶς ἔχει, ἐν δὲ τοῦτο τοῖς θεοῖς εὐχομαι, ὅπως χειμῶν γένηται καὶ ὄμβρος, ἵνα τὰ λάχανα ἀρδευθῆ». Μετ' οὗ πολὺ ὁ πατὴρ πρὸς τὴν τοῦ κεραμέως ἔρχεται καὶ ταύτην πῶς ἔχει ἐρωτᾷ. Ἡ δὲ λέγει· «Τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἡμῖν καλῶς ἔχει, τοῦτο δὲ μόνον εὐχομαι, ὅπως αἰθρία λαμπρὰ ἐπιμείνη καὶ λαμπρὸς ἥλιος, ἵνα ὁ κέραμος ξηρανθῆ». Ὁ δὲ πατὴρ λέγει· «Ἐὰν σὺ μὲν εὐδῖαν ἐπιζητῆς, ἡ δ' ἀδελφὴ σου χειμῶνα, ποτέρω ὑμῶν συνεύξομαι;»

## 22. Ἴατρος ἄτεχνος.

Ἴατρος ἦν ἄτεχνος. Οὗτος ἀρρώστῳ παρακολουθῶν, πάντων τῶν ἱατρῶν λεγόντων αὐτὸν μὴ κινδυνεύειν, οὗτος μόνος ἔλεγεν αὐτῷ· «Πάντα τὰ σαυτοῦ ἐτοίμασον, αὐριον γὰρ τελευτᾷς». Ταῦτα εἰπὼν ἀπεχώρησε. Μετὰ χρόνον δέ τινα ἐγεγρθεὶς ὁ νοσῶν προῆλθεν, ὠχρὸς καὶ μόλις βαίνων. Ὁ δὲ ἱατρος συναντήσας αὐτῷ ἔλεγε· «Χαῖρε, φίλε· πῶς ἔχουσιν οἱ κάτω;» Κάκεινος εἶπεν· «Ἡρεμοῦσι τὸ τῆς Λήθης ὕδωρ πίνοντες. Πρὸ ὀλίγου δὲ ὁ Θάνατος καὶ ὁ Ἄδης δεινῶς ἠπέλουν τοὺς ἱατροὺς πάντας, ὅτι τοὺς νοσοῦντας οὐκ ἔωσι τελευτᾶν, καὶ κατεγράφοντο πάντας. Ἐβούλοντο δὲ καὶ σὲ γράψαι, ἀλλ' ἐγὼ σέσωκά σε. Προσπεσὼν γὰρ αὐτοῖς καὶ δυσωπήσας, ἐβεβαίωσα αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἀληθῆς ἱατρος εἶ σύ, ἀλλὰ μάτην διεβλήθης».

## 23. Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν καὶ ἀλώπηξ.

Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν ἐταιρειᾶν ποιησάμενοι ὦδεον. Ὅτε δ' ἐσπέρα ἐγένετο, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἀναβάς ἐκάθευδεν, ὁ δὲ κύων παρὰ τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντας. Τοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε καὶ μείνασα κάτωθεν τοῦ δένδρου πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν παρεκάλει. «Ἐλθὲ πρὸς με», ἔλεγεν· «ἐπιθυμῶ γὰρ ζῶον ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ἔχον ἀσπάσασθαι». Ὁ δὲ ἐκέλευσεν αὐτὴν τὸν θυρωρὸν πρότερον ἀφυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ἵνα, ἐκείνου ἀνοίξαντος, κατέλθῃ. Ὅτε δὲ ἡ ἀλώπηξ τὸν θυρωρὸν ζητοῦσα ἐφώνησεν, ὁ κύων αἴφνης πηδήσας αὐτὴν διεσπάραξεν.

## 24. Ευλευόμενος καὶ Ἐρμῆς.

Ευλευόμενός τις παρὰ ποταμῷ, τὸν πέλεκυν ἀπόλεσεν.

Ἄπορῶν τοίνυν, παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. Ἐρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν καὶ οἰκτίρας τὸν ἄνθρωπον, καταβάς εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσοῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν καὶ ἠρώτησεν, εἰ οὗτός ἐστιν, ὃν ἀπωλωλέκει. Τοῦ δὲ εἰπόντος οὐ τοῦτον εἶναι, αὖθις καταβάς, ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. Τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, τὸ τρίτον καταβάς, ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. Τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπωλωλότα εἰπόντος, Ἐρμῆς, αἰσθόμενος τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, πάντας αὐτῷ ἐδωρήσατο. Ὁ δὲ, παραγενόμενος πρὸς τοὺς ἑταίρους, τὰ συμβάντα αὐτοῖς ἤγγειλε.

Τούτων δὲ τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο. Ἐλθὼν οὖν παρὰ τὸν ποταμὸν καὶ τὴν οἰκειαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες εἰς τὸ ρεῦμα βαλὼν, κλαίων ἐκάθητο. Ἐπιφανεῖς οὖν ὁ Ἐρμῆς κάκεινῳ καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβάς ὁμοίως χρυσὴν ἐξήνεγκεν ἀξίνην καὶ ἠρώτησεν, εἰ ταύτην ἀπέβαλε. Τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ ἀποκρίναμένου «ναί, ἀληθῶς ἦδε ἐστὶ», μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκειαν ἀπέδωκε.



Β'. ΕΚ ΤΗΣ "ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ



## ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

---

Ὁ Ἀπολλόδωρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιάδου, ἦτο Ἀθηναῖος ἀκμάσας περὶ τὰ μέσα τοῦ δευτέρου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος. Οὗτος ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ περιφήμου γραμματικοῦ Ἀριστάρχου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐγένετο δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἔπειτα γραμματικός, ἦτοι διδάσκαλος τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας.

Ὁ Ἀπολλόδωρος ἔγραψε πολλὰ συγγράμματα, ἐκ τῶν ὁποίων διεσώθη μόνον τὸ ἐπιγραφόμενον «Βιβλιοθήκη» καὶ τούτου μόνον τὰ τρία πρῶτα βιβλία.

Εἰς τὴν «Βιβλιοθήκην» του ὁ Ἀπολλόδωρος ἐκθέτει περιληπτικῶς τὴν ἀρχαίαν μυθολογίαν, ἦτοι τὰς παραδόσεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων περὶ τῶν θεῶν, τῶν ἡρώων καὶ τῶν πρώτων ἀνθρώπων. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο διὰ τὴν εὐσύνοπτον ἔκθεσιν παλαιῶν παραδόσεων καὶ τὴν ἀπλότητα τῆς γλώσσης εἶχε γίνεαι προσφιλὲς ἀνάγνωσμα, ἐχρησιμοποιεῖτο δὲ καὶ εἰς τὰ σχολεῖα.





## Β'. ΕΚ ΤΗΣ "ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

### Α') ΘΕΟΓΟΝΙΑ

#### 1. Οὐρανὸς καὶ Γῆ. Τέκνα αὐτῶν.

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντός ἐδυνάστευσε κόσμου καὶ γυναῖκα Γῆν ἔλαβεν. Ἡ δὲ Γῆ ἐτέκνωσε πρῶτους τοὺς Ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντας, οἱ μεγέθει τε καὶ δυνάμει ἀνυπέβλητοι ἦσαν, χεῖρας μὲν ἀνὰ ἑκατόν, κεφαλὰς δὲ ἀνὰ πεντήκοντα ἔχοντες.

Μετὰ τούτους ἡ Γῆ τίκει τοὺς Κύκλωπας, ὧν ἕκαστος εἶχεν ἓνα ὄφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Ἄλλ' Οὐρανὸς ἐφοβήθη, ὅτι οὗτοι αὐτὸν τῆς ἀρχῆς στερήσουσι. Διὸ τούτους εἰς Τάρταρον ἔρριψε. Τόπος δὲ οὗτος ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν Ἄδου, τοσοῦτον ἀπὸ τῆς γῆς ἀπέχων διάστημα, ὅσον ἀπ' οὐρανοῦ γῆ.

Μετὰ δὲ τοῦτο Γῆ τίκει παῖδας ἄλλους, Τιτᾶνας προσαγορευθέντας.

Ἄγανακτοῦσα δὲ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρταρον ῥιφθέντων παίδων πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι τῷ πατρί. Οἱ δὲ ἐπιτίθενται καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκβαλόντες αὐτὸν τοὺς τε εἰς Τάρταρον ῥιφθέντας ἀδελφοὺς ἀνήγαγον καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ τῷ ἀδελφῷ παρέδωσαν.

## 2. Κρόνος και 'Ρέα. Γέννησις τοῦ Διός.

Κρόνος τὴν ἀρχὴν λαβὼν τοὺς ἀδελφοὺς Κύκλωπας πάλιν εἰς Τάρταρον ἔρριψε, γυναῖκα δ' ἔλαβε 'Ρέα. Ἄλλ' ἐπειδὴ Γῆ τε καὶ Οὐρανὸς προεφήτευσον αὐτῷ λέγοντες ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθήσεσθαι, κατέπινε τὰ γεννώμενα.

Ὅργισθεῖσα δ' ἐπὶ τούτοις 'Ρέα, παραγίγνεται εἰς Κρήτην, ὅτε τὸν Δία ἐγκυμονοῦσα ἐτύχανε, τίκει δ' αὐτὸν ἐν ἄντρῳ τῆς Δίκτης. Καὶ τοῦτον δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησί τε καὶ ταῖς νύμφαις Ἀδραστεία καὶ Ἰδη. Αὐταὶ μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτροφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι, οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέκρουον, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ. 'Ρέα δὲ λίθον σπαργανώσασα ἔδωκε τῷ Κρόνῳ καταπιεῖν ὡς τὸν γεγεννημένον παῖδα.

## 3. Τιτανομαχία. Νίκη τοῦ Διός.

Ἐπειδὴ Ζεὺς ἐγένετο τέλειος, λαμβάνει Μῆτιν τὴν Ὀκεανοῦ συνεργόν, ἣ δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν φάρμακον, ὑφ' οὗ ἐκεῖνος ἀναγκασθεὶς ἐξεμεῖ πρῶτον μὲν τὸν λίθον, ἔπειτα δὲ τοὺς παῖδας, οὓς κατέπιε. Μετὰ τούτων Ζεὺς πρὸς Κρόνον καὶ Τιτᾶνας ἐπολέμησε.

Μαχομένων δὲ αὐτῶν ἐνιαυτοὺς δέκα, ἡ Γῆ τῷ Διὶ προεφήτευσεν τὴν νίκην, τοὺς εἰς Τάρταρον ὀφθέντας ἐὰν ἔχη συμμάχους. Διὸ Ζεὺς τὴν φρουροῦσαν τὰ δεσμὰ αὐτῶν Κάμπην ἀποκτείνας, ἔλυσεν αὐτούς. Καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν διδόασιν βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κεραυνόν, Πλούτωνι δὲ περικεφαλαίαν, Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν. Οἱ δὲ τούτοις ὀπλισθέντες κρατοῦσι Τιτάνων καὶ καθείρξαντες αὐτοὺς ἐν τῷ Ταρτάρῳ τοὺς Ἑκατόγχειρας κατέστησαν φύλακας.

Αὐτοὶ δὲ διακληροῦσι περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ λαγχάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν οὐρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν τὴν ἐν θαλάττῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν Ἄδου.



## Β') ΑΝΘΡΩΠΟΓΟΝΙΑ

### 1. Προμηθεύς.

Προμηθεύς ὁ Ἰαπετοῦ, ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας, ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρα Διὸς ἐν νάρθηκι κρύψας. Ὡς δὲ ἦσθετο τὴν κλοπὴν Ζεὺς, ἐπέταξεν Ἡφαίστῳ τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλωσαί· τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. Ἐν τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεύς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐδέδετο· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐφιπτάμενος τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τοῦ ἥπατος, ἀῦξανομένου διὰ νυκτός.

Καὶ Προμηθεύς μὲν πυρὸς κλαπέντος δίκην ἔτινε ταύτην μέχρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕστερον ἔλυσε. Προμηθέως δὲ παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. Οὗτος, βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, νυμφεύεται Πύρραν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἦν θεοὶ πρώτην γυναῖκα ἔπλασαν.

### 2. Ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμός.

Ἐπεὶ δὲ ἀφανίσαι Ζεὺς τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἠθέλησεν, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων λάρνακα τεκτηνῆμενος καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας εἰσέβη.

Ζεὺς δέ, πολὺν ὑετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσε, ὥστε διαφθαρεῖνai πάντα ἀν-

θρώπους πλήν ὀλίγων, οἱ συνέφυγον εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὄρη. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῶν ὑδάτων φερόμενος ἡμέρας ἑννέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Παρνασσῷ προσίσχει, κάκει, τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβάς θύει Διὶ Φυξίῳ.

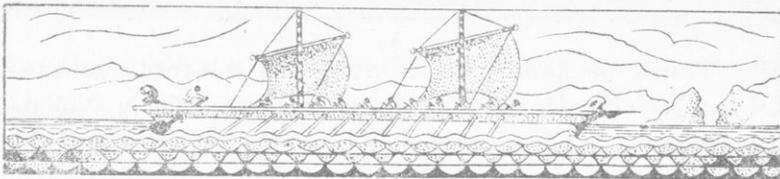
Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπέτρεψεν αἰρεῖσθαι ὅ,τι βούλεται· ὁ δὲ αἰρεῖται ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. Καὶ Διὸς εἰπόντος, λίθους αἶροντες, ὑπὲρ κεφαλῆς ἔβαλλον· καὶ οὓς μὲν ἔβαλε Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο, οὓς δὲ Πύρρα, γυναῖκες.

### 3. Ἕλλην καὶ τέκνα αὐτοῦ.

Γίνονται δὲ ἐκ Πύρρας καὶ Δευκαλίωνος παῖδες Ἕλλην μὲν πρῶτος, δεύτερος δὲ Ἀμφικτύων, ὁ μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς.

Ἕλληγος δὲ καὶ νύμφης Ὀρσηίδος Δῶρος, Ξοῦθος, Αἴολος. Αὐτὸς μὲν ἄφ' ἑαυτοῦ τοὺς καλουμένους Γραικοὺς προσηγόρευσε Ἕλληνας, τοῖς δὲ παισὶν ἐμέρισε τὴν χώραν· καὶ Ξοῦθος μὲν, λαβὼν τὴν Πελοπόννησον, Ἀχαιοὺς ἐγέννησε καὶ Ἴωνα, ἄφ' ὧν Ἀχαιοὶ καὶ Ἴωνες καλοῦνται. Δῶρος δὲ, τὴν πέραν χώραν Πελοποννήσου λαβὼν, τοὺς κατοίκους ἄφ' ἑαυτοῦ Δωριεῖς ἐκάλεσε. Αἴολος δὲ, βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων, τοὺς ἐνοικοῦντας Αἰολεῖς προσηγόρευσε.





## Γ') ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

### 1. Φοῖξος καὶ Ἑλλη.

Τῶν Αἰόλου παίδων Ἀθάμας Βοιωτίας βασιλεύων Νεφέλην γυναῖκα λαμβάνει, ἣ τίκει παῖδα μὲν Φοῖξον, θυγατέρα δὲ Ἑλλην.

Αὐθις δὲ Ἀθάμας Ἰνώ λαμβάνει γυναῖκα, ἐξ ἧς αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο. Ἐπιβουλεύσασα δὲ Ἰνώ τοῖς τέκνοις Νεφέλης ἔπεισε τὰς γυκαῖκας τὸν πυρὸν φρούγειν. Αὗται δὲ κρύφα τῶν ἀνδρῶν τοῦτο ἔπραττον. Γῆ δὲ πεφρυγμένους πυρὸς δεχομένη καρπούς οὐκ ἀνεδίδου· διὸ πέμπων Ἀθάμας εἰς Δελφοὺς ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας.

Ἰνώ δὲ τοὺς πεμφθέντας ἀνέπεισε λέγειν, ὡς εἶη κεχρησμένον παύσεσθαι τὴν ἀφορίαν, ἐὰν σφαγῇ Διὶ Φοῖξος. Τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας, συναναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν τὴν γῆν κατοικούντων, τῷ βωμῷ παρέστησε Φοῖξον.

Νεφέλη δὲ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτὸν ἀνήρπασε καὶ παρ' Ἑρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν, ἐφ' οὗ φερόμενοι δι' οὐρανοῦ γῆν ὑπερέβησαν καὶ θάλασσαν.

Ὡς δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ Σιγείου καὶ Χερρονήσου κειμένην θάλασσαν, ὤλισθεν εἰς τὸν βυθὸν ἡ Ἑλλη, κάκει ἀποθανούσης αὐτῆς, ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος ἐκλήθη τὸ πέλαγος.

Φοῖξος δὲ ἦλθεν εἰς Κόλχους, ὧν Αἰήτης ἐβασίλευεν. Οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται καὶ μίαν τῶν θυγατέρων Χαλκιόπην δίδωσιν. Ὁ δὲ τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διὶ θύει, τὸ δὲ τούτου δέρας Αἰήτη δίδωσιν. Ἐκεῖνος δὲ αὐτὸ περὶ δρυὸν ἐν Ἄρεως ἄλσει καθήλωσεν.

## 2. Πελίας καὶ Ἰάσων.

Ἰάσων, ὁ τοῦ Αἴσονος καὶ τῆς Πολυμήδης παῖς, ὄφκει ἐν Ἰωλκῷ, τῆς δὲ Ἰωλκοῦ Πελίας ἐβασίλευεν. Ὅτε δὲ Πελίας ὁ βασιλεὺς τὸ μαντεῖον περὶ τῆς βασιλείας ἠρώτα, ἐθέσπισεν ὁ θεὸς τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι.

Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἠγνώνει τὸν χρησμόν· ὕστερον δ' αὐτὸν ἔγνω. Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσῃ θυσίαν Ποσειδῶνι ἄλλους τε πολλοὺς ἐπὶ ταύτῃ καὶ τὸν Ἰάσονα μετεπέμψατο. Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν θυσίαν ἔσπευσεν ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἐν οἷς διέτριβε πόθῳ γεωργίας. Διαβαίνων δὲ ποταμὸν Ἄναυρον ἐξηλθε μονοσάνδαλος τὸ ἕτερον πέδιλον ἀπολέσας ἐν τῷ ρεῖθρῳ. Θεασάμενος δὲ ὁ Πελίας αὐτὸν καὶ τὸν χρησμόν ἐννοήσας ἠρώτα τὸν Ἰάσονα· « Τί ἂν ἐποίεις σὺ ἐξουσίαν ἔχων, εἰ χρησμός τις ἦν σοι ὑπὸ τινος φονευθήσεσθαι τῶν πολιτῶν; » Ὁ δὲ εἶπε· « Τὸ χρυσόμαλλον δέρας προσέταττον ἂν αὐτῷ φέρειν ». Τοῦτο Πελίας ἀκούσας εὐθύς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. Τοῦτο δὲ ἐν Κόλχοις ἦν ἐν Ἄρεως ἄλσει κρεμάμενον ἐκ δρυός, ἐφρουρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου.

## 3. Οἱ Ἄργοναῦται.

Ἐπὶ τοῦτο τὸ δέρας πεμπόμενος Ἰάσων Ἄργον παρέκάλεσε τὸν Φοῖξου. Κάκεινος τῇ τῆς Ἀθηνᾶς συμβουλῇ πενητηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε, τὴν προσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργώ. Ὡς δὲ ἡ ναῦς κατασκευάσθη, ὁ Ἰάσων συνήθροισε τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δὲ

συναθροισθέντες εἰσὶν οἷδε· Τίφυς, ὃς ἐκυβέρνησα τὴν ναῦν, Ὅρφεύς, Ζήτης καὶ Κάλαις, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, Τελαμών καὶ Πηλεὺς, Ἡρακλῆς, Θησεύς, Ἴδας καὶ Λυγκεύς, Ἀταλάντη, Ἄργος ὁ Φρύξου, Μελέαγρος, Πολύφημος καὶ ἄλλοι πολλοί.

#### 4. Ὁ μέχρι Μυσίας πλοῦς.

Οὗτοι ναυαρχοῦντος Ἰάσονος ἀναχθέντες ἦλθον εἰς Λῆμνον, ἐκεῖθεν δὲ εἰς Δολίονας, ὧν ἐβασίλευε Κύζικος. Οὗτος αὐτοὺς ὑπεδέξατο φιλοφρόνως. Νυκτὸς δὲ ἀναχθέντες ἐντεῦθεν καὶ περιπεσόντες ἀντιπνοίαις, πάλιν εἰς Δολίονας ἦλθον. Οἱ δὲ νομίζοντες Πελασγικὸν εἶναι στρατὸν (ἔτυχον γὰρ ὑπὸ Πελασγῶν συνεχῶς πολεμούμενοι) μάχην τῆς νυκτὸς συνάπτουσιν ἀγνοοῦντες πρὸς ἀγνοοῦντας. Κτείναντες δὲ πολλοὺς οἱ Ἀργοναῦται, μεθ' ὧν καὶ Κύζικον, μεθ' ἡμέραν, ὡς ἔγνωσαν τὰ γενόμενα, ἀποδυρόμενοι τὰς τε κόμας ἐκείραντο καὶ τὸν Κύζικον πολυτελῶς ἔθαψαν. Καὶ μετὰ τὴν ταφήν πλεύσαντες εἰς Μυσίαν ἦλθον.

Ἐνταῦθα δὲ Ἡρακλέα καὶ Πολύφημον κατέλιπον. Ὁ γὰρ Ὑλας, ὁ Θειοδάμαντος παῖς, ἀποσταλεῖς ὑδρεύσασθαι ὑπὸ νυμφῶν ἠρπάγη. Πολύφημος δὲ ἀκούσας αὐτοῦ βοήσαντος, σπασάμενος τὸ ξίφος ἐδίωκεν, ὑπὸ ληστῶν ἀγεσθαι νομίζων. Δηλοῖ δὲ τοῦτο καὶ Ἡρακλεῖ. Ζητούντων δὲ ἀμφοτέρων τὸν Ὑλαν ἢ ναῦς ἀνήχθη καὶ Πολύφημος μὲν ἐν Μυσίᾳ κτίσας πόλιν Κίον ἐβασίλευσεν, Ἡρακλῆς δὲ ὑπέστρεψεν εἰς Ἄργος.

#### 5. Ἀπὸ Μυσίας μέχρι Θράκης.

Ἀπὸ δὲ Μυσίας ἀπῆλθον εἰς τὴν Βεβρύκων γῆν, ἧς ἐβασίλευεν Ἄμυκος, Ποσειδῶνος παῖς καὶ νύμφης Βιθυνίδος. Γενναῖος δὲ ὧν οὗτος τοὺς ξένους ἠνάγκαζε πυκτεύειν καὶ

τοῦτον τὸν τρόπον ἐφόνευε. Παραγενόμενος οὖν καὶ τότε ἐπὶ τὴν Ἄργω τὸν ἄριστον αὐτῶν εἰς πυγμὴν προῦκαλεῖτο. Πολυδεύκης δὲ ὑποσχόμενος πυκτεύειν πρὸς αὐτόν, πλῆξας κατὰ τὸν ἀντίον, ἀπέκτεινε. Τῶν δὲ Βεβρούκων ὀρημασάντων πρὸς αὐτόν, ἀρπάσαντες οἱ ἄριστες τὰ ὄπλα πολλοὺς φεύγοντας φρονέουσιν αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἀναχθέντες οἱ Ἄργοναῦται καταντῶσιν εἰς τὴν Θράκης Σαλμυδησσόν.

#### 6. Ὁ μάντις Φινεύς. Αἱ Ἄρπυιαι.

Ἐν Σαλμυδησσῶ ὄκει Φινεύς μάντις, ὃς ἦν τὰς ὄψεις πεπρωμένος. Τοῦτον οἱ μὲν τοῦ Ἄγῆνορος εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ Ποσειδῶνος υἱόν· καὶ πηρωθῆναι λέγουσιν αὐτὸν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προῦλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα.

Ἐπεμψαν δ' αὐτῶ καὶ τὰς Ἄρπυίας οἱ θεοί· δύο δὲ ἦσαν αὐταὶ πτερωταὶ καί, ἐπειδὴ τῷ Φινεῖ παρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καθιπτάμεναι τὰ μὲν πλείονα ἀνήραζον, ὀλίγα δέ, ὅσα ὁσμῆς ἀνάπλεα, κατέλειπον, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτὸν φαγεῖν.

Βουλομένοις δὲ τοῖς Ἄργοναῦταις τὰ περὶ τοῦ πλοῦ μαθεῖν ἔφη ὑποδείξειν τὸν πλοῦν, ἐὰν τῶν Ἄρπυιῶν αὐτὸν ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ παρέθεσαν αὐτῶ τράπεζαν ἐδεσμάτων πλήρη, Ἄρπυιαι δὲ σὺν βοῇ ἐλθοῦσαι τὴν τροφήν ἤρασαν. Θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέου παῖδες Ζήτης καὶ Κάλαις, ὄντες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ ξίφη δι' ἀέρος ἐδίωκον. Διωκομένων δὲ τῶν Ἄρπυιῶν, ἡ μὲν εἰς Τίγρην ποταμὸν ἐμπίπτει, ἡ δὲ ἑτέρα κατὰ τὴν Προποντίδα φεύγουσα μέχρις Ἐχινάδων ἤλθε νήσων.

#### 7. Αἱ συμπληγάδες πέτραι.

Ἀπαλλαγείς δὲ τῶν Ἄρπυιῶν Φινεύς ὑπέδειξε τὸν πλοῦν

τοῖς Ἀργοναύταις καὶ περὶ τῶν συμπληγᾶδων ἐδίδαξε πετρῶν τῶν κατὰ θάλασσαν. Ἦσαν δὲ ὑπερμεγέθεις αὐταί, καὶ συγκρούμεναι ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Ἐφέρετο δὲ πολλὴ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν ὀμίχλη, πολὺς δὲ πάταγος, ἦν δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς δι' αὐτῶν ἐλθεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν καί, ἐὰν μὲν ταύτην ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν ἀφόβως, ἐὰν δὲ ἀπολομένην, μὴ διαπλεῖν.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἀργοναῦται ἀνήγοντο καί, ὡς πλησίον ἦσαν τῶν πετρῶν, ἀφιασιν ἐκ τῆς πρόφρας τῆς Ἀργούσ πελειάδα· τῆς δὲ ἱπταμένης τὰ ἄκρα μόνα τῆς οὐρᾶς ἢ σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν. Ὡς δὲ εἶδον τὰς πέτρας ἀναχωρούσας, διαπλέοντες ταχέως μετ' εἰρεσίας εὐτόνου διήλθον, καὶ τὰ ἄκρα μόνα τῆς πρύμνης περιεκόπη ὀλίγον.

Αἱ μὲν οὖν συμπληγᾶδες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου ἔστησαν· χρησμὸς γὰρ ἦν αὐταῖς, νεὼς περαιωθείσης, στήναι παντελῶς.

#### 8. Οἱ Ἀργοναῦται εἰς τὴν Κολχίδα. Ἰάσων καὶ Μήδεια.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται παραπλεύσαντες Θερμώδοντα καὶ Καύκασον ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν τῆς Κολχικῆς γῆς ἤλθον. Προσορμισθείσης δὲ τῆς νεώς, ἤλθε πρὸς βασιλέα Αἰήτην Ἰάσων καὶ τὰ ἐπιταχθέντα ὑπὸ Πελίου λέγων, παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ· ὁ δὲ δώσειν ὑπέσχετο, ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ. Ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οἱ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στόματος ἐφύσων.

Ἀποροῦντος δὲ τοῦ Ἰάσονος πῶς ἂν δύναίτο τοὺς ταύρους καταζεύξαι, Μήδεια, ἡ τοῦ Αἰήτου θυγάτηρ, φαρμακίς, συμπράξειν αὐτῷ ὑπέσχετο, ἐὰν ὁμόσῃ αὐτὴν ἔξειν γυναῖκα καὶ εἰς Ἑλλάδα ἄξειν.

Ὁμόσαντος δὲ Ἰάσονος, φάρμακον ἔδωκεν, ᾧ ἐκέλευσεν

αὐτὸν χριῖσαι τὴν τε ἄσπιδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα. Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ παρεγένετο εἰς τὸ τοῦ ναοῦ ἄλσος καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὀρμήσαντας τοὺς ταύρους κατέζευξε.

Ἄλλ' Αἰήτης οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας, ἐβούλετο δὲ τὴν τε Ἄργῶ καταφλέξει καὶ ἀποκτεῖναι τοὺς ναύτας. Ἡ δὲ Μήδεια τὸν Ἰάσωνα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις τὸ δέρας ἔλαβε. Ἔχουσα δὲ τοῦτο μετὰ τοῦ Ἰάσωνος ἐπὶ τὴν Ἄργῶ ἦλθε, συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. Οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν.

Κατελθὼν δὲ ὁ Ἰάσων εἰς τὴν Ἰωλκὸν τὸ μὲν δέρας ἔδωκε τῷ Πελίᾳ, τὴν δὲ ναῦν εἰς τὸν Ἴσθμὸν πλεύσας ἀνέθηκε τῷ Ποσειδῶνι.

Μετὰ τοῦτο Ἰάσων καὶ Μήδεια εἰς Κόρινθον ἦλθον.





## Δ') ΠΕΡΣΕΥΣ

### 1. Γέννησις Περσέως.

Ἀκρίσιος καὶ Προῖτος, Ἄβαντος τοῦ Ἄργου βασιλέως, παῖδες δίδυμοι ἦσαν. Οὗτοι ἀνδρωθέντες, τὴν Ἀργεῖαν ἐμερίσαντο χώραν. Καὶ Ἀκρίσιος μὲν λαμβάνει Ἄργος, Προῖτος δὲ Τίρυνθα. Ἀκρίσιῳ δὲ περὶ παίδων γεννήσεως ἀρρένων μαντευομένων, ὁ θεὸς ἔφη γενέσθαι αὐτῷ παῖδα ἐκ Δανάης τῆς θυγατρὸς, ὃς αὐτὸν ἀποκτενεῖ. Δείσας δὲ Ἀκρίσιος τοῦτο, ὑπὸ γῆν θάλαμον χαλκοῦν κατασκεύασε καὶ ἐν αὐτῷ τὴν Δανάην ἐφρούρει. Ἡ δὲ τίκτει ἐκ Διὸς Περσέα.

Αἰσθόμενος δὲ Ἀκρίσιος τὸ γεγονός, τὴν θυγατέρα μετὰ τοῦ παιδός, εἰς λάρνακα βαλὼν, ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. Προσενεχθείσης δὲ τῆς λάρνακος Σερίφῳ, Δίκτυς, ὁ τοῦ βασιλεύοντος Πολυδέκτου ἀδελφός, παραλαβὼν τὸν παῖδα ἀνέθρεψεν.

### 2. Περσεὺς πέμπεται ἐπὶ τὴν τῆς Γοργόνης κεφαλὴν.

Ἀνδρωθέντι δὲ τῷ Περσεῖ, Πολυδέκτης ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Γοργόνης κομίζειν κεφαλὴν. Ὁ δὲ μαθὼν παρὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν Γοργόνων, γραιῶν ἐκ γενετῆς, τὴν ἐπὶ τὰς νύμφας φέρουσαν ὁδόν, πρὸς ταύτας παρεγένετο. Αὗται δὲ αἱ νύμφαι πτηνὰ εἶχον πέδιλα καὶ τὴν κίβισιν· εἶχον δὲ καὶ τὴν

Ἄδου κυνῆν. Τούτων τυχῶν Περσεύς, τὴν μὲν κίβισιν περιεβάλετο, τὰ δὲ πέδιλα τοῖς σφυροῖς προσήρμοσε, τὴν δὲ κυνῆν τῇ κεφαλῇ ἐπέθετο. Ταύτην ἔχων, αὐτὸς μὲν οὐς ἤθελεν ἔβλεπεν, ὑπ' ἄλλων δὲ οὐχ ἑωρᾶτο. Λαβὼν δὲ καὶ παρὰ Ἐρμού ἀδαμαντίνην ἄρπην, ἦκε καὶ κατέλαβε τὰς Γοργόνας κοιμωμένας. Ἦσαν δὲ αὐταὶ Σθενώ, Εὐρυάλη καὶ Μέδουσα. Μόνη δὲ ἦν θνητὴ Μέδουσα· διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν ταύτης κεφαλὴν Περσεὺς ἐπέμφθη. Εἶχον δὲ αἱ Γοργόνες κεφαλὰς μὲν περιεσπειραμένας φολίσια δρακόντων, ὀδόντας δὲ μεγάλους ὡς συῶν, καὶ χεῖρας χαλκᾶς καὶ πτέρυγας χρυσᾶς, δι' ὧν ἐπέτοντο. Τοὺς δὲ ὀδόντας λίθους ἐποίουν.

### 3. Ἡ Μέδουσα ἀποτέμεται τὴν κεφαλὴν.

Ἐπέστη οὖν αὐταῖς ὁ Περσεὺς κοιμωμέναις, κατευθυνούσης τὴν χεῖρα Ἀθηνᾶς· ἀπεστραμμένος δὲ καὶ βλέπων εἰς ἀσπίδα χαλκῆν, δι' ἧς τὴν εἰκόνα τῆς Γοργόνης ἔβλεπεν, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Τούτου δὲ γενομένου, ἐκ τῆς Γοργόνης Πήγασος, πτηνὸς ἵππος, ἐξεπήδησεν. Ὁ μὲν οὖν Περσεὺς λαβὼν τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, ὀπίσω πάλιν ἐχώρει, αἱ δὲ Γοργόνες ἀναπτάσαι αὐτὸν ἐδίωκον. Ὁ δὲ ἀόρατος ἦν· ἀπεκρύπτετο γὰρ ὑπὸ τῆς κυνῆς.

Παραγενόμενος δὲ εἰς Σέριφον καί, ἀπολιθώσας ἐν τοῖς βασιλείοις τῇ κεφαλῇ τῆς Γοργόνης τοὺς Πολυδέκτου φίλους, βασιλέα κατέστησε Δίκτυν. Μετὰ δὲ τοῦτο τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνης Ἀθηνᾶ ἀπέδωκε. Ταύτην δὲ Ἀθηνᾶ ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι ἐνέθηκε.

### 4. Θάνατος Ἀκρισίου.

Μετὰ δὲ ταῦτα Περσεὺς εἰς Ἄργος ἔσπευδεν, ἵνα Ἀκρισιον θεάσῃται. Ὁ δέ, ἐπεὶ τοῦτο ἔμαθε, δεδοικῶς τὸν χρησμόν, ἀπολιπὼν Ἄργος, εἰς τὴν Πελασγιῶτιν ἦκε γῆν. Τευταμίδου

δὲ τοῦ Λαρισαίων βασιλέως, ἐπὶ κατοικομένην τῷ πατρὶ ποιουμένου γυμνικὸν ἀγῶνα, παρεγένετο καὶ ὁ Περσεὺς ἀγωνίσασθαι θέλων. Ἀγωνιζόμενος δὲ πένταθλον, τὸν δίσκον ἐπὶ τὸν Ἀκριοῦ πόδα βαλὼν, παραχρῆμα ἀπέκτεινεν αὐτόν. Οὕτω δὲ ὁ δοθεὶς Ἀκρισίῳ χρησμὸς ἐτελειώθη.

##### 5. Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδα.

Περσεῖ, ἐπανιόντι εἰς Ἄργος, συνέβη εἰς Αἰθιοπίας παραγενέσθαι, ἧς Κηφεὺς ἐβασίλευε. Τούτου τὴν θυγατέρα εὔρε παρακειμένην βορὰν θαλασσίῳ κήτει, ὁ Ποσειδῶν ἐπέπομφει, τιμωρούμενος Κασσιέπειαν, τὴν Κηφέως γυναῖκα, ὅτι Νηρησίην περὶ κάλλους ἤρισε καὶ πασῶν εἶναι κρείσσων ἐκανήσατο. Φθειρομένης οὖν τῆς χώρας, ὁ Θεὸς ἔχρησεν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς συμφορᾶς, ἐὰν ἡ Κασσιεπείας θυγάτηρ Ἀνδρομέδα προτεθῆ τῷ κήτει βορᾷ. Τοῦτο Κηφεύς, ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῶν κατοίκων, ἔπραξε καὶ τὴν θυγατέρα πέτρα προσέδησε.

Ταύτην θεασάμενος ὁ Περσεὺς ὑπέσχετο Κηφεῖ ἀποκτενεῖν τὸ κῆτος, εἰ μέλλει σωθεῖσάν τὴν Ἀνδρομέδαν γυναῖκα αὐτῷ δώσειν. Ἐπὶ τούτοις γενομένων ὄρκων, τὸ κῆτος ἔκτεινε καί, λύσας τὴν Ἀνδρομέδαν, ἠγάγετο αὐτὴν γυναῖκα. Ἐγένοντο δὲ ἐξ Ἀνδρομέδας παῖδες αὐτῷ Ἀλκαῖος, Σθένελος, Ἡλεκτρούων καὶ ἄλλοι. Καὶ Ἀλκαίου μὲν παῖς Ἀμφιτρούων ἐγένετο, Ἡλεκτρούωνος δὲ θυγάτηρ Ἀλκμήνη, Σθενέλου δὲ Εὐρυσθεύς, ὅς καὶ Μυκηθῶν ἐβασίλευσεν.



## Ε΄) ΗΡΑΚΛΗΣ

### 1. Γέννησις καὶ ἀνατροφή Ἡρακλέους.

Ἄλκμῆνη, ἡ Ἡλεκτρούωνος τοῦ Μυκηναῶν βασιλέως, ἐκ Διὸς μὲν ἔτεκεν Ἡρακλέα, ἐξ Ἀμφιτρούωνος δὲ Ἴφικλέα. Ὁκταμηνιαίου δὲ τοῦ Ἡρακλέους ὄντος, δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἡρα ἐπὶ τὴν εὐνὴν αὐτοῦ ἔπεμψεν, διαφθαρῆναι τὸ βρέφος θέλουσα. Τούτους Ἡρακλῆς ἀναστάς, ἄγχων ἐκατέρω τῶν χειρῶν, διέφθειρεν.

Ἐδιδάχθη δὲ Ἡρακλῆς ἀρματηλατεῖν, παλαίειν, τοξεύειν, ὄπλομαχεῖν καὶ κιθαρωδεῖν. Τρεφόμενος δὲ ἐν τοῖς βουφορβίοις, εἰς ἃ ὑπὸ Ἀμφιτρούωνος ἐπέμφθη, μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ πάντων διήνεγκεν. Ἦν δὲ καὶ θεωρούμενος φανερός, ὅτι Διὸς παῖς ἦν· τετραπηχναῖον μὲν γὰρ εἶχε τὸ σῶμα, πυρὸς δ' αἴγλην ἐξ ὀμμάτων ἔλαμπεν. Οὐκ ἠστόχει δὲ οὔτε τοξεύων οὔτε ἀκοντίζων.

### 2. Πρῶτα κατορθώματα Ἡρακλέους.

Ἐν δὲ τοῖς βουκολίοις, ὀκτωκαιδεκαέτης ὢν, τὸν Κιθαιρώνειον ἀνεῖλε λέοντα· οὗτος γάρ, ὀρμώμενος ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος, τὰς Ἀμφιτρούωνος ἔφθειρε βουῖς. Τοῦτο δὲ ποιήσας, τὴν μὲν δορὰν τοῦ λέοντος ἠμφιέσατο, τῷ δὲ χάσματι ἐχρήσατο κόρυθι.

Ἀνακάμπτοντι δὲ αὐτῶ ἀπὸ τῆς θήρας, συνήντησαν κήρυκες παρὰ Ἐργίνου, τοῦ Μινυῶν βασιλέως, πεμφθέντες, ἵνα παρὰ Θηβαίων τὸν δασμὸν λάβωσιν. Ἦν δ' οὗτος ὁ δασμὸς κατ' ἔτος ἑκατὸν βόες. Τοῦτον ἐτέλουν Θηβαῖοι Ἐργίῳ, ὅτι Κλύμενον, τῶν Μινυῶν βασιλέα, ἀνὴρ Θηβαῖος λίθῳ ἀνῆρῆκει. Ἡρακλῆς οὖν ἀποκόψας τῶν πρέσβειων τὰ ὄτα καὶ τὰς ῥίνας, δεδεμένους Ἐργίῳ ἀπέστειλεν, εἰπὼν, ὅτι Θηβαῖοι τοῦτον τὸν δασμὸν τελοῦσιν.

Ἐργίνος δέ, ἀγανακτῶν ἐπὶ τούτοις, κατὰ τῶν Θηβῶν ἐστράτευσεν. Ἡρακλῆς δέ, λαβὼν ὄπλα παρ' Ἀθηναῖς, Ἐργίῳ μὲν ἔκτεινε, τοὺς δὲ Μινύας ἐτρέψατο καὶ τὸν δασμὸν διπλοῦν ἠνάγκασε τοῖς Θηβαίοις φέρειν. Λαμβάνει δὲ Ἡρακλῆς παρὰ Κρέοντος ἀριστεῖον τὴν πρεσβυτάτην θυγατέρα Μεγάραν, ἐξ ἧς αὐτῶ τρεῖς παῖδες ἐγένοντο.

Προμαθὼν δὲ παρ' Εὐρύτου τὴν τοξικὴν, ἔλαβε παρὰ Ἐρμού μὲν ξίφος, παρ' Ἀπόλλωνος δὲ τόξα, παρὰ δὲ Ἡφαίστου θώρακα χρυσοῦν, παρὰ δὲ Ἀθηναῖς πέπλον ῥόπαλον δὲ αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας.

### 3. Μανία Ἡρακλέους. Δουλεία παρὰ τῷ Εὐρυσθεῖ.

Μετὰ δὲ τὴν πρὸς Μινύας μάχην συνέβη αὐτῶ κατὰ ζῆλον Ἡρας μανῆσαι καὶ τοὺς ἰδίους παῖδας εἰς πῦρ ἐμβαλεῖν. Διὸ καταδικάσας ἑαυτοῦ φυγὴν, παραγενόμενος εἰς Δελφούς, πυνθάνεται τοῦ θεοῦ, ποῦ κατοικήσῃ.

Ἡ δὲ Πυθία κατοικεῖν αὐτὸν εἶπεν ἐν Τίρυνθι, Εὐρυσθεῖ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα, καὶ ἐπιτελεῖν τοὺς ἐπιτασσομένους δέκα ἄθλους. Συντελεσθέντων δὲ τῶν ἄθλων, ἔφη ἀθάνατον αὐτὸν ἔσεσθαι.

Τοῦτο ἀκούσας Ἡρακλῆς εἰς Τίρυνθα ἦλθε καὶ τὰ προστασσομένα ὑπὸ Εὐρυσθέως ἐτέλει.

## 4. Οἱ δώδεκα ἄθλοι.

## α') Ὁ Νεμεαῖος λέων.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν αὐτῷ Εὐρυσθεὺς τοῦ Νεμεαίου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν. Οὗτος δὲ ἦν ἄτρωτος· ἐκ Τυφῶνος γὰρ ἦν γεγεννημένος. Ἀφικόμενος δὲ εἰς Νεμέαν καὶ τὸν λέοντα μαστεύσας, ἐτόξευσε τὸ πρῶτον. Ὡς δ' ἔμαθεν ἄτρωτον ὄντα, ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον ἐδίωκεν.

Φυγόντος δὲ τοῦ λέοντος εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον, τὴν ἐτέραν ἀνφοδομήσεν εἴσοδον, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ· ἐπεὶ δὲ συνέλαβεν αὐτό, περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, ἤγχεεν, ἕως ἔπνιξε. Μετὰ δὲ τοῦτο θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἐκόμιζεν εἰς Μυκήνας.

## β') Ἡ Λερναία ὕδρα.

Δεύτερον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Λερναίαν ὕδραν κτεῖναι· αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἔλει ἐκτραφεῖσα, ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδίον καὶ τὰ τε βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν. Εἶχε δὲ ἡ ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα κεφαλὰς ἔχον ἐννέα, ὧν αἱ μὲν ὀκτὼ θνηταί, ἡ δὲ μέση ἀθάνατος.

Ἐπιβὰς οὖν ἄροματος, ἠνιοχοῦντος Ἰολάου, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην. Καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε, τὴν δὲ ὕδραν, εὐρῶν ἔν τινι λόφῳ, ἠνάγκασεν ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ φωλεοῦ βάλλων βέλεσι πεπυρωμένοις. Τῷ ῥοπάλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς κόπτων, οὐδὲν ἀνύτειν ἠδύνατο· μιᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο. Διὸ ἐπεκαλέσατο βοηθὸν τὸν Ἰόλαον, ὃς μέρος τι καταπρήσας τῆς ἐγγυὸς ὕλης, τοῖς δαυλοῖς ἐπικαίων τὰς ἀνατολὰς τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν, ἐκάλυεν αὐτὰς ἀνιέναι.

Τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν περιγενόμενος, τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας, κατώρυξε καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν. Ἀνασχίσας δὲ τὸ σῶμα τῆς ὕδρας, τῇ χολῇ

τοὺς οἰστοὺς ἔβαψεν. Εὐρυσθεὺς δὲ τοῦτον τὸν ἄθλον οὐ προσεδέξατο· οὐ γὰρ μόνος, ἀλλὰ μετὰ Ἰολάου τῆς ὕδρας περιεγένετο.

γ') Ἡ Κερυνίτις ἔλαφος.

Τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Κερυνίτιν ἔλαφον εἰς Μυκῆνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. Ἦν δὲ ἡ ἔλαφος ἐν Οἰνῷ χρυσόκερος, Ἀρτέμιδος ἱερά· διὸ βουλόμενος μήτε ἀνελεῖν μήτε τρωῶσαι, ἐδίωξεν ὄλον ἐνιαυτόν. Ἐπεὶ δὲ ἡ ἔλαφος τῇ διώξει ἔκαμιν καὶ τὸν ποταμὸν Λάδωνα διαβαίνειν ἔμελλε, τοξεύσας συνέλαβε. Θέμενος δ' ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐκόμισεν ἔμπνουν εἰς Μυκῆνας.

δ') Ὁ Ἐρμάνθιος κάπρος.

Τέταρτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Ἐρμάνθιον κάπρον ζῶντα κομίζεῖν· τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἠδίκηε τὴν Ψωφίδα ὀρμώμενον ἐξ ὄρους, ὃ καλοῦσιν Ἐρύμανθον. Ἡρακλῆς οὖν ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θήραν παραγίγνεται καὶ διώξας αὐτὸν ἐκ τινος λόχμης μετὰ κραυγῆς εἰς χιόνα πολλήν, κεκμηκότα ἤδη, βρόχῳ συνέλαβε καὶ ἐκόμισεν εἰς Μυκῆνας.

ε') Ἡ κόπρος τῶν βοσκημάτων τοῦ Αὐγείου.

Πέμπτον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐκφορῆσαι τὴν ὄνθον. Ἦν δ' ὁ Αὐγείας βασιλεὺς τῆς Ἥλιδος, πολλὰς βοσκημάτων ποιμένας ἔχων. Τούτῳ προσελθὼν Ἡρακλῆς, οὐ δηλώσας τὴν Εὐρυσθέως ἐπιταγήν, ἔφασκε μιᾷ ἡμέρᾳ τὴν ὄνθον ἐκφορῆσειν, εἰ δώσει αὐτῷ τὴν δεκάτην τῶν βοσκημάτων. Αὐγείας δ' ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται.

Ἡρακλῆς δὲ τῆς τε αὐλῆς τὸν θεμέλιον διεῖλε καὶ τοὺς ποταμοὺς Ἀλφειὸν καὶ Πηνειόν, σύνεγγυς ῥέοντας, παροχέ-

τευσε δι' ἄλλης ἐξόδου ἔκρουν ποιήσας. Μαθὼν ὁ Αὐγείας, ὅτι κατ' ἐπιταγὴν Εὐρυσθέως τοῦτο ἐπιτετέλεσται, τὸν μισθὸν οὐκ ἀπεδίδου. Εὐρυσθεὺς δὲ οὐδὲ τοῦτον τὸν ἄθλον ἐν τοῖς δέκα προσεδέξατο, λέγων ἐπὶ μισθῶ πεπραχθαι.

#### στ') Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες.

Ἐκτον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας ἐκδιῶξαι. Ἦν δὲ ἐν Στυμφάλῳ, πόλει τῆς Ἀρκαδίας, Στυμφαλὶς λεγομένη λίμνη πολλῇ συνηραφῆς ὕλῃ· εἰς ταύτην ὄρνιθες συνέφυγον ἀναρίθμητοι, τὴν ἀπὸ τῶν λύκων ἀρπαγὴν φοβούμενοι.

Ἀμηχανοῦντος οὖν Ἡρακλέους, πῶς ἐκ τῆς ὕλης τὰς ὄρνιθας ἐκβάλῃ, χαλκᾶ κρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηναῖα παρὰ Ἡφαίστου λαβοῦσα. Ταῦτα κρούων ἐπὶ τινος ὄρους, τῇ λίμνῃ παρακειμένου, τὰς ὄρνιθας ἐφόβει· αἱ δέ, τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι, μετὰ δέους ἀνεπέτοντο καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐτόξευσεν αὐτάς.

#### ζ') Ὁ Κρῆς ταῦρος.

Ἐβδομον ἐπέταξεν ἄθλον τὸν Κρῆτα ἀγαγεῖν ταῦρον. Τοῦτον ἐνιοί φασιν εἶναι τὸν ὑπὸ Ποσειδῶνος ἀναδυθέντα ἐκ θαλάσσης, ὅτε θύσειν Ποσειδῶνι Μίνως εἶπε τὸ φανὲν ἐκ θαλάσσης. Λέγουσι δὲ θεασάμενον Μίνω τοῦ ταύρου τὸ κάλλος, τοῦτον μὲν εἰς τὰ βουκόλια ἀποπέμψαι, θῦσαι δὲ ἄλλον Ποσειδῶνι. Τούτου δ' ἔνεκα ὀργισθεὶς ὁ θεὸς ἠγρίωσε τὸν ταῦρον.

Ἐπὶ τοῦτον παρεγένετο εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς καὶ διαγωνισάμενος ἔλαβε. Κομίσας δὲ ἔδειξε πρὸς Εὐρυσθέα καὶ τὸ λοιπὸν εἶασεν ἄνετον· ὁ δὲ πλανώμενος καὶ διαβὰς τὸν Ἴσμόν, εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφίκετο καὶ τοὺς ἐγχαροῖους διελυμαίνετο.

### η) Αἱ Διομήδους Ἴπποι.

Ὁγδοὺν ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ Θρακὸς Ἴππους, αἱ ἀνθρωποφάγοι ἦσαν, εἰς Μυκήνας κομίζειν. Διομήδης δὲ βασιλεὺς τῶν Βιστόνων ἦν, ἔθνοὺς Θρακίου καὶ μαχιμωτάτου.

Πλεύσας οὖν Ἡρακλῆς μετὰ τῶν ἐκουσίως συνεπομένων καὶ διαγωνισάμενος πρὸς τοὺς Βίστονας, τὰς Ἴππους ἔλαβε καὶ κομίσας Εὐρυσθεῖ ἔδωκε. Ἀφέντος δὲ αὐτὰς Εὐρυσθεῶς, εἰς τὸ ὄρος Ὀλυμπον ἐλθοῦσαι, ὑπὸ τῶν θηρίων ἀπόλοντο.

### θ) Ὁ ζωστήρ τῆς Ἴππολύτης.

Ἐνατὸν ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε ζωστήρα κομίζειν τῆς Ἴππολύτης. Αὕτη δ' ἔβασίλευεν Ἀμαζόνων, αἱ κατόκουν περὶ τὸν Θερμάδοντα ποταμὸν καὶ περὶ τὰ πολεμικὰ δεινότηται ἦσαν ἤσκουν γὰρ ἀνδρείαν. Εἶχε δὲ ἡ Ἴππολύτη τὸν Ἄρεως ζωστήρα, σύμβολον τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. Ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστήρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο, λαβεῖν αὐτόν, ἐπιθυμούσης τῆς Εὐρυσθεῶς θυγατρὸς Ἀδμήτης.

Καταπλεύσας οὖν εἰς τὸν ἐν Θεμισκύρα λιμένα, ἠγωνίσαστο πρὸς Ἀμαζόνας, αἱ ἔνοπλοι σὺν Ἴπποις ἐπὶ τὴν ναῦν κατέδραμον. Κρατήσας δὲ αὐτῶν καὶ κτείνας Ἴππολύτην τὸν ζωστήρα ἀφαιρεῖται καὶ κομίσας αὐτὸν εἰς Μυκήνας, ἔδωκεν Εὐρυσθεῖ.

### ι) Αἱ βόες τοῦ Γηρυόνου.

Δέκατον δὲ ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐξ Ἐρυθείας κομίζειν. Ἐρύθεια δὲ ἦν νῆσος πλησίον Ὠκεανοῦ κειμένη, ἡ νῦν Γάδαιρα καλεῖται ταύτην κατόκει Γηρυόνης, ὃς εἶχε φοινικοῦς βοῦς, ὧν ἦν βουκόλος Εὐρυτίων, φύλαξ δὲ κύων δικέφαλος, ἐξ Ἐχίδνης καὶ Τυφῶνος γεγεννημένος.

Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βοῦς Ἡρακλῆς, διὰ

τῆς Εὐρώπης Λιβύης ἐπέβη· παρελθὼν δὲ Ταρτησσόν, ἔστησε σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὄρων Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἀντιστοίχους δύο στήλας. Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἐρύθειαν, ἐν ὄρει Ἄβαντι αὐλίζεται. Αἰσθόμενος δὲ ὁ κύων ἐπ' αὐτὸν ὄρμα· ὁ δὲ καὶ τοῦτον τῷ ῥοπάλῳ παίει καὶ τὸν βουκόλον, τῷ κυνὶ βοηθοῦντα, ἀπέκτεινε. Γηρύνῃς δὲ καταλαβὼν αὐτὸν παρὰ τὸν ποταμὸν Ἄνθεμοῦντα τὰς βοῦς ἀπάγοντα, συνεστήσατο μάχην καὶ τοξευθεὶς ἀπέθανεν. Ἡρακλῆς δὲ τὰς βοῦς Εὐρυσθεῖ κομίσας ἔδωκεν. Ὁ δὲ αὐτὰς κατέθυσεν Ἥρα.

#### ια') Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

Τελεσθέντων δὲ τῶν ἄθλων ἐν μηνὶ καὶ ἔτεσιν ὀκτώ, οὐ προσδεξάμενος Εὐρυσθεὺς τοὺς δύο, ἐνδέκατον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον παρ' Ἑσπερίδων χρυσᾶ μῆλα κομίζειν. Ταῦτα δὲ ἦν ἐπὶ τοῦ Ἄτλαντος ἐν Ὑπερβορείοις. Ἐφύλασσε δὲ αὐτὰ δράκων ἀθάνατος, κεφαλὰς ἔχων ἑκατόν. Μετὰ τούτου δὲ Ἑσπερίδες ἐφύλαττον Αἴγλη, Ἐρύθεια, Ἑσπερία, Ἀρέθουσα. Μαθὼν δὲ παρὰ Νηρέως, ποῦ τυγχάνοιεν τὰ μῆλα καὶ αἱ Ἑσπερίδες, Λιβύην διεξήει. Ταύτης ἐβασίλευε παῖς Ποσειδῶνος Ἄνταϊος, ὃς τοὺς ξένους ἀναγκάζων παλαίειν ἀνήρει. Τοῦτον Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν ἀράμενος μετέωρον· ψαύοντα γὰρ γῆς, ἰσχυρότερον συνέβαινε γενέσθαι· διὸ καὶ γῆς τινες ἔφασαν τοῦτον εἶναι παῖδα.

Ὡς δὲ ἦκεν εἰς Ὑπερβορείους, Ἄτλαντα ἐπὶ τὰ μῆλα ἀπέστειλε, τὸν πόλον παρ' αὐτοῦ διαδεξάμενος. Ἄτλας δὲ, δρεψάμενος παρ' Ἑσπερίδων τρία μῆλα, ἦκε πρὸς Ἡρακλέα, καί, μὴ βουλόμενος τὸν πόλον ἔχειν, ἠξίου ἐκείνον τοῦτο ποιεῖν· τὰ δὲ μῆλα ἔφη αὐτὸς κομιεῖν Εὐρυσθεῖ. Ὁ δὲ ἐκέλευσεν Ἄτλαντα δεξασθαι τὸν πόλον, ἕως ἂν σπειραν ποιήσῃται. Τοῦτο ἀκούσας Ἄτλας, καταθεὶς τὰ μῆλα, τὸν πόλον διεδέξατο. Καὶ οὕτως, ἀνελόμενος αὐτὰ Ἡρακλῆς, ἀπηλλάττετο.

## ιβ') Ὁ Κέρβερος.

Δωδέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ Κέρβερον ἐξ Ἄδου κομίζειν. Εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νότου παντοίων εἶχεν ὄφρων κεφαλάς. Παραγενόμενος οὖν Ἡρακλῆς ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, οὗ τῆς εἰς Ἄδου καταβάσεως τὸ στόμιον ἦν, διὰ τούτου κατέβη.

Αἰτοῦντος δ' αὐτοῦ παρὰ Πλούτωνος τὸν Κέρβερον, ἐπέταξεν αὐτῷ Πλούτων ἄγειν χωρὶς, ὧν εἶχεν, ὄπλων κρατοῦντα. Ὁ δέ, εὐρὼν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς πύλαις τοῦ Ἀχέροντος, τῷ τε θώρακι συμπεφραγμένος καὶ τῇ λεοντῇ συνεσκευασμένος, ἐπεὶ περιέβαλε τῇ κεφαλῇ τὰς χεῖρας, ἐκαρτέρει κρατῶν καὶ ἄγχων τὸ θηρίον, ἕως ἔπνιξε, καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος. Συλλαβῶν οὖν τὸν Κέρβερον ἦγεν εἰς Μυκῆνας καί, Εὐρυσθεῖ δεῖξας, πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ἄδου.

## 5. Ἡρακλῆς καὶ Δηιάνειρα.

Μετὰ δὲ τοὺς ἄθλους Ἡρακλῆς Ἰόλην, τὴν Εὐρύτου τοῦ βασιλέως τῆς Οἰχαλίας θυγατέρα, ἐμνηστεύετο. Οὐ τυχῶν δὲ τοῦ γάμου διὰ φθόνον Εὐρύτου, παραγενόμενος εἰς Καλυδῶνα, Δηιάνειραν ἐμνηστεύετο, τὴν Οἰνέως θυγατέρα. Καὶ παλαίσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς Ἀχελῶν, εἰκασμένον ταύρω, ἀπέκοψε τὸ ἕτερον τῶν κεράτων. Καὶ τὴν μὲν Δηιάνειραν ἄγεται γυναῖκα, τὸ δὲ κέρας Ἀχελῶος λαμβάνει, δούς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς Ἀμαλθείας. Ἀμάλθεια δὲ κέρας εἶχε ταύρου. Τοῦτο δὲ δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε βρωτὸν ἢ ποτόν, ὅπερ εὔξαιτό τις, παρέχειν ἄφθονον.

## 6. Θάνατος Ἡρακλέους.

Ἀφικόμενος δὲ Ἡρακλῆς εἰς Τραχίνα, στρατιὰν ἐπ' Οἰχαλίαν συνήθροισεν, Εὐρυτον τιμωρήσασθαι θέλων. Συμμα-

χούντων δὲ αὐτῷ Ἀρκάδων καὶ ἄλλων, κτείνας αὐτόν, αἰρεῖ τὴν πόλιν καὶ Ἰόλην αἰχμάλωτον ἄγει. Καὶ προσορμισθεὶς Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας, ἐπὶ ἀκρωτηρίου Διὸς Κηναίου βωμὸν ἰδρύσατο.

Μέλλων δὲ ἱερουργεῖν εἰς Τραχίνα, Λίχαν τὸν κήρυκα ἔπεμψε, λαμπρὰν ἐσθῆτα κομοῦντα. Παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἰόλην Δηιάνειρα μαθοῦσα καὶ φοβηθεῖσα μὴ ἐκείνην Ἑρακλῆς λάβῃ γυναῖκα, τὸν χιτῶνα ἰῶ ἔχρισεν.

Ἐνδύς δὲ Ἑρακλῆς, ἔθυσεν. Ὡς δέ, θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ ἰὸς τὸ σῶμα ἔσηπε, τὸν μὲν Λίχαν, τῶν ποδῶν ἀράμενος, κατηκόντισεν ἀπὸ τῆς Βοιωτίας, τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι· συναπεσπῶντο δὲ αἱ σάρκες αὐτοῦ. Τοιαύτη συμφορᾷ περιπεσῶν, εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεὸς κομίζεται. Δηιάνειρα δέ, αἰσθημένη τὸ γεγονός, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν.

Ἑρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οἶτην τὸ ὄρος (ἔστι δὲ τοῦτο Τραχινίων), ἐκεῖ πυρὰν ποιήσας καὶ ἐπιβάς αὐτῆς, ἐκέλευεν ὑφάπτειν. Μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας, παριῶν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων, ὑφῆψε. Τούτῳ καὶ τὰ τόξα ἐδώρησατο Ἑρακλῆς. Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς, λέγεται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι.





## ΣΤ΄ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΗΡΩΕΣ

### 1. Κάδμος.

Ἀγνώωρ βασιλεὺς Φοινίκης εἶχε θυγατέρα μὲν Εὐρώπην, παῖδας δὲ Κάδμον καὶ Φοίνικα καὶ Κίλικα. Τὴν δ' Εὐρώπην Ζεὺς, κρύφα τοῦ πατρός, διὰ τῆς θαλάσσης ἐκόμισεν εἰς Κρήτην, ἔνθα αὕτη Μίνωα τίκτει, τὸν μέλλοντα τῆς Κρήτης βασιλεύσειν.

Κάδμος δὲ ἦλθεν εἰς Δελφοὺς περὶ τῆς ἀδελφῆς πυνθανόμενος. Ὁ δὲ θεὸς εἶπε περὶ τῆς Εὐρώπης μὴ πολυπραγμονεῖν, ὅτι αὕτη καλῶς ἔχει, ἀκολουθῆσαι δὲ καθοδηγῶ μίᾳ βοῖ, καὶ πόλιν κτίξειν, ἔνθα ἂν αὕτη πέσῃ ὑπὸ καμάτου κυριευθεῖσα.

Τοιοῦτον λαβὼν χρησμὸν διὰ Φωκέων ἐπορεύετο καὶ τιμὴ βοῖ συντυχὼν ἐν βουκολίοις, ταύτην κατόπισθεν εἶπετο. Αὕτη δὲ εἰς Βοιωτίαν ἐλθοῦσα ἐκλίθη, καὶ ἐκεῖ Κάδμος πόλιν ἔκτισε, Θήβας νῦν προσαγορευομένην.

Βουλόμενος δὲ Ἀθηνᾶ καταθύσαι τὴν βοῦν, πέμπει τινὰ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ληψόμενον ἀπὸ τῆς κρήνης ὕδωρ· φρουρῶν δὲ τὴν κρήνην δράκων τοὺς πλείονας τῶν πεμφθέντων διέφθειρεν. Ἀγανακτήσας δὲ Κάδμος κτείνει τὸν δράκοντα καί, τῆς Ἀθηνᾶς συμβουλευούσης, τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ σπείρει. Τούτων οὖν σπαρέντων ἀνέτειλαν ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι· οὗτοι δὲ οἱ πρῶτοι ἐγένοντο τῆς πόλεως κάτοικοι.

## 2. Μίνως.

Μίνως, ὁ τῆς Εὐρώπης παῖς, ἐν Κρήτῃ κατοικῶν σοφούς ἔγραψε νόμους, γυναῖκα δ' ἔλαβε Πασιφάνη, τὴν Ἥλιου θυγατέρα. Αὕτη τίκει παιδας μὲν τέσσαρας, θυγατέρας δὲ τὰς ἴσας.

Ἄστεριου δὲ τοῦ Κρήτης βασιλέως ἄπαιδος ἀποθανόντος, Μίνως βασιλεύειν θέλων ὑπὸ Κρητῶν ἐκωλύετο. Ἄλλ' ὁ Μίνως ἔλεγεν, ὡς οἱ θεοὶ βούλονται αὐτὸν τὴν βασιλείαν λαβεῖν, καὶ χάριν τοῦ πιστευθῆναι εἶπεν, ὅτι ἂν εὕξηται, γενήσεσθαι.

Καὶ Ποσειδῶνι θύων ηὔξατο ταῦρον ἀναφανῆναι ἐκ τῶν βυθῶν, ὑποσχόμενος αὐτὸν καταθύσειν τῷ θεῷ. Τοῦ δὲ Ποσειδῶνος ταῦρον ἀναβιβάσαντος αὐτῷ διαπρητῆ, τὴν βασιλείαν παρέλαβε. Θαλασσοκρατήσας δὲ πρῶτος πασῶν σχεδὸν τῶν νήσων ἤρξε.

Μετ' οὗ πολὺ δὲ Μίνως καὶ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στόλφ ἐπολέμησε. Χρονιζομένου δὲ τοῦ πολέμου καὶ γενομένου τῇ πόλει λιμοῦ τε καὶ λοιμοῦ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπυρνθάνοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτοῖς Μίνωι διδόναι ὅτι ἂν αὐτὸς κελεύσῃ. Μίνως δὲ ἐκέλευσεν αὐτοῖς νεανίας ἑπτὰ καὶ κόρας τὰς ἴσας χωρὶς ὄπλων πέμπειν κατ' ἔτος τῷ Μινωταύρῳ βορὰν.

Ἦν δ' ὁ Μινώταυρος μέγα θηρίον ἐν Λαβυρίνθῳ, ἐν ᾧ τὸν εἰσελθόντα ἀδύνατον ἦν ἐξελθεῖν· πολυπλόκοις γὰρ καμπαῖς τὴν ἀγνοουμένην ἐξοδὸν ἀπέκλειε. Κατεσκευάκει δὲ αὐτὸν Δαίδαλος, ὅς ἦν ἐξ Ἀθηνῶν ἀρχιτέκτων ἄριστος καὶ πρῶτος ἀγαλμάτων εὐρετής.

Τούτῳ οὖν τῷ Μινωταύρῳ κατ' ἔτος Ἀθηναῖοι νεανίας ἑπτὰ καὶ κόρας τὰς ἴσας βορὰν ἔπεμπον, ἕως Θησεὺς τοῦ κακοῦ τὰς Ἀθήνας ἀπήλλαξε.

### 3. Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης.

Λήδα γυνὴ ἐπὶ τῷ κάλλει διαπρεπὴς ἐν Λακεδαίμονι ἦν. Αὕτη τίκει παῖδας δύο, Κάστορα καὶ Πολυδεύκην καλουμένους. Τούτων Κάστωρ μὲν ἤσκει τὰ κατὰ πόλεμον, Πολυδεύκης δὲ πυγμὴν· καὶ δι' ἀνδρείαν ἀμφοτέροι Διόσκουροι προσηγορεύθησαν.

Οὗτοι ἐπὶ Μεσσηνίην ἐστράτευσαν· καὶ Κάστωρ μὲν ἐν τῷ πολέμῳ ἀπέθανε, Πολυδεύκην δὲ Ζεὺς εἰς οὐρανὸν δι' ἀρετὴν ἀνάγει. Μὴ δεχομένου δὲ Πολυδεύκουσ τὴν ἀθανασίαν ὄντος νεκροῦ Κάστορος, Ζεὺς ἀμφοτέροις παρ' ἡμέραν καὶ ἐν θεοῖς εἶναι καὶ ἐν θνητοῖς ἔδωκε.

### 4. Αἰακός.

Ἄσωπὸς ποταμὸς Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύουσ παῖς ἦν. Οὗτος δύο μὲν παῖδας ἔϊχεν, εἴκοσι δὲ θυγατέρας, ὧν μία Αἴγινα ἐκαλεῖτο. Ταύτην Ζεὺς εἰσεκόμισεν εἰς τὴν τότε Οἰνώνην λεγομένην νῆσον, νῦν δὲ Αἴγιναν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν.

Τῆς Αἰγίνης παῖς ἦν Αἰακός, ὃς εὐσεβέστατος πάντων ἀνθρώπων ἐγένετο. Διὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν κατεχούσης ἀφορίας, χρησμοὶ θεῶν ἔλεγον ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν δεινῶν τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν Αἰακὸς ὑπὲρ αὐτῆς εὐχὰς ποιήσεται.

Ποησαμένου δὲ εὐχὰς Αἰακοῦ τῆς ἀκαρπίας ἡ Ἑλλὰς ἀπαλλάττεται. Τιμᾶται δὲ καὶ παρὰ Πλούτωνι τελευτήσας Αἰακός, καὶ τὰς κλεῖς τοῦ Ἄδου φυλάσσει.

### 5. Κέρκωψ.

Κέρκωψ αὐτόχθων τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος, καὶ τὴν γῆν πρότερον λεγομένην Ἀκτὴν ἀπ' ἑαυτοῦ Κερκοπιάν ὠνόμασεν. Ἐπὶ τούτου οἱ θεοὶ ἐβούλοντο καταλαβεῖν πόλεις, ἐν αἷς ἔμελλον ἔχειν τιμὰς ἰδίας ἕκαστος.

Ἦλθεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ

πλήξας τῇ τριαίνῃ κατὰ τὸ μέσον τῆς Ἀκροπόλεως ἀπέφηνε θάλασσαν. Μετὰ δὲ τοῦτον Ἀθηνᾶ ἦλθε καὶ ποιησαμένη μάρτυρα Κέκροπα ἐφύτευσε ἐλαίαν.

Γενομένης δὲ ἔριδος Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶνι περὶ τῆς χώρας, Ζεὺς διαλύσας τὴν ἔριν κοιτὰς ἔδωκεν αὐτοῖς θεοὺς τοὺς δώδεκα. Καὶ τούτων δικαζόντων ἡ χώρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη, Κέκροπος μαρτυρήσαντος, ὅτι πρῶτον αὐτὴ τὴν ἐλαίαν ἐφύτευσε. Ἀθηνᾶ οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσε Ἀθήνας.

#### 6. Θησεύς.

Θησεύς, ὁ Αἰγέως καὶ Αἰθρας παῖς, ἐν Τροιζῆνι μετὰ τῆς μητρὸς ὄν, ὡς ἐγένετο τέλειος, ἀπωσάμενος τὴν πέτραν λαμβάνει τὰ πέδιλα καὶ τὴν μάχαιραν, ἃ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκεῖ κεκρυμμένα ἦσαν, καὶ πεζὸς πρὸς τὸν πατέρα ἔβαινε εἰς τὰς Ἀθήνας. Φρουρουμένης δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν κακούργων τῆς ὁδοῦ ἡμέρωσε.

Πρῶτον μὲν οὖν Περιφήτην, ὃς ἀπὸ τῆς κορύνης, ἦν ἐφόρει, κορυνήτης ἐπεκαλεῖτο, ἔκτεινε ἐν Ἐπιδαύρῳ. Πόδας δὲ ἀσθενεῖς ἔχων οὗτος ἐφόρει κορύνην σιδηρᾶν, δι' ἧς ἔκτεινε, οὓς εὗρισκε. Ταύτην ἀφελόμενος Θησεύς ἐφόρει.

Δεύτερον δὲ κτείνει Σίνιν, ὃς πιτυοκάμπτης ἐπεκαλεῖτο· οἰκῶν γὰρ τὸν Κορινθίων ἰσθμὸν ἔκαμπε πίτυς καὶ προσδεδεμένους ἐπ' αὐτῶν ἀνήρτα τοὺς διαβαίνοντας, οἱ ὑπὸ τῶν δένδρων ἀναρριπτούμενοι πανωλέθρως ἀπέθνησκον. Τούτῳ τῷ τρόπῳ Θησεύς καὶ Σίνιν αὐτὸν ἀπέκτεινε.

Καὶ ἄλλων κακούργων τὴν ὁδὸν Θησεύς ἀπαλλάξας εἰς Ἀθήνας ἦλθεν. Ἐντεῦθεν δὲ εἰς Κρήτην ἐλθὼν τὸν Μινώταυρον ἀπέκτεινε καὶ τὰς Ἀθήνας ἔσωσε.

#### 7. Μελέαγρος.

Οἰνεύς, ὁ Καλυδῶνος βασιλεύς, καὶ Ἀλθαία ἐγέννησαν

Μελέαγρον. Ὅτε δ' οὗτος ἦν ἡμερῶν ἑπτὰ, αἱ Μοῖραι προεἶπον τῇ μητρί, ὅτι τότε τελευτήσῃ ὁ παῖς αὐτῆς, ὅταν ὁ ἐπὶ τῆς ἐστίας δαλὸς κατακαῖ. Τοῦτο δ' ἀκούσασα Ἀλθαία παρέλαβε τὸν δαλόν, ὃν ἐν λάρνακι θεῖσα ἐπιμελῶς ἐφύλασεν.

Μελέαγρος δὲ ἀνὴρ γενόμενος, πάντων μὲν τῶν ἡλικιωτῶν ἐπρώτευε κάλλει καὶ ῥώμῃ, ἐτελεύτησε δὲ τόνδε τὸν τρόπον. Ὅτε ποτὲ Οἰνεὺς ἔθυσε τῇ Δήμητρι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἀπαρχὰς καρπῶν, μόνης τῆς Ἀρτέμιδος ὠλιγόρησε· διὸ ἀγανακτήσασα Ἄρτεμις κάπρον εἰς Καλυδῶνα ἐπεμψεν ἔξοχον μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ, ὃς τήν τε χώραν ἐφθειρε καὶ τὰ βοσκήματα καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτῷ ἀνθρώπους.

Ἐπὶ τοῦτον τὸν κάπρον Μελέαγρος τοὺς ἀρίστους νεανίας τῆς Ἑλλάδος συνεκάλεσε καὶ τῷ ἀποκτείναντι αὐτὸν ὑπέσχετο δώσειν τὴν δορὰν ἀριστεῖον. Ἀφίκοντο οὖν ἄλλοι τε πολλοὶ εἰς Καλυδῶνα καὶ Ἀταλάντη ἐξ Ἀρκαδίας.

Κυκλωθεὶς δὲ ὑπὸ τούτων ὁ κάπρος, ὑπὸ μὲν Ἀταλάντης ἐτοξεύθη εἰς τὸ νῶτον, ὑπὸ δὲ Ἀμφιαράου τοῦ Ἀργείου εἰς τὸν ὀφθαλμόν, Μελέαγρος δὲ εἰς τὸν κενεῶνα πλήξας τὸν κάπρον ἀπέκτεινε καὶ τὸ δέρμα λαβὼν ἔδωκεν Ἀταλάντη.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ τῆς Ἀλθαίας ὄνειδος ἐνόμισαν εἶναι, εἰ γυνὴ τὰ ἀριστεῖα λήψεται, ἀνδρῶν παρόντων· διὸ ἐνεδρεύσαντες Ἀταλάντη κατὰ τὴν εἰς Ἀρκαδίαν ἐπάνοδον ἤρπασαν τὸ δέρμα.

Ὅργισθεὶς δ' ἐπὶ τούτῳ Μελέαγρος τοὺς μὲν ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε, τὸ δὲ δέρμα τοῦ κάπρου πάλιν ἔδωκεν Ἀταλάντη. Ἡ δὲ Ἀλθαία λυπηθεῖσα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν ἀδελφῶν ἐβουλεύσατο τιμωρήσασθαι τὸν υἱόν. Μνημονεύουσα οὖν τοῦ λόγου τῶν Μοιρῶν τὸν δαλὸν ἐκείνον ἐπύρωσε καὶ οὕτω Μελέαγρος ἐτελεύτησε.

## 8. Νιόβη.

Νιόβη ἢ Ταντάλου ἔτεκε παῖδας μὲν ἑπτὰ, θυγατέρας

δὲ τὰς ἴσας. Εὐτεκνος δὲ οὔσα εὐτεκνοτέρα τῆς θεᾶς Λητοῦς εἶπεν ὑπάρχειν.

Λητώ δὲ ἀγανακτήσασα τήν τε Ἄρτεμιν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα κατ' αὐτῶν παρώξυνε καὶ τὰς μὲν θηλείας κατετόξευσεν Ἄρτεμις, τοὺς δὲ ἄρρενας κοινῇ πάντας ἐν Κιθαιρῶνι Ἀπόλλων κυνηγετοῦντας ἀπέκτεινεν.

Αὐτὴ δὲ Νιόβη Θήβας ἀπολιποῦσα πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον ἦλθεν εἰς Σίπυλον τῆς Λυδίας κάκει Διὶ εὐξαμένη τὴν μορφήν εἰς λίθον μετέβαλε, λιθίνη δ' οὔσα χεῖται δάκρυα νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν.

### 9. Ὀρφεύς.

Ὀρφεύς, Καλλιόπης Μούσης καὶ Οἰάγρου υἱός, ἄδων ἐκίνει λίθους τε καὶ δένδρα. Ἀποθανούσης δὲ Εὐρυδίκης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, δηχθείσης ὑπὸ ὄφραος, κατῆλθεν εἰς Ἄδου θέλων ἀναγαγεῖν αὐτήν, καὶ Πλούτωνα ἔπεισεν ἀναπέμψαι. Ὁ δὲ ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσειν, ἂν μὴ πορευόμενος Ὀρφεὺς ἐπιστραφῆ, πρὶν εἰς τὴν αὐτοῦ οἰκίαν ἐλθεῖν. Ὁ δὲ ἀπιστῶν ἐπιστραφεὶς ἐθεάσατο τὴν γυναῖκα· ἠ δὲ πάλιν ὑπέστρεψεν.

### 10. Ἄλκηστις.

Ἄδμητος βασιλεὺς Φερῶν ἦν καὶ βοηθὸν αὐτοῦ εἶχεν Ἀπόλλωνα. Ὅτε δ' Ἄδμητος ἐμνηστευέτο τὴν Πελίου θυγατέρα Ἄλκηστιν, Πελίας ἐκείνῳ δώσειν ὑπέσχετο τὴν θυγατέρα τῷ καταζεύξαντι ἄρμα λεόντων καὶ κάπρων. Ὁ δὲ Ἀπόλλων ζεύξας ἔδωκε τῷ Ἄδμήτῳ, ὃς κομίσας πρὸς Πελίαν Ἄλκηστιν λαμβάνει.

Θύων δὲ ἐν τοῖς γάμοις ἐξελάθητο Ἀρτέμιδι θῦσαι. Διὰ τοῦτο τὸν θάλαμον ἀνοίξας εὔρε δρακόντων σείραις πεπληρωμένον. Ἀπόλλων δὲ εἰπὼν ἐξιλάσκεισθαι τὴν θεόν, ἤτήσατο παρὰ Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἄδμητος μέλλῃ τελευτᾶν,

ἀπολυθῆ τοῦ θανάτου, ἂν ἐκουσίως τις ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκῃν θελήσῃ. Ὡς δὲ ἦλθεν ἡ τοῦ θανάτου ἡμέρα, μήτε τοῦ πατρὸς μήτε τῆς μητρὸς ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκῃν θελόντων, Ἄλκηστις ὑπεραπέθανε.

Καὶ αὐτὴν πάλιν ἀνέπεμψεν ἡ Κόρη, ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσιν, Ἡρακλῆς ἀνεκόμισεν ἐξ Ἄδου.





**Γ'. ΕΚ ΤΗΣ "ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,, ΑΙΛΙΑΝΟΥ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΥΔΕ)

## ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

---

Ὁ Ῥωμαῖος Κλαύδιος Αἰλιανὸς ἐγεννήθη εἰς τὸ Πραίνεστον τὴν σημερινὴν Παλαιστίνην) τῆς μέσης Ἰταλίας καὶ ἔζησεν εἰς τὴν Ῥώμην κατὰ τὸν τρίτον αἰῶνα μ. Χ. Ἐξέμαθε καλῶς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐμελέτησε τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας συγγραφεῖς καὶ διετέλεσε διδάσκαλος τῆς ῥητορικῆς. Ἦτο σύγχρονος τοῦ Ἀθηναίου σοφιστοῦ Φιλοστράτου, ὃ ὁποῖος τὸν ἐξετίμησε καὶ ἔγραψε τὴν βιογραφίαν του εἰς τοὺς βίους τῶν σοφιστῶν.

Ὁ Αἰλιανὸς ἔγραψε πολλὰ συγγράμματα, ἐκ τῶν ὁποίων σφζονται τὰ ἑξῆς δύο :

1) «**Περὶ ζῳῶν ιδιότητος**», εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται περίεργοι καὶ χρήσιμοι γνώσεις περὶ διαφόρων ζῳῶν (εἰς 17 βιβλία).

2) «**Ποικίλη Ἱστορία**», περιέχουσα ποικίλας συντόμους διηγήσεις, βιογραφικὰς πληροφορίας, διαφόρους περιγραφάς, ἱστορικὰ ἀνέκδοτα κλπ. (εἰς 14 βιβλία).

Τὰ βιβλία του διακρινόμενα διὰ τὴν ἀπλότητα, τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν χάριν κατέστησαν εὐχάριστον ἀνάγνωσμα. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἶναι καὶ χρήσιμα, διότι περιέχουν πολλὰς περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων εἰδήσεις ἐκ πηγῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀπολεσθῆ.





## Γ'. ΕΚ ΤΗΣ "ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,, ΑΙΛΙΑΝΟΥ

### 1. Ἀλέξανδρος καὶ Φωκίων.

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου Φωκίονι μόνῳ τῷ Ἀθηναίων στρατηγῷ γράφων προσετίθει τὸ «χαίρειν», ὅτι ἐξόχως ἐτίμα αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ τάλαντα αὐτῷ ἀργυρίου ἔπεμψεν ἑκατόν, καὶ πόλιν μίαν ἔδωκεν, ἵνα ἔχη καρποῦσθαι τὰς ἐκεῖθεν προσόδους.

Ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος μεγαλοφρόνως ταῦτα ἐποίει καὶ μεγαλοπρεπῶς. Ἀλλ' ἔτι μεγαλοφρονέστερον ὁ Φωκίων μῆτε τὸ ἀργύριον μῆτε τὴν πόλιν ἐδέξατο, πένης ὢν. Ἡρώτησε δέ· «Διὰ τίνα αἰτίαν ταῦτα Ἀλέξανδρος παρέχει μοι;» Ὡς δὲ εἶπον, ὅτι μόνον αὐτὸν ἡγεῖται καλὸν κάγαθόν, «οὐκοῦν», ἔφη, «ἑασάτω με τοιοῦτον εἶναι».

### 2. Ἐπαμεινώνδου μεγαλοφροσύνη.

Ἐπαμεινώνδας ἓνα εἶχε τρίβωνα καὶ αὐτὸν ἑυπαρόν· εἶ ποτε δὲ αὐτὸν ἔδωκεν εἰς γναφεῖον, αὐτὸς ὑπέμενεν οἴκοι δι' ἀπορίαν ἐτέρου. Τοσοῦτον δὴ πένης ὢν, τοῦ Περσῶν βασιλέως πέμψαντος αὐτῷ πολὺ χρυσίον, οὐκ ἐδέξατο. Καὶ εἶ τι ἐγὼ νοῶ, μεγαλοφρονέστερος ἦν τοῦ διδόντος ὁ μὴ λαβών.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο λέγεται περὶ Ἐπαμεινώνδου· ὅτε ὁ ὑπασπιστῆς αὐτοῦ χρήματα ἔλαβε παρὰ τινος τῶν αἰχμαλώτων,

εἶπεν αὐτῷ· «Ἀπόδος μοι τὴν ἀσπίδα καὶ ἄπελθε· οὐ γὰρ κινδυνεύειν δύναται ὁ τοιοῦτω τῷ τρόπῳ πλούσιος γιγνόμενος».

### 3. Ξενοφώντας καρτερία.

Ξενοφῶντι θύοντι ἤλθε τις ἐκ Μαντινείας ἄγγελος λέγων, ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γρούλλος ἐν πολέμῳ ἀπέθανε. Καὶ ἐκεῖνος ἀπέβαλε μὲν τῆς κεφαλῆς τὸν στέφανον, διετέλει δὲ θύων τοῖς θεοῖς.

Ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προσέθηκε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νικῶν ἀπέθανε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν στέφανον ἀνέλαβε καὶ τὴν θυσίαν ἐποίει.

### 4. Γέρων ἀλαζών.

Ἄνηρ εἰς Λακεδαίμονα ἤλθε Κεῖος, γέρων ἤδη ὢν. Οὗτος τὰ μὲν ἄλλα ἦν ἀλαζών, ἠσχύνετο δὲ ἐπὶ τῷ γήρῳ· καὶ διὰ ταῦτα τὰς τρίχας πολὺς οὐσας ἐπειρᾶτο βαφῆ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοιαύτην ἔχων τὴν κεφαλὴν, εἶπεν ἐκεῖνα, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο.

Ἄναστας οὖν Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἔλεγε· «Τί δύναται οὗτος ὑγιὲς εἰπεῖν, ὃς οὐ μόνον ἐπὶ τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει;»

### 5. Αἱ τῶν Λακεδαιμονίων μητέρες.

Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυνθάνοντο τοὺς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι, ἀφικνούμεναι τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν. Καὶ εἰ μὲν πλείω ἦν τὰ ἔμπροσθεν τραύματα, γαυρούμεναι καὶ σεμνῶς ὀρῶσαι τοὺς παῖδας εἰς τὰς πατρώας ἔφερον ταφάς. Εἰ δὲ τὰ τραύματα ὀπισθεν ἦν, αἰσχνόμεναι καὶ θρηνοῦσαι καὶ ὡς ἔνεστι μάλιστα λαθεῖν σπεύδουσαι, κατέλιπον τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ πολυανδρίῳ θάψαι ἢ λάθρα εἰς τοὺς οἰκείους τάφους ἐκόμισον αὐτούς.

## 6. Ξενοκράτους φιλευσπλαγχνία.

Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, ὁ ἐταῖρος Πλάτωνος, τά τε ἄλλα ἦν φιλοικτίρων καὶ οὐ μόνον φιλόανθρωπος, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν ἀλόγων ζώων ἠλέει.

Καὶ οὖν ποτε καθημένου ἐν ὑπαίθρῳ διωκόμενος βιαίως στρουθὸς ὑπὸ ἰέρακος, εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ κατελθὼν ἐκρύβη. Ὁ δὲ ἀσμένως ἐδέξατο τὸν ὄρνιν καὶ διεφύλαξεν ἀποκεκρυμμένον, ἔστε ὁ διώκων ἀπῆλθεν.

Ἐπεὶ δὲ ἠλευθέρωσεν αὐτὸν τοῦ φόβου, ἀπλώσας τὸν κόλπον ἀφῆκε τὸν ὄρνιν ἐπειπών, ὅτι οὐκ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην.

## 7. Πλάτων.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος ἐν Ὀλυμπίᾳ συνεσκήνωσεν ἀγνώσιν ἀνθρώποις, καὶ αὐτὸς ὦν αὐτοῖς ἀγνῶς. Οὕτω δὲ αὐτοὺς ἐχειρώσατο τῇ ὁμιλίᾳ καὶ τοῖς τρόποις, συνεστιώμενός τε αὐτοῖς ἀφελῶς καὶ συνδιημερεύων ἐν πᾶσιν, ὥστε πάνυ τέρπεσθαι τοὺς ξένους τῇ τοῦ ἀνδρὸς συντυχίᾳ. Οὕτε δὲ περὶ Ἀκαδημείας εἶπέ τι αὐτοῖς οὔτε περὶ Σωκράτους· τοῦτο μόνον ἐνεφάνισεν αὐτοῖς, ὅτι καλεῖται Πλάτων.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπεδέξατο αὐτοὺς μάλα φιλοφρόνως. Καὶ οἱ ξένοι εἶπον αὐτῷ· «ὦ Πλάτων, ἐπίδειξον ἡμῖν καὶ τὸν ὁμώνυμόν σου, τὸν Σωκράτους ὁμιλητὴν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἀκαδημείαν τὴν ἐκείνου ἄγε ἡμᾶς καὶ σύστησον τῷ ἀνδρὶ, ἵνα τι καὶ αὐτοῦ ἀπολαύσωμεν». Ὁ δὲ Πλάτων ἠρέμα μειδιάσας, ὥσπερ εἰώθει, λέγει· «Ἀλλὰ, φίλοι, ἐγὼ αὐτὸς ἐκεῖνός εἰμι».

Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν, ὅτι τὸν ἄνδρα ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τὸν τοσοῦτον ἠγνόησαν· οὕτω γὰρ ἀπλῶς καὶ ἀνεπιτηδεύτως συνεγένετο αὐτοῖς καὶ ἔδειξεν, ὅτι δύναται καὶ ἄνευ τῶν συνήθων λόγων χεירוῦσθαι τοὺς συνόντας.

## 8. Ἡ μάχη τῶν ἀλεκτρούνων

Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην Ἀθηναῖοι νόμον ἔθεντο ἀλεκτρούνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους· πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὁ νόμος οὗτος, ἐρῶ.

Ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους τὴν στρατιὰν ἐξῆγεν, ἀλεκτρούνας ἐθεάσατο μαχομένους. Εὐθύς δ' ὡς εἶδεν αὐτούς, ἐπέστησε τὴν στρατιὰν καὶ εἶπεν· «Ὅρατε τούτους μαχομένους καὶ ἐμμένοντας ἰσχυρῶς ἐν τῇ μάχῃ; Γινώσκετε δέ, ὅτι οὗτοι οὔτε ὑπὲρ πατρίδος οὔτε ὑπὲρ πατρώων θεῶν οὔτε ὑπὲρ προγονικῶν τάφων κακοπαθοῦσιν, οὐδὲ ὑπὲρ δόξης οὐδὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας οὐδὲ ὑπὲρ παιδῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ ἠττηθῆναι ἐκάτερος μηδὲ εἶξαι τὸν ἕτερον τῷ ἐτέρῳ».

Ταῦτα εἰπὼν ἐπέρρωσε τοὺς Ἀθηναίους. Τοῦτο δὲ γενόμενον αὐτοῖς τότε σύνθημα εἰς ἀρετὴν ἐβουλήθη διαφυλάττειν ὑπόμνησιν εἰς τὰ ὅμοια ἔργα.

## 9. Ἀρταξέρξης περὶ φιλοπονίας.

Ῥοιὰν ἐπὶ λίκνου μεγίστην Ὁμίσης Ἀρταξέρξη τῷ βασιλεῖ, ἐλαύνοντι τὴν Περσίδα, προσεκόμισε. Τὸ μέγεθος οὖν ταύτης ὑπερεκπλαγεῖς ὁ βασιλεὺς, «ἐκ ποίου παραδείσου», φησί, «λαβὼν φέρεις μοι τὸ δῶρον τοῦτο;» Τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι οἴκοθεν καὶ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ γεωργίας, ὑπερήσθη καὶ δῶρα αὐτῷ βασιλικὰ ἔπεμψε καὶ ἐπέειπε· «Νῆ τὸν Μίθραν, ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐκ τῆς ἐπιμελείας ταύτης δυνησεται καὶ πόλιν, κατὰ γετὴν ἐμὴν κρίσιν, ἐκ μικρᾶς μεγάλην ποιῆσαι».

## 10. Κρητῶν νόμος περὶ μαθημάτων.

Κρηῖτες τοὺς παῖδας τοὺς ἐλευθέρους μανθάνειν τοὺς νόμους ἐκέλευον μετὰ τινος μελωδίας, ἵνα ἐκ τῆς μουσικῆς ψυχαγωγῶνται καὶ εὐκολώτερον αὐτοὺς τῇ μνήμῃ διαλαμβά-

νωσι καὶ ἵνα μὴ, τῶν κεκωλυμένων τι πράξαντες, ἀγνοίᾳ πεπονημένοι ἀπολογίαν ἔχωσι. Δεύτερον δὲ μάθημα ἔταξαν τοὺς τῶν θεῶν ὕμνους μανθάνειν. Τρίτον τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐγκώμια.

### 11. Ἀναξαγόρου ἀταραξία.

Ἀναξαγόρα τῷ Κλαζομένῳ, σπουδάζοντι πρὸς τοὺς ἐταίρους, προσελθὼν τις ἔφη τεθνηκέναι τοὺς δύο παῖδας, οἱ μόνοι τῷ φιλοσόφῳ ἦσαν. Ὁ δέ, μηδὲν διαταραχθεὶς, ἔφη· «Ἦδειν θνητοὺς γεγεννηκῶς».

### 12. Αἰνείου εὐσέβεια.

Ὅτε ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλίσκομένων τύχας, ἐκήρυξαν ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων, ἐν ᾧ, τι βούλεται τῶν οἰκειῶν κτημάτων ἀράμενον, ἀποφέρειν. Ὁ οὖν Αἰνείας τοὺς πατρῶους θεοὺς λαβὼν ἔφερεν, ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων.

Ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες καὶ δεύτερον αὐτῷ κτήμα συνεχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δέ, τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγηρακῶτα ἀναθέμενος τοῖς ὄμοις, ἔφερεν. Ὑπερεκπλαγέντες οὖν ἐπὶ τούτῳ οἱ Ἀχαιοὶ πάντα αὐτῷ τὰ οἰκεῖα κτήματα ἐπέτρεψαν λαβεῖν. Ὡμολόγουν οὕτω ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ φύσει πολέμοι ἡμεροὶ γίνονται.

### 13. Σωκράτης καὶ Ἀλκιβιάδης.

Ὅρῶν ὁ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον τῷ πλούτῳ καὶ μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τοῖς ἀγροῖς, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τινα τόπον, ἐνθα ἦν πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον. Εἶτα προσέταξεν Ἀλκιβιάδῃ τὴν Ἀττικὴν ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. Ἐπεὶ δὲ εὔρε, προσέταξε τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἰδίους ἀναζητῆσαι.

Τοῦ δὲ εἰπόντος· «Ἄλλ' οὐδαμοῦ γεγραμμένοι εἰσίν», εἶπε· «Ἐπὶ τούτοις οὖν μέγα φρονεῖς, οἷπερ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσίν;»

#### 14. Ἡ κατὰ Μυτιληναίους βαρυτάτη ποιηή.

Ὅτε Μυτιληναῖοι τῆς θαλάσσης ἤρξαν, τοῖς ἀφισταμένοις τῶν συμμάχων τιμωρίαν ἐπέβαλλον τήνδε· γράμματα μὴ μανθάνειν τοὺς παῖδας αὐτῶν μηδὲ μουσικὴν διδάσκεσθαι. Ἦγούντο γὰρ πασῶν ζημιῶν βαρυτάτην εἶναι ταύτην, ἐν ἀμουσίᾳ καὶ ἀμαθίᾳ ζῆν.

#### 15. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἱέρων ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Θεμιστοκλῆς Ἱέρωνα, ἐλθόντα εἰς Ὀλυμπίαν, ἵνα ἀρμάτων ἀγῶνος μετὰσχη, οὐκ εἶασεν ἀγωνίσασθαι εἰπών· «Τῷ μὴ μεταλαβόντι τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων, τῶν πανηγύρεων μεταλαμβάνειν οὐκ ἔξεστιν». Καὶ ἐπηνέθη Θεμιστοκλῆς.

#### 16. Πᾶν μέτρον ἄριστον.

Διογένης εἰς Ὀλυμπίαν ἐλθὼν καὶ θεασάμενος ἐν τῇ πανηγύρει Ῥοδιακοὺς τινὰς νεανίσκους πολυτελῶς ἡμφιεσμένους, γέλασας ἔφη· «Τῦφος τοῦτό ἐστιν». Εἶτα συναντήσας Λακεδαιμονίους ἐν ἐσθῆσι φαύλαις καὶ ῥυτώσαις, «ἄλλος», ἔφη, «οὗτος τῦφος».

#### 17. Λακεδαιμόνιοι περὶ φιλοκερδείας.

Λακωνικὸν μειράκιον ἐπρίατο χωρίον ὑπερεύωνον, τούτου δ' ἔνεκα ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐξημιώθη. Τὸ δ' αἴτιον τῆς καταδίκης ἐκεῖνο ἦν, ὅτι, νέος ὢν, τοῦ κέρδους σφόδρα ἐφίετο. Λακεδαιμόνιοι γὰρ καὶ τοῦτο περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο, μὴ πρὸς μόνους τοὺς πολεμίους παρατετάχθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀργύριον.

## 18. Ἡ Φερενίκη ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Φερενίκη τὸν υἱὸν ἤγεν εἰς Ὀλύμπια ἀθλεῖν. Κωλύόντων δὲ αὐτὴν τῶν Ἑλλανοδικῶν τὸν ἀγῶνα θεάσασθαι, παρελθούσα ἐδικαιολογήσατο πατέρα μὲν Ὀλυμπιονίκην ἔχειν καὶ τρεῖς ἀδελφούς καὶ αὐτὴ παῖδα Ὀλυμπίων ἀγωνιστὴν καὶ ἐξενίκησε τὸν δῆμον καὶ τὸν εἰργοντα νόμον τῆς θεᾶς τὰς γυναῖκας καὶ ἐθεάσατο Ὀλύμπια.

## 19. Μειράκιον Ἐρετρικόν.

Μειράκιον Ἐρετρικόν προσεφοίτησε Ζήνωνι ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ὑστερον οὖν εἰς τὴν Ἐρέτριαν ἐπανῆλθε καὶ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤρετο ὅ τι ἄρα μάθοι ἐν τῇ τσοσούτῃ διατριβῇ τοῦ χρόνου. Ὁ δὲ δεῖξειν ἔφη καὶ οὐκ εἰς μακρὸν χρόνον τοῦτο ἔδρασε. Ἀγανακτήσαντος γὰρ αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ τέλος παίσαντος τὸν υἱόν, οὗτος ἡσυχίαν ἔχων τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι, φέρειν ὀργὴν πατέρων καὶ μὴ ἀγανακτεῖν.

## 20. Τὰ Τέμπη.

Τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικά χῶρός ἐστι μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης. Ὅρη δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὑπερύψηλα καὶ ὡς ὑπὸ τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα· καὶ μέσον κεῖται χωρίον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους, τὸ δὲ πλάτος ἐστὶν ἐνὸς πλέθρου. Ῥεῖ δὲ διὰ μέσου αὐτοῦ ὁ καλούμενος Πηγεῖος· εἰς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσι καὶ τοῖς ὕδασιν αὐτῶν ποιοῦσι τὸν Πηγεῖον ἐκεῖνοι μέγαν.

Διατριβὰς δ' ἔχει ποικίλας καὶ παντοδαπὰς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως. Κιττὸς μὲν γὰρ πολὺς καὶ μάλα λάσιος ἐνακμάζει καὶ θάλλει καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς. Πολλὴ δὲ σμίλαξ πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει καὶ ἐπισκιάζει τὴν

πέτραν καὶ ἐκείνη μὲν ὑπολανθάνει, ὁρᾶται δὲ γλοάζον τὸ πᾶν, καὶ ἔστιν ὀφθαλμῶν πανήγυρις.

Ἐν δὲ τοῖς λείοις καὶ ὀμαλοῖς χώροις ἄλση τέ ἐστι ποικίλα καὶ δένδρα πολλά, ἐν ᾧρα θέρους ἡδιστοὶ ὀδοιπόροις τόποι. Διαρρέουσι δὲ καὶ ἄφθονα ὕδατα, ψυχρὰ καὶ ἡδιστα πίνειν λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουομένοις ἀγαθὸν εἶναι καὶ εἰς ὑγίειαν αὐτοῖς συμβάλλεσθαι. Ἄδουσι δὲ καὶ ὄρνιθες πανταχοῦ διεσπαρμένοι καὶ μάλιστα οἱ μουσικοὶ καὶ τέρπουσι τὰς ἀκοὰς διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν ἀνθρώπων ἀφανίζοντες.

Διὰ μέσου δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ἔρχεται σχολῇ καὶ πράφς ῥέων ἐλαίου δίκην. Πολλὴ δὲ αὐτοῦ ἡ σκιὰ ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων καὶ τῶν ἐξηρητημένων κλάδων γίγνεται.



Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ "ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ,"



## ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Λουκιανὸς ἐγεννήθη περὶ τὸ 120 μ. Χ. εἰς τὰ Σαμόσατα τῆς Κομμαγενῆς, ἐπαρχίας τῆς Συρίας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξέμαθε τὴν γλυπτικὴν τέχνην, τὴν καλουμένην ἐρμογλυφικὴν, πλησίον τοῦ ἐκ μητρὸς θείου του, γλύπτου τὸ ἐπάγγελμα. Ἐπειτα δὲ μὴ ἀνεχόμενος τὴν αὐστηρότητα τοῦ θείου του καὶ μὴ ἀγαπῶν τὴν τέχνην ταύτην, ἐστράφη πρὸς τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων, πρὸς τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο ἀκατανίκητον ἔλξιν. Ἔμαθε καλῶς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν βραδύτερον ἔγραψε τὰ συγγράμματά του. Ἐσπούδασε τὴν ἱστορικὴν καὶ ἐγένετο ῥήτωρ καὶ δικηγόρος εἰς τὴν ἀκμάζουσαν τότε Ἀντιόχειαν, ἣ ὁποία ἦτο ἕδρα τῶν ἀρχῶν τῆς Συρίας ὡς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο δὲν ἦτο εὐχάριστον εἰς αὐτόν. Ταχέως τὸ ἐγκατέλειψε καὶ ἠκολούθησε τὸ λεγόμενον ἐπιδεικτικὸν ἢ σοφιστικόν, τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐξετιμᾶτο πολὺ καὶ ἦτο λίαν ἐπικερδές. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰωνίᾳ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἱστορικῆς, ἐπεχείρησε μακρὰς περιουσίας εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, τὴν Μακεδονίαν, τὴν κυρίως Ἑλλάδα, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γαλατίαν (τὴν σημερινὴν Γαλλίαν). Πανταχοῦ κατὰ τὰς περιουσίας του ἀπήγγελλεν εὐφροσύνας λόγους πραγματευόμενος διάφορα θέματα σοβαρὰ καὶ μὴ κατὰ τρόπον εὐχάριστον. Ἀπέκτησεν οὕτω τιμὰς, δόξαν καὶ χρῆμα. Τέλος ὅμως ἐγκατεστάθη εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἠσχολήθη εἰς τὴν φιλοσοφίαν. Δὲν ἔγραφε πλέον μακροὺς λόγους, ἀλλὰ διαλόγους μικροὺς, ἰδιορρυθμοὺς, χαριτωμένους καὶ κάπως σατυρικοὺς, διὰ τῶν ὁποίων ἔσκωπτεν ὅ,τι ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν κακὸν καὶ ψευδές. Μὲ τὸν ἀστείον καὶ τὴν σάτυρον ἠθέλη νὰ βελτιώσῃ καὶ φωτίσῃ τὴν ἐποχὴν του. Ἀργότερον ἐγκατέλειψε τὰς Ἀθήνας καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου διαορίσθη ἐπίτροπος τῶν Αἰγυπτιακῶν χωρῶν. Ἀπέθανεν ἐκεῖ περὶ τὸ 200 μ. Χ.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν συγγραμμάτων του εἶναι καὶ οἱ λεγόμενοι

«Νεκρικοὶ Διάλογοι», διὰ τῶν ὁποίων σατυρίζονται μὲ πολλὴν χάριν καὶ λεπτότητα αἱ ἐπικρατοῦσαι τότε λαϊκαὶ δοξασίαι διὰ τοὺς νεκρούς, ἢ ματαιότης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἢ εὐτέλεια τῶν κολάκων κλπ.

### Αἱ ἀρχαῖαι δοξασίαι περὶ τοῦ Ἄδου.

Οἱ «Νεκρικοὶ διάλογοι» τοῦ Λουκιανοῦ, ὅπως φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ τίτλου τῶν, εἶναι διάλογοι διαφόρων προσώπων (ἀνθρώπων καὶ θεῶν), οἱ ὁποῖοι γίνονται εἰς τὸν Ἄδην.

Κατὰ τὰς δοξασίας τῶν ἀρχαίων ὁ Ἄδης ἦτο τόπος σκοτεινὸς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς. Ἐκεῖ ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ ἀδελφὸς τοῦ Διός, ὁ ὀνομαζόμενος καὶ αὐτὸς Ἄδης ἢ Ἀιδωνεὺς ἢ Πλούτων. Οὗτος εἶχε σύζυγον τὴν κόρην τῆς Δήμητρος Περσεφόνην, τὴν ὁποίαν ἤρπασε καὶ ἔφερεν εἰς τὸ βασίλειον τῶν νεκρῶν.

Τὸν Ἄδην περιέβαλλον πέντε ποταμοί: ἡ Στύξ, ὁ Κωκυτός, ὁ Ἀχέρων, ὁ Πυριφλεγέθων καὶ ἡ Λήθη. Κάτω ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς αὐτοὺς ἦσαν ἀνοίγματα, τὰ ὁποῖα ἐχρησίμευον ὡς εἴσοδοι εἰς τὸν Ἄδην. Ἡ κυριωτέρα ὁμως εἴσοδος ἦτο ἐν μέγα ἀνοίγμα εἰς τὸ βάθος τῆς Ἀχερουσίας λίμνης, τὴν ὁποίαν σχηματίζει ὁ Ἀχέρων ποταμὸς τῆς Θεσπρωτίας ἐν Ἠπειρῷ. Ἐκεῖ ὠδηγοῦντο αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν, παραλαμβανόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀγγελιαφόρου τῶν θεῶν Ἑρμού, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦτο ἐλέγετο καὶ ψυχοπομπός. Οὗτος παρέδιδε τὰς ψυχὰς εἰς τὸν Χάρωνα, ἓνα κατώτερον θεὸν τοῦ Ἄδου, ὁ ὁποῖος ἐχρησίμευεν ὡς πορθμεύς· διεπεραίωνε δηλ. μὲ μίαν λέμβον τὰς ψυχὰς διὰ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης καὶ τὰς ἔφερεν εἰς τὸν κάτω κόσμον. Ἀλλὰ διὰ τὸν κόπον τοῦ ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ λάβῃ τὰ πορθμεῖα, νὰ πληρωθῇ δηλ. ἀπὸ κάθε νεκρὸν μὲ ἓνα ὄβολον (μικρὸν νόμισμα ἴσον πρὸς τὸ  $\frac{1}{6}$  τῆς δραχμῆς). Διὰ τοῦτο συνηθίζετο νὰ τίθεται εἰς ὄβολος εἰς τὸ στόμα τοῦ νεκροῦ κατὰ τὴν ταφὴν του. Μετὰ τὴν ἀφιξίν τῶν ψυχῶν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ κάτω κόσμου εἰσῆρχοντο εἰς τὸν κυρίως Ἄδην διὰ μῆς σιδηρᾶς πύλης, τὴν ὁποίαν ἐφύλασσε ἀγρυπνὸς φρουρὸς ὁ Κέρβερος, φοβερὸς κύων μὲ τρεῖς κεφαλὰς. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν εἴσοδον διηυθύνοντο αἱ ψυχαὶ ἐνώπιον τῶν κριτῶν τοῦ Ἄδου. Οὗτοι ἦσαν τρεῖς: ὁ ἐκ Κρήτης Μίνως, ὁ ἐκ Κρήτης ἐπίσης Ῥαδάμανθυς καὶ ὁ ἐξ Αἰγίνης Αἰακός, ἄνδρες διαπρέφαντες κατὰ τὴν ζωὴν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν δικαιοσύνην τῶν καὶ τὰ καλὰ ἔργα τῶν καὶ διὰ τοῦτο τιμηθέντες μετὰ θάνατον μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦτο τοῦ κριτοῦ τῶν ψυχῶν.

Αὐταὶ ἦσαν αἱ περὶ τοῦ Ἄδου δοξασίαι τῶν ἀρχαίων, αἱ ὁποῖαι φανερόνουν τὴν μεγάλην φαντασίαν τῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν πίστιν τῶν εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν θεῖαν ἀνταπόδοσιν.



## Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ "ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ,"

### 1. Χάρωνος, Μενίππου και Έρμου.

1. Χάρων. Ἀπόδος, ὃ κατάρατε, τὰ πορθμεῖα.

Μένιππος. Βόα, εἰ τοῦτό σοι, ὃ Χάρων, ἦδιον.

Χάρων. Ἀπόδος, φημί, τὰ πορθμεῖα.

Μένιππος. Οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος.

Χάρων. Ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων;

Μένιππος. Εἰ μὲν καὶ ἄλλος τις οὐκ οἶδα· ἐγὼ δὲ οὐκ ἔχω.

Χάρων. Καὶ μὴ ἄγξω σε, νῆ τὸν Πλούτωνα, ὃ μιαρέ, εἰ μὴ ἀποδῶς.

Μένιππος. Κἀγὼ τῇ ἐμῇ βακτηρίᾳ πατάξας διασχίσω σου τὸ κρῆνιον.

Χάρων. Μάτην οὖν ἔσει πεπλευκῶς τοσοῦτον πλοῦν;

Μένιππος. Ὁ Ἐρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδώτω, ὅς με παρέδωκέ σοι.

2. Ἐρμῆς. Νῆ Δία, οὐ δύναμαι τοῦτο ποιεῖν ὑπὲρ τῶν νεκρῶν.

Χάρων. Οὐκ ἀφήσω σε!

Μένιππος. Ποίει, ὡς βούλει· πλὴν ὃ μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις;

Χάρων. Σὺ οὐκ ἐγίνωσκας, ὡς ὀβολὸν κομίζεις ὄφειλες;  
 Μένιππος. Ἐγίνωσκον μὲν, οὐκ εἶχον δέ. Τί οὖν;  
 Ἐχρῆν διὰ τοῦτο μὴ ἀποθανεῖν;

Χάρων. Μόνος οὖν μάτην ἔσει πεπλευκῶς;

Μένιππος. Οὐ μάτην, ὃ βέλτιστε· καὶ γὰρ ἤντηλα  
 καὶ τῆς κόπης συνεπελαβόμην καὶ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν  
 ἄλλων ἐπιβατῶν.

Χάρων. Οὐδὲν ταῦτα πρὸς πορθμέα· τὸν ὀβολὸν ἀπο-  
 δοῦναί σε δεῖ· οὐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι.

3. Μένιππος. Οὐκοῦν ἀπάγαγέ με αὐθις εἰς τὸν βίον.

Χάρων. Χαρίεν λέγεις· ἴνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ  
 παρὰ τοῦ Αἰακοῦ προσλάβω.

Μένιππος. Μὴ ἐνόχλει οὖν.

Χάρων. Δεῖξον τί ἐν τῇ πῆρᾳ ἔχεις.

Μένιππος. Θέρμους, εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἐκάτης τὸ  
 δεῖπνον.

Χάρων. Πόθεν τοῦτον ἡμῖν, ὃ Ἐρμῆ, τὸν κύνα  
 ἤγαγες; Οἷα οὗτος ἐλάλει κατὰ τὸν πλοῦν, τῶν ἐπιβατῶν  
 ἀπάντων καταγελῶν καὶ ἐπισκώπτων καὶ μόνος ἄδων, οἰμω-  
 ζόντων ἐκείνων.

Ἐρμῆς. Ἄγνοεῖς, ὃ Χάρων, ὄντινα ἄνδρα διεπόρθημε-  
 σας; Ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κούδεν αὐτῷ μέλει. Οὗτός ἐστιν ὁ  
 Μένιππος.

Χάρων. Καὶ μὴν, ὃ Μένιπε, ἂν σε λάβω ποτέ...

Μένιππος. Ἄν με λάβῃς, ὃ βέλτιστε· ἀλλὰ δις οὐκ  
 ἂν με λάβοις.

## 2. Πλούτων ἢ κατὰ Μενίππου.

1. Κροῖσος. Οὐ φέρομεν, ὃ Πλούτων, Μένιππον τουτοῖ  
 τὸν κύνα παροικοῦντα· ὥστε ἢ ἐκείνον ἄλλοσε κατάστησον  
 ἢ ἡμεῖς μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον.

Πλούτων. Τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁμόνευρος ὢν;  
 Κροῖσος. Ἐπειδὴν ἡμεῖς οἰμώζωμεν καὶ στένωμεν ἐκείνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν οὔτωσιν τοῦ χρυσοῦ, Σαρδανάπαλλος δὲ τῆς πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ Κροῖσος τῶν θησαυρῶν, ἐπιγελαῖ καὶ ἐξονειδίζει ἀνδράποδα καὶ καθάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄδων ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγὰς καὶ ὄλωσ λυπηρός ἐστι.

Πλούτων. Τί ταῦτα λέγουσιν, ὦ Μένιππε;

Μένιππος. Ἀληθῆ, ὦ Πλούτων' μισῶ γὰρ αὐτοὺς δειλοὺς καὶ ἀθλίους ὄντας, οἷς οὐκ ἤρκεσε βιώναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες μέμνηται ἔτι τῶν ἄνω. Χαίρω οὖν ἀνιῶν αὐτούς.

Πλούτων. Ἄλλ' οὐ χρὴ λυποῦνται γὰρ οὐ μικρῶν στερηθέντες.

Μένιππος. Καὶ σὺ μωραίνεις, ὦ Πλούτων, ὁμόψηφος ὢν τοῖς τούτων στεναγμοῖς;

Πλούτων. Οὐδαμῶς, ἀλλ' οὐ θέλω στασιάζειν ὑμᾶς.

2. Μένιππος. Καὶ μήν, ὦ κάκιστοι, γινώσκετε, ὡς οὐ παύσομαι ἔνθα γὰρ ἄν ἔλθητε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν καὶ κατὰ δων καὶ καταγέλων.

Κροῖσος. Ταῦτα οὐχ ὕβρις;

Μένιππος. Οὐκ· ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες καὶ ἐλευθέρους ἀνδράσιν ἐντροφῶντες καὶ τοῦ θανάτου οὐδόλωσ μνημονεύοντες. Νῦν οὖν οἰμώξετε πάντων ἐκείνων στερηθέντες.

Κροῖσος. Πολλῶν, ὦ θεοί, καὶ μεγάλων κτημάτων.

Μίδας. Ὅσου μὲν ἐγὼ χρυσοῦ!

Σαρδανάπαλλος. Ὅσης δὲ ἐγὼ τρυφῆς!

Μένιππος. Εὐγε! Οὕτω ποιεῖτε· ὀδύρεσθε μὲν ὑμεῖς,

ἐγὼ δὲ τὸ « γνῶθι σαυτὸν » πολλάκις λέγων ἐπάσσομαι· πρέπει γὰρ τοῦτο ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπάδουσαι.

### 3. Διογένους καὶ Μαυσώλου.

1. Διογένους. ὦ Κάρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς καὶ πάντων ὑμῶν προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς;

Μαύσωλος. Καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, ὃ Σινοπεῦ, ὅτι ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἀπάσης, ἤρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίον καὶ νήσους δέ τινες ἔτι κατέλαβον καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην, τῆς Ἰωνίας τὰ πολλὰ καταστρεφόμενος· καὶ καλὸς ἦν καὶ μέγας καὶ ἐν πολέμοις καρτερός· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἄλικαρνασσῶ μνημα παμμέγεθες ἔχω ἐπικείμενον, ἠλίκον οὐκ ἔχει ἄλλος νεκρός, ἀλλ' οὐδὲ οὕτως εἰς κάλλος πεποιημένον, ἵππων καὶ ἀνδρῶν ἀκριβέστατα εἰκονιζομένων λίθου τοῦ καλλίστου, οἷον οὐδὲ ναὸν εὖροι τις ἂν ὀρδίως. Οὐ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν;

2. Διογένους. Ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ λέγεις καὶ τῷ κάλλει καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου;

Μαύσωλος. Νῆ Δία, ἐπὶ τούτοις.

Διογένους. Ἄλλ', ὃ καλὲ Μαύσωλε, οὔτε ἡ ἰσχὺς ἐκείνη ἔτι σοι οὔτε ἡ μορφὴ πάρεστιν· τίνας ἔνεκα τὸ σὸν κρανίον προτιμηθεῖν ἂν τοῦ ἐμοῦ; φαλακρὰ ἀμφότερα καὶ γυμνά. Ὁ δὲ τάφος καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκείνοι λίθοι Ἄλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως χρησιμεύει ἐπιδεικνύεσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δὴ τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἔστι· σὺ δέ, βέλτιστε, οὐχ ὀρῶ ὅ τι ἀπολαύεις αὐτοῦ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγεις, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος.

3. Μαύσωλος. Ἄνωφελῆ οὖν μοι ἐκείνα πάντα; καὶ ἰσότημος ἔσται Μαυσώλω καὶ Διογένει;

Διογένους. Οὐκ ἰσότημος, ὃ γενναιότατε· Μαύσωλος

μὲν γὰρ οἰμώζει μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ὄφειτο. Διογένης δὲ καταγελάσκει αὐτοῦ. Καὶ τάφον ὁ μὲν ἐν Ἀλικαρνασσῶ λέγει ἔχειν ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς καὶ ἀδελφῆς κατεσκευασμένον· ὁ Διογένης δὲ τοῦ μὲν σώματος εἰ καὶ τινα τάφον ἔχει, οὐκ οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις περὶ αὐτοῦ καταλέλοιπεν, ἀνδρῶν βίον βεβιωκῶς ὑψηλότερον, ὃ Καρῶν ἀνδραποδωδέστατε, τοῦ σοῦ μνήματος καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

#### 4. Πλούτωνος καὶ Ἐρμοῦ.

1. Πλούτων. Τὸν γέροντα γινώσκεις, τὸν πάνυ γεγηρακότα λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ὃ παῖδες μὲν οὐκ εἰσὶν, οἱ τὸν κληρὸν δὲ θηρῶντες πολλοί;

Ἐρμοῦς. Naί, τὸν Σικυώνιον λέγεις. Τί οὖν;

Πλούτων. Ἐκεῖνον μὲν, ὃ Ἐρμῆ, ζῆν ἔασον ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετροῦσας ἄλλα τοσαῦτα καὶ ἔτι πλείω, τοὺς δὲ κόλακας αὐτοῦ ἄγε ἐνταῦθα ἐφεξῆς ἀπαντας.

Ἐρμοῦς. Ἄτοπον τὸ τοιοῦτον.

Πλούτων. Οὐκ ἄτοπον, ἀλλὰ δικαιοτάτον· οὔτοι γὰρ εὔχονται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον, ἵνα τὰ χρήματα λάβωσιν οὐδὲν προσήκοντες· ὁ δὲ πάντων ἐστὶ μιαιώτατον, ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα εὐχόμενοι, ὅμως θεραπεύουσιν ἐν τῷ φανερῷ καὶ νοσοῦντος ταχὺν τὸν θάνατον βούλονται, θύσειν δ' ὅμως ὑπισχνοῦνται, ἐὰν ῥαῖση, καὶ ὅλως ποικίλη ἢ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. Διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἔστω ἐπὶ πολὺ ἀθάνατος, οἱ δὲ πρὸ αὐτοῦ ἐνταῦθα ἐλθέτωσαν, μάτην τὸν πλοῦτον ἀναμείναντες.

2. Ἐρμοῦς. Γελοῖα πείσονται, πανοῦργοι ὄντες· πολλὰ κακείνος διαβουκολεῖ αὐτοὺς καὶ ἐλπίδας αὐτοῖς παρέχει καὶ αἰεὶ ἐτοιμοθάνατος ὢν, ὅμως ἔρρωται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων.

Οἱ δὲ ἤδη τὸν κληρὸν ἀλλήλοις διηρημένοι βόσκονται ζωὴν μακαρίαν ἐλπίζοντες.

Πλούτων. Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας ὡσπερ ὁ Ἰόλεως ἀνηβησάτω, οἱ δὲ ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων ἐλθέτωσαν ἤδη κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες.

Ἐρμῆς. Ἀμέλησον, ὦ Πλούτων· ἄξω γὰρ σοι ἤδη αὐτοὺς καθ' ἓνα ἐξῆς· ἑπτὰ δέ, οἶμαι, εἰσί.

Πλούτων. Ἄγαγε αὐτούς· ὁ δὲ παραπέμψει ἕκαστον ἀντὶ γέροντος αὐθις νέος γενόμενος.

### 5. Ζηνοφάντου καὶ Καλλιδημίδου.

1. Ζηνόφαντος. Σὺ δέ, ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; Ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτι παράσιτος ὢν Δεινίου πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγὼν ἀπεπνίγην, γινώσκεις· παρῆσθα γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι.

Καλλιδημίδης. Παρῆν, ὦ Ζηνόφαντε· τὸ δὲ ἐμὸν παράδοξόν τι ἐγένετο· γινώσκεις γὰρ καὶ σὺ Πτωφόωρον τὸν γέροντα;

Ζηνόφαντος. Τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ὃν σὺ τοσοῦτον ἐθεράπευες;

Καλλιδημίδης. Ἐκείνον αὐτὸν αἰεὶ ἐθεράπευον, ὃς ὑπισχενίτο τὴν οὐσίαν ἀποθανῶν ἀφήσειν ἐμοί. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀπέθνησκε καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς μήκιστον ἀπετείνεται καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρον ἔζη, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κληρὸν ἐξηῦρον· λαβὼν γὰρ φάρμακον ἔπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὴν ὁ Πτωφόωρος αἰτήσῃ πεινῆν, ἐμβαλόντα εἰς κύλικα ἔτοιμον ἔχειν καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ· ἐὰν δὲ τοῦτο ποιήσῃ, ἐλεύθερον ὑπισχνούμην ἀφήσειν αὐτόν.

Ζηνόφαντος. Τί οὖν ἐγένετο; πάνυ γὰρ παράδοξα λέγεις.

2. Καλλιδημίδης. Ἐπεὶ τοίνυν λουσάμενοι ἤλθομεν, δύο ὁ μαιρακίσκος κύλικας ἐτοίμους ἔχων, τὴν μὲν τῷ Πτφοδώρῳ, τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δ' ἑτέραν ἐμοί, σφαιλεῖς ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτφοδώρῳ δὲ τὴν ἄνευ φαρμάκου κύλικα ἔδωκεν· εἶτα ὁ μὲν ἔπινεν, ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα ἐκτάδην ἐκείμην νεκρὸς ἀντ' ἐκείνου. Τί γελᾷς, ὦ Ζηνόφαντε;

Ζηνόφαντος. Ἄστεῖα γάρ, ὦ Καλλιδημίδη, ἔπαθες. Ὁ γέρον δὲ τί πρὸς ταῦτα;

Καλλιδημίδης. Πρῶτον μὲν ἐταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον, εἶτα ἐννοήσας τὸ γεγενημένον ἐγέλα καὶ αὐτός, οἶά με ὁ οἰνοχόος εἰργασται.

Ζηνόφαντος. Πλὴν ἄλλ' οὐδὲ σὲ τὴν ἐπίτομον ὄδον ἐγρῆν τραπέσθαι· ἡ γὰρ λεωφόρος ἀσφαλεστέρα, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδυτέρα ἐστίν.

## 6. Κράτης καὶ Διογένους.

1. Κράτης. Μοίριχον τὸν πλούσιον ἐγίνωσκες, ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὀλκάδας ἔχοντα, οὗ ἀνεψιὸς ἦν Ἀριστέας, πλούσιος καὶ αὐτός;

Διογένης. Τίνος ἕνεκα, ὦ Κράτης, περὶ τούτου ἐρωτᾷς;

Κράτης. Ἄκουσον, ὦ Διόγενες. Οὗτοι ἐθεράπευον ἀλλήλους τοῦ κλήρου ἕνεκα ἑκάτερος, ἡλικιωταὶ ὄντες, καὶ τὰς διαθήκας εἰς τὸ φανερὸν ἐτίθεντο, Ἀριστέαν μὲν ὁ Μοίριχος, εἰ προαποθάνοι, δεσπότην ὀρίζων τῶν ἑαυτοῦ πάντων, Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριστέας, εἰ προαπέλθοι αὐτοῦ. Ταῦτα μὲν ἐγέγραπτο, οἱ δ' ἐθεράπευον ὑπερβαλλόμενοι ἀλλήλους τῇ κολακείᾳ...

2. Διογένης. Τί οὖν πέρας ἐγένετο, ὦ Κράτης; Ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον.

Κράτης. Ἀμφότεροι ἀπέθανον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ· οἱ δὲ

κληροὶ εἰς ἄλλους περιῆλθόν οὐδεπώποτε προμαντευομένους οὕτω γενήσεσθαι ταῦτα. Διαπλέοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος εἰς Κίρραν κατὰ μέσον τὸν πόρον, τρικυμίας γενομένης, ἀνετράπησαν.

3. Διογένης. Εὖ ἐποίησαν. Ἡμεῖς δὲ ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐν νῶ εἶχομεν περὶ ἀλλήλων· οὔτε γάρ ποτε ἠϋξάμην Ἀντισθένην ἀποθανεῖν, ἵνα τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ κληρονομήσω (εἶχε δὲ πάνυ κραταῖαν ἐκ κοτίνου ποιησάμενός), οὔτε, οἶμαι, σύ, ὦ Κράτης, ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ τὸν πίθον καὶ τὴν πήραν χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσαν.

Κράτης. Οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει, ἀλλ' οὐδὲ σοί, ὦ Διόγενες· ἃ γὰρ ἔχρῃν, σύ τε Ἀντισθένης ἐκληρονόμησας καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῶ μείζω καὶ σεμνότερα καὶ αὐτῆς τῆς Περσῶν ἀρχῆς.

Διογένης. Τίνα ταῦτα φῆς;

Κράτης. Σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παρρησίαν, ἐλευθερίαν.

Διογένης. Νῆ Δία, ἀληθῶς τοῦτον ἐκληρονόμησα τὸν πλοῦτον παρ' Ἀντισθένης καὶ σοὶ ἔτι πλείω κατέλιπον.

4. Κράτης. Ἄλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τῶν τοιούτων κτημάτων καὶ οὐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς κληρονομήσειν προσδοκῶν, εἰς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον.

Διογένης. Εἰκότως· οὐ γὰρ ἐβούλοντο τὰ τοιαῦτα δέχεσθαι παρ' ἡμῶν· τὸ δὲ χρυσίον ὁδοῦσι καὶ ὄνυξι καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον.

Κράτης. Οὐκοῦν ἡμεῖς μὲν ἔξομεν καὶ ἐνταῦθα τὸν πλοῦτον· οἱ δὲ ὀβολὸν ἤξουσι κομίζοντες, καὶ τοῦτον ἄχρει τοῦ πορθημέως.

## ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ



## Α'. ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. σκώπτω=ἐμπαίζω, περιγελάω.—τίκτω=γεννώ.
2. δῶμα=οἰκία.—λοιδορῶ=ὕβριζω, κακολογῶ.
3. νέμομαι=βόσκω. — αἰμύλος=κόλακευτικός, δόλιος. — ἀδεῶς =χωρὶς φόβον.
4. μεθύω ἐλαίῳ =εἶμαι γεμάτος λάδι. — ἄπτω=ἀνάπτω. — φαίνω=φωτίζω, φέγγω.
5. ὤς=ὄτι. — πλείους (συγκρ. τοῦ πολὺς)=περισσότερας. — τέ-  
ξεται, μέλλ. τοῦ ῥ. τίκτω=γεννώ.—κριθίζω=τρέφω διὰ κριθῆς.
6. ἐπειδὴ ἀπαλλάττεσθαι ἔμελλεν=ὅτε ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ. —  
πυνθάνομαι τινος=ζητῶ νὰ μάθω ἀπὸ κάποιον, ἐρωτῶ τινα. —  
ἔγνων' ἄορ. τοῦ γινώσκω=ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι' (μέλλον  
γνώσομαι).
7. ἀνακαλοῦμαι=ἐπαναφέρω. — ὑπολείπομαι=μένω ὀπίσω. —  
εὐστοχῶ (-έω)=ἐπιτυγχάνω.
8. λιμώττουσα, τοῦ ῥ. λιμώττω=πεινῶ πολύ. — ἐθεάσατο, τοῦ  
ῥ. θεάομαι -ῶμαι=παρατηρῶ. — ἀναδενδρᾶς=κληματαριά  
(ἄμπελος ἀναρριχωμένη εἰς δένδρα). — ὁ βότρυς=τὸ σταφύλι. —  
ὄμφαξ (γεν. ὄμφακος)=ἄγουρο σταφύλι, ἀγουρίδα.
9. δρυοτόμος=ξυλοκόπος. — κοιτάζω=ἔχω τὴν κοίτην μου, κοι-  
μῶμαι.
10. πήρα=δερμάτινος σάκκος, σακκούλι. — γέμω τινὸς=εἶμαι γε-  
μάτος ἀπὸ κάτι. — ἀλλότριος=ξένος. — πάνυ=λίαν, πάρα πολύ.
11. παμμεγέθης=πάρα πολὺ μεγάλος. — ἐπιβουλεύω τινί=σχε-  
διάζω κακὸν ἐναντίον τινός. — ἔγνω περιγενέσθαι αὐτοῦ  
δόλῳ =ἀπεφάσισε νὰ καταβάλῃ αὐτὸν μὲ δόλον. — καὶ δη=καὶ  
λοιπόν. — συνεστιᾶθῶμεν' συνεστιᾶθην, ἄορ. τοῦ συνεστιῶ-  
μαι=εὐχοῦμαι, διασκεδάζω. — θεασάμενος' ἄορ. τοῦ θεῶ-

- μαι=παρατηρῶ, βλέπω. — ὀβελίσκος=σοῦβλα. — ἀπαλλάττομαι=ἀπομακρύνομαι, φεύγω. — δεινὸν=κακόν.
12. ἄγρα=κυνήγιον. — θηρίον=ζῷον. — ἀγρεύομαι=συλλαμβάνομαι κατὰ τὸ κυνήγιον. — διανεῖμαι ἄορ. τοῦ διανέμω=μοιράζω. — ἐλέσθαι· εἰλόμην, ἄορ. τοῦ αἰροῦμαι=ἐκλέγω. — ἐρομένου· ἠρόμην, ἄορ. τοῦ ἔρωτῶ.
13. σαγήνη=δίκτυον (πρὸς ἄλιεῖαν). — βάλλω=ρίπτω. — πειράομαι ὦμαι=πρόσπαθῶ, δοκιμάζω. — ἔγωγε=ἐγὼ βέβαια.
14. κομπαστής=καυχσιολόγος, (ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καυχᾶται χωρὶς νὰ ἔχη πραγματικὴν ἀξίαν). — ὄνειδίζομαι=κατηγοροῦμαι, χλευάζομαι. — ἀποδημήσας, τοῦ ῥ. ἀποδημέω — ὦ=ἐνετεύομαι. — κομπάζω=καυχῶμαι παρ' ἀξίαν (παινιέμαι). — ἔδρασα, τοῦ ῥ. δράω — ὦ=πράττω, κατορθώνω. — οὐκ ἀνάγκη, ἔνν. ἐστί.
15. ὀδεύω=πορεύομαι, βαδίζω. — αρον' ἦρα, ἄορ. τοῦ αἶρω=σηκῶν, παίρω. — οἴμοι=ἀλίμονον εἰς ἔμέ.
16. καὶ φυγὴ ἦν ἀνθρώπων=καὶ ἐτρέποντο εἰς φυγὴν οἱ ἄνθρωποι. — περιηρέθη· περιηρέθην, ἄορ. τοῦ περιαιροῦμαι (— ἔομαι)=ἀφαιροῦμαι, πίπτω. — παίω=κτυπῶ.
17. κριθίζω=τρέφω διὰ κριθῆς. — συνεργός=συνεργάτης, βοηθός. — δεσπότης, βλ. 3. — χαλινώσας, τοῦ ῥ. χαλινώω — ὦ=χαλινώνω, περῶ τὸν χαλινὸν εἰς τὸν ἵππον. — μηδὲν ἰσχύων =χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν δύναμιν, χωρὶς νὰ ἠμπορῆ νὰ κάμη τίποτε.
18. ἀεὶ=πάντοτε, διαρκῶς. — πειράομαι — ὦμαι=πρόσπαθῶ. — ὀμονοῶ=ἔχω ὁμόνοιαν (μὲ κάποιον). — παρήνεσεν, τοῦ ῥ. παραινέω — ὦ=συμβουλεύω. — κομίζω=φέρω. — ἀθροαί =συνηνωμένα, ὄλαι μαζί. — κελεύω=διατάσσω. — ῥαδίως =εὐκόλως. — τῷ ἔργω, δοτ. ὀργανικῆ=διὰ τοῦ ἔργου, ἐμπράκτως. — ἀχείρωτος=ἀκατανίκητος. — εὐάλωτος=εὐκολονίκητος.
19. νέμω=βόσκω. — ἐπιαιλέομαι — οὔμαι=καλῶ εἰς βοήθειαν. — βοηθέω — ὦ=τρέχω εἰς βοήθειαν. — βοάω — ὦ=φονάζω δυνατά. — προσδραμεῖν, ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ ῥ. προσ-

- τρέχω. — ἄδεια=ἀφοβία, ἀσφάλεια, εὐκαιρία. — διεφθειρεν, ἀόρ. τοῦ ῥ. διαφθείρω=καταστρέφω.
20. μέλλων καταλύειν τὸν βίον=ὁ ὁποῖος ἦτο ἐτοιμοθάνατος. — κατορωρύχθαι' κατορώρυγμαί, παρακ. τοῦ κατορύττομαι =θάπτομαι εἰς τὴν γῆν. — κατασκάπτω=σκάπτω βαθέως.
21. κεραιμεὺς=ὁ ἐργαζόμενος τὸν πηλόν, κανατᾶς, κεραιμιδᾶς. — χειμῶν=κακοκαιρία. — ὁ ὄμβρος=ἡ (θαλασσα) βροχή. — ἀρδεύω=ποτίζω. — αἰθρία=καλὸς καιρὸς. — εὐδία (συνώνυμος τῆς λ. αἰθρία)=καλὸς καιρὸς. — ποτέρω=μὲ ποίαν ἐκ τῶν δύο (πότερος, — α, — ον). — συνεύχομαι=εὐχομαι μαζί μὲ ἄλλον.
22. πάντων τῶν ἱατρῶν λεγόντων=ἐνῶ ὅλοι οἱ ἱατροὶ ἔλεγον. — ἐγερεθεῖς, τοῦ ῥ. ἐγείρομαι=σηκώνομαι. — βαίνω=βαδίζω. — ὕδαρ τῆς Λήθης' οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι εἰς τὸν Ἄδην ὑπῆρχε ποταμὸς ὀνομαζόμενος Λήθη καὶ ὅτι οἱ νεκροὶ πίνοντες ἐκ τοῦ ὕδατος αὐτοῦ ἐλησμόνουν ὅλα τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐγνώρισαν εἰς τὴν ζωὴν. — ὁ Θάνατος, προσωποποιήσις τοῦ θανάτου=ὁ Χάρος. — ὁ Ἄδης=ὁ θεὸς τοῦ κάτω κόσμου. — ἔάω — ὦ=ἀφήνω, ἐπιτρέπω. — τελευτάω — ὦ=ἀποθνήσκω. — καταγράφομαι=γράφω εἰς κατάλογον, σημειῶνω. — δυσωπέω — ὦ=ἐπιμόνος παρακαλῶ. — διεβλήθης, παθ. ἀόρ. τοῦ ῥ. διαβάλλω=συκοφαντῶ.
23. ὁ ἀλεκτροῦν=ὁ ἀλέκτωρ, κόκορας. — ὀδεύω=πορεύομαι, περιπατῶ. — καθυεύδω=κοιμοῦμαι. — κατὰ τὸ εἰωθὸς=κατὰ τὴν συνήθειαν. — νύκτωρ=ἐν καιρῶ νυκτός, τὴν νύκτα. — ἔδραμε, ἀόρ. β' τοῦ ῥ. τρέχω.
24. ξυλεύομαι=κόπτω ξύλα. — ἀπορῶ=εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν, δὲν ἤξευρω τί νὰ κάμω. — τοίνυν=λοιπόν. — ἀνήνεγκε' ἀνήνεγκον, ἀόρ. τοῦ ἀναφέρω=φέρω ἐπάνω. — τὸν ἀπολωλότα=τὸν χαμένον' (παρακ. τοῦ ἀπόλλυμαι). — παραγενόμενος' παρεγενόμην, ἀόρ. τοῦ παραγίνομαι=ἔρχομαι. — ἐταῖρος=σύντροφος, συνάδελφος. — ἀξίνη=πέλεκυς. — βάλλω=ρίπτω. — ἀναΐδεια=ἔλλειψις αἰδοῦς, θρασύτης. — κατέσχεν' κατέσχον, ἀόρ. τοῦ κατέχω=κρατῶ.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ "ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

Α') ΘΕΟΓΟΝΙΑ

1. δυναστεύω=ἐξουσιάζω, βασιλεύω. — τεκνῶ—ῶ=γεννῶ. — Ἐκατόγχειρες· μυθικά ὄντα μὲ μεγάλην δύναμιν, τὰ ὁποῖα οἱ ἀρχαῖοι ἐφαντάζοντο ἔχοντα πολλὰς χεῖρας. — προσαγορεύω=ὀνομάζω. — μέγεθος=ἀνάστημα. — ἀνυπέρβλητος=ἀπροσπέραστος, ἀκατανίκητος. — διὸ=διὰ τοῦτο. — ἐρεβώδης=σκοτεινός. — ἐν Ἄδου (=ἐν τόπῳ Ἄδου)=εἰς τὸν Ἄδην. — ἐπιθέσθαι, ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ῥ. ἐπιτίθεμαι.—ἀνήγαγον, ἀορ. β' τοῦ ῥ. ἀνάγω=φέρω ἐπάνω, ἀναβιάζω.
2. ἀφαιρεθῆσεσθαι τὴν ἀρχὴν=ὅτι θὰ τοῦ ἀφαιρεθῆ ἡ βασιλεία, ὅτι θὰ χάσῃ τὴν ἐξουσίαν. — παραγίγνομαι=μεταβαίνω, ἔρχομαι. — ἐγκυμονέω—ῶ=ἔχω εἰς τὴν κοιλίαν. — ἄντρον=σπήλαιον. — Δίκτη· ὀροσειρὰ τῆς Ἀνατολ. Κρήτης (σήμερον λέγεται καὶ Λασηθιώτικα βουνά). — τρέφεσθαι=διὰ τὰ ἀνατρέφονται. — Κούρητες· ἦσαν ἀρχαῖαι θεοὶ εἰς λατρευόμεναι ἐν Κρήτῃ. — νύμφαι· αὗται ἦσαν θεότητες προστατεύουσαι τὰς πηγὰς, τὰ δάση, τὰ σπήλαια καὶ τοὺς λειμῶνας. — Ἀμάλθεια· ἡ αἰξ, ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ὁποίας ἐτρέφη ὁ Ζεὺς· κατ' ἄλλην παράδοσιν ἡ Ἀμάλθεια ἦτο νύμφη θρέψασα τὸν Δία διὰ γάλακτος καὶ μέλιτος προσφερομένων ἐντὸς κοίλου κέρατος αἰγός (τοῦτο δὲ ἐλέγετο «κέρας τῆς Ἀμαλθείας» καὶ ἐθεωρεῖτο σύμβολον ἀφθονίας). — τὸ δόρυ (γεν. τοῦ δόρατος)=κοντάρι (τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκ τῶν σπουδαιότερων ἐπιθετικῶν ὄπλων). — ἀσπίς· τοῦτο ἦτο τὸ κυριώτερον ἀμυντικὸν ὄπλον, προφυλάσσον τὸ σῶμα τοῦ ὀπλίτου, κυκλοτερὸς συνήθως ἐκ δέρματος βοός, ἐπικεκαλυμμένον διὰ μεταλλίνων πλακῶν. — ὡς τὸν γεγεννημένον παιδα=μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἦτο δῆθεν τὸ νεογέννητον.
3. ἐπειδὴ (χρον.)=ὅτε. — ἐγένετο τέλειος=ἔφθασεν εἰς τὴν ἀνδρικήν ἡλικίαν. — ἐξέμεω—ῶ=ξερνῶ. — ἐνιαυτός=ἔτος. —

**Κάμπη**· ἦτο μυθικὸν τέρας τοῦ Ἄδου. — **τρίαινα**· ἦτο τὸ σύνηθες ὄπλον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ σύμβολον τῆς ἔξουσας του ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ἀπετελεῖτο δὲ ἀπὸ ἓν μακρὸν κοντάρι μὲ τρία δόντια (σημερ. τρικράνι). — **κρατέω—ῶ=νικῶ**. — **καθεύρομαι**, μετ. ἀορ. τοῦ ῥ. **καθεύρομαι=φυλακίζω**. — **διακληροδοῦμαι—οὔμαι=βάλλω κλήρον**. — **λαγχάνω=λαμβάνω** διὰ κλήρου, ἐπιτυγχάνω. — **δυναστεία=ἔξουσία, βασιλεία**.

## B) ΑΝΘΡΩΠΟΓΟΝΙΑ

1. **Ἰαπετός**· εἰς ἓκ τῶν Τιτάνων. — **γῆ=χῶμα**. — **λάθρα Διὸς=κρυφὰ ἀπὸ τὸν Δία**· τὸ πῦρ μὲ τὰς τεχνικὰς γνώσεις καὶ τὴν πυροτεχνίαν ἐκλάπη ἀπὸ τὸ ἓν Ὀλύμπῳ ἐργαστήριον τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἡφαίστου, ὅπου ἐφυλάσσετε. — **νάρθηξ**· ὑψηλὸν καλαμοειδὲς φυτόν (μαγκούτα)· τὸ κοῖλον στέλεχος του εἶναι πλήρες ἐντεριώνης, ἣ ὅποια διατηρεῖ τὸ πῦρ, ὅπως ἡ ἴσκα. — **ἦσθετο ἦσθόμην**, ἀορ. β' τοῦ **αἰσθάνομαι=ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι**. — **Ἡφαίστος**· υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, θεὸς τῆς χαλκευτικῆς καὶ τοῦ πυρός. — **Καύκασος**· ὄρος τῆς Ἀσίας κείμενον μεταξὺ τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Κασπίας Θαλάσσης. — **ἐδέδετο**· ὑπερσυντ. τοῦ **δοῦμαι (-έομαι)=δένομαι**. — **ἐρίπταμαι=πετῶ** κατ' ἐπίανω. — **λοβοὶ τοῦ ἥπατος=τὰ ἄκρα τοῦ ἥπατος**, τὸ συκώτι. — **πυρὸς... ταύτην=αὐτὴν τὴν τιμωρίαν ὑφίστατο** διὰ τὴν κλοπὴν τοῦ πυρός. — **Φθία**· χώρα εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Θεσσαλίας, πατρίς τοῦ Ἀχιλλέως καὶ κοιτὶς τῶν Ἀχαιῶν. — **Ἐπιμηθεύς**· ἀδελφὸς τοῦ Προμηθέως.
2. **ὑποθεμένου· ὑπεθέμην**, ἀορ. τοῦ **ὑποτίθεμαι=συμβουλευῶ**. — **λάρναξ=κιβωτός**. — **τεκτηνάμενος**· ἀορ. τοῦ **τεκταίνομαι=κατασκευάζω**. — **τὰ ἐπιτήθεια=τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, τροφίμα**. — **ἐνθέμενος· ἐνεθέμην**, ἀορ. τοῦ **ἐντίθεμαι=θέτω ἐντός**. — **ὑετός=βροχή**. — **χέας**, ἀορ. τοῦ **χέω=χύνω, ῥίπτω**. — **κατακλύζω=σκεπάζω** τελείως μὲ ὕδωρ. — **προσίσχω** (ἄλλος τύπος τοῦ **προσέχω**)=**προσεγγίζω** εἰς τινὰ τόπον, σταματῶ. — **ὄμβρος=ὑετός**. — **παῦλαν λαμβάνω=παύω**. — **ἐκβάς· ἐξέβην**, ἀορ. τοῦ **ἐκβαίνω=ἐξέρχομαι**. — **φύξιος**· ἐπίθετον τοῦ Διὸς, ὡς προστάτου τῶν φευγόντων. — **αἰροῦμαι (-έομαι)=ἐκ-**

λέγω, προτιμῶ. — αἴρω λίθους=σηκώνω, λαμβάνω λίθους ἐκ τοῦ ἔδαφους.

3. Κραναός· ἦρος τῆς Ἀττικῆς. — ἀφ' ἑαυτοῦ=ἀπὸ τὸ ὄνομά του. — τὴν πέραν χώραν Πελοποννήσου· ἔννοεῖ τὴν σημερινὴν Δωριίδα.

### Γ') ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. τίκτω=γεννῶ. — αὐθις=πάλιν. — ἐπιβουλεύω=σχεδιάζω κρυφὰ κάτι κακὸν (ἐναντίον κάποιου). — πυρὸς=σίτος. — φρυγὰ=ξηραίνω (εἰς τὸ πῦρ). — ἀνεδίδου, παρατ. τοῦ ῥ. ἀναδίδωμι=ἀναδίδω, φυτρώνω. — πυνθάνομαι=ἐρωτῶ νὰ μάθω· ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας=ἠρώτα τὸν θεὸν πῶς θ' ἀπαλλάξῃ τὴν χώραν του ἀπὸ τὴν ἀφορίαν, δηλ. ἀπὸ τὴν ἀκαρπία τῆς γῆς. — ὡς εἶη κεχρησμένον=ὅτι δῆθεν εἶχε δοθῆ χρησμός· τὸ ῥ. χρῶ (ἐπὶ μαντείων)=δίδω χρησμόν, χρησιμοδοτῶ. — παρέστησεν=ἔστησε πλησίον, ἐτοποθέτησε (τοῦ ῥ. παρίστημι). — ὡς δὲ ἐγένοντο=ὅτε δὲ ἔφθασαν. — Σίγειον, ἀκρωτήριον τῆς Τροφάδος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου. — Χερρόνησος, ἢ Θορακικὴ Χερσόνησος, ἢ μεταξὺ τοῦ Θορακικοῦ πελάγους καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου. — ὠλισθεν, ἀορ. β' τοῦ ῥ. ὠλισθαίνω=γλιστρῶ. — εἰς Κόλχους=εἰς τὴν χώραν τῶν Κόλχων, εἰς τὴν Κολχίδα (κειμένην κατὰ τὰ Α. παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου). — τὸ δέρας (γεν. τοῦ δέρατος)=τὸ δέρμα. — ἄλσος=ιερὸν δάσος (ἀφιερωμένον εἰς θεόν). — καθηλώω=ῶ=καρφώνω.
2. Ἴωλκός, ἀρχαία πόλις τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας πλησίον τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου. — θεσπίζω=χρησιμοδοτῶ, προφητεύω. — φυλάττομαι τινα=προφυλάττομαι ἀπὸ κάποιον. — μονοσάνδαλος=ὁ φορῶν ἓν μόνον σάνδαλον (πέδιλον). — ἀγνοέω=ῶ=δὲν ἔννοῶ. — ἔγνων, ἀορ. β' τοῦ ῥ. γινώσκω=ἔννοῶ. — ἐπὶ τῇ θαλάσσει=πλησίον τῆς θαλάσσης. — ἐπὶ ταύτῃ=διὰ ταύτην (τὴν θυσίαν). — μεταπέμπομαι=προσκαλῶ. — διατρίβω=διαμένω, ζῶ. — πόθῳ γεωργίας=ἔξ ἀγάπης πρὸς τὴν γεωργίαν. — Ἄναυρος, ποταμὸς τοῦ Πηλίου ἐκβάλλων εἰς τὸν Παγασητικὸν κόλπον (σήμερον «Ξερτιάς»). — ἀπολέσας, μετ. ἀορ. τοῦ ῥ. ἀπόλλυμι=χάνω. — ῥεῖθρον=ρεῦμα. — τί ἂν ἐποίεις=τί θὰ ἔκαμνες. — προσέταττον ἄν=θὰ διέτασ-

- σον. — ἐπὶ τὸ δέρας ἔλθειν=να ὑπάγη διὰ τὸ δέρας (να μεταβῆ καὶ να φέρη τὸ δέρας). — δράκων=μέγας ὄφις.
3. παρακαλέω—ῶ=προσκαλῶ. — πεντηκόντορος ναῦς=πλοῖον μὲ πενήκοντα κωπηλάτας (25 ἀπὸ κάθε πλευράν). — οἶδε=οἱ ἐξῆς.
4. ναυαρχοῦντος Ἰάσωνος=μὲ ναύαρχον τὸν Ἰάσωνα. — ἀνάγομαι=ἀποπλέω. — Δολιόνες, λαὸς κατοικῶν παρὰ τὴν Κύζικον τῆς Μ. Ἀσίας. — φιλοφρόνως=φιλικῶς. — νυκτὸς=κατὰ τὴν νύκτα. — ἀντίπνοια=ἐναντίος ἄνεμος· περιπίπτω ἀντιπνοίαις=συναντῶ ἐναντίους ἀνέμους. — Πελασγοί, προϊστορικὸς λαὸς κατοικῶν εἰς Θεσσαλίαν, Ἡπειρον, Ἀρχαδίαν καὶ εἰς ἄλλας ἑλληνικὰς χώρας. — κτείνω=φονεύω. — μεθ' ὧν=μεταξὺ τῶν ὁποίων. — μεθ' ἡμέραν=ὅταν ἐξημέρωσε. — ἀποδύρομαι=θρηνῶ. — ἐκείραντο τὰς κόμας=ἔκοψαν τὰ μαλλιά των (εἰς ἔνδειξιν μεγάλου πένθους), τὸ ῥ. κείρω=κόπτω τὴν κόμην, κουρεύω. — ὑδρεύομαι=λαμβάνω ὕδωρ. — νύμφαι, βλ. Β', Α', 2. — σπάομαι—ῶμαι τὸ ξίφος=σύρω τὸ ξίφος ἐκ τῆς θήκης, ξιφουλκῶ. — δηλόω—ῶ=φανερώνω, ἀνακοινώνω. — ὑποστρέφω=ἐπιστρέφω.
5. Βέβρυκες, λαὸς τῆς Βιθυνίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ. — νύμφη, βλ. Β', Α', 2. — πυκτεύω=πυγμαχῶ. — παραγίγνομαι=ἔρχομαι. — προκαλέομαι—οὔμαι=προσκαλῶ. — εἰς πυγμὴν=εἰς πυγμαχίαν. — πλήξας, μετ. ἄορ. τοῦ ῥ. πλήττω=κτυπῶ. — καταντάω—ῶ=φθάνω. — Σαλμυθησὸς ἐλέγετο ὅλη ἡ Θρακικὴ παραλία ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου.
6. ὄψεις=ὀφθαλμοί. — πηρόω—ῶ=σακατεύω, ἀκρωτηριάζω κάποιον, τὸν κάμνω ἀνάτηρον· τὰς ὄψεις πεπηρωμένους=τυφλούς. — Ἄρπυιαι, μυθολογικὰ ἀρπακτικὰ τέρατα, τὰ ὁποῖα παριστάνοντο ὡς παρθένοι πτερωταὶ καὶ δύσμορφοι μὲ γαμφοὺς ὄνυχας. — ἐπειδὴ (χρον.)=ὄτε. — καθίπταμαι=πετῶ πρὸς τὰ κάτω, ὀρμῶ. — ἀνάπλεα=γεμάτα (τῆς ἀπτ. β' κλίσι. ὁ καὶ ἡ ἀνάπλεως, τὸ ἀνάπλεων). — ὀσμῆ=δυσσομία. — ἔδεσμα=φαγητόν. — Ζήτης καὶ Κάλαις, οἱ ὁποῖοι ἦσαν μεταξύ τῶν Ἀργοναυτῶν (βλ. Β', Γ', 3 κειμ.)· οὗτοι ἦσαν πτερωτοὶ ὡς υἱοὶ τοῦ Βορέου, θεοῦ

τῶν ἐκ Βορρᾶ ἀνέμων. — Ἐχινάδες, μικρὰ νησίδια κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελῷου.

7. **Συμπληγάδες πέτραι**· αὐται κατὰ τὴν παράδοσιν ἦσαν δύο βράχοι ἐκατέρωθεν τοῦ Βοσπόρου, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐξείνου Πόντου. — **ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας**=ἐνεκα τῆς δυνάμεως τῶν ἀνέμων. — **πόρος**=διάβασις, πέρασμα. — **πετεινὸν**=πτηνόν. — **ἀφεῖναι**=ν' ἀφήσουν (ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ὄ. ἀφίημι). — **ἡ πελειὰς**=ἡ περιστέρα. — **ἐὰν δὲ ἀπολομένην**=ἐὰν δὲ (ἴδωσιν) ὅτι κατεστράφη, δηλ. ὅτι ἐγκλεισθεῖσα ὑπὸ τῶν βράχων ἐφορευῆθη (μετ. ἀορ. β' τοῦ ὄ. ἀπόλλυμαι=χάνομαι, καταστρέφομαι). — **ἀφιάσιν**=ἀφήνον (τοῦ ὄ. ἀφίημι). — **σύμπτωσις**=συγκρουσις. — **ἀποθερίζω**=ἀποκόπτω. — **τὰς πέτρας ἀναχωρούσας**=ὅτι οἱ βράχοι ἀπεχωρίζοντο (ἀπεμακρύνοντο ἀλλήλων). — **εἰρεσία**=κωπηλασία. — **εὐτονος**=δυνατός. — **ἔστησαν**=ἑστάθησαν, ἔμειναν ἀκίνητοι. — **περαίομαι**—**οὔμαι**=διαπλέω, περνῶ· **νεὼς περαιωθείσης**=ἐὰν περάσῃ πλοῖον. — **στήναι**=νὰ σταθεῖν.
8. **παραπλέω**=πλέω πλησίον. — **Θερμῶδων**, ποταμὸς τῆς Καππαδοκίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον. — **Καύκασος**, μεγάλη ὄροσειρὰ τῆς Δ. Ἀσίας, μεταξὺ Εὐξείνου Πόντου καὶ Κασπίας θαλάσσης. — **Φάσις**, ποταμὸς τῆς Κολχικῆς, ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον. — **Κολχικὴ γῆ**=ἡ Κολχίς (βλ. 1). — **προσορμισθείσης**=ἀφοῦ ἠγκυροβόλησε (τοῦ ὄ. προσορμίζομαι). — **διαφέρω**=ὑπερέχω· **μεγέθει διαφέροντες**=ἐξαιρετικοὶ κατὰ τὸ μέγεθος. — **πῶς ἂν δύναιτο**=πῶς θὰ ἠμπορῆσῃ. — **φαρμακίς**=μάγισσα. — **ὁμόση**, ὑποτ. ἀορ. τοῦ ὄ. ὄμνυμι=ὀρκίζομαι. — **ἔξειν**=ὅτι θὰ λάβῃ (ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ὄ. ἔχω). — **ἄξιν**, ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ὄ. ἄγω=ὀδηγῶ. — **ῶ**=διὰ τοῦ ὁποίου. — **χρίω**=ἄλειψω. — **καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὀρμήσαντας**=καὶ μολοντί ὄρησαν φυσῶντες πολὺ πῦρ. — **καταφλέγω**=καίω, πυρπολῶ. — **συνέτομαι**=ἀκολουθῶ.

## Δ') ΠΕΡΙΣΕΥΣ

1. **Τίρυνς**· ἀρχαία πόλις τῆς Ἀργολίδος πλησίον τοῦ Ναυπλίου. — **δείσας· ἔδεισα** ἀορ. τοῦ **δέδοικα** (ἢ **δέδια**)=φοβοῦμαι. — **αἰσθῶ**

- μενος, βλ. σημ. Β', Β', 1. — **λάρναξ**=κιβωτός, σκάφη. — **προσ-ενεχθείσης· προσηνέχθην**, ἀόρ. τοῦ **προσφέρομαι**=προσορμίζομαι.
2. **Νύμφαι**, βλ. σημ. Β', Α', 2: — **παρεγένετο**, βλ. ἀνωτέρω. — **πτηνός**=πτερωτός. — **κίβισις**=πήρα, σακκούλα (ὁμοιάζουσα πρὸς τὸν σάκκον τῶν κυνηγῶν). — **κυνῆ**, περικεφαλαία. — **τούτων τυχῶν**=αὐτά, ἀφοῦ ἀπέκτησεν. — **ἐπέθετο· ἐπεθέμην**, ἀόρ. τοῦ **ἐπιτίθεμαι**=θέτω ἐπάνω, φορῶ. — **έωρᾶτο· έωρώμην**, παρτα. τοῦ **ὀρῶμαι**=γίνομαι ὁρατός. — **ἀδαμάντινος**=χαλύβδινος, στερεός. — **ἄρπη**=δρεπανοειδὲς ξίφος. — **ἦκω**=ἔχω ἔλθει· **ἦκον**=ἦλθον. — **περιεσπειραμένας φολίσι δρακόντων**=περιτυλιγμένας μὲ λείπα ὄφρων. — **σῦς**=ἀγριόχοιρος.
3. **ἐπέστη· ἐπέστην**, ἀόρ. τοῦ **ἐφίσταμαι**=ἵσταμαι πλησίον. — **κατευθύνω τὴν χεῖρα**=διευθύνω, ὀδηγῶ τὸ χέρι. — **ἀπεστραμμένος** (μετ. παρακ. τοῦ **ἀποστρέφομαι**)=ἔχων ἐστραμμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος. — **ἀπέτεμε· ἀπέτεμον**, ἀόρ. τοῦ **ἀποτέμνω**=ἀποκόπτω. — **ἀναπτᾶσαι· ἀνέπτην**, ἀόρ. τοῦ **ἀναπέτομαι**=πετῶ. — **ἀπολιθῶ** (—όω)=μεταβάλλω εἰς λίθον. — **τὰ βασίλεια**=τὰ ἀνάκτορα. — **ἀπέδωκε· ἀπέδωκα**, ἀόρ. β' τοῦ **ἀποδίδωμι**=ἀφιερώνω. — **ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι**=εἰς τὸ μέρος τῆς ἀσπίδος.
4. **Πελασγιῶτις**: ἀρχαία χώρα τῆς Θεσσαλίας περιλαμβάνουσα τὴν πεδιάδα τῆς Λαρίσης μέχρι τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου. — **ἐπὶ κοινομένῳ τῷ πατρὶ**=πρὸς τιμὴν τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς του. — **γυμνικὸς ἀγὼν**=ἀγὼν εἰς σωματικὰ ἀσκήσεις. — **πένταθλον**: ἀγὼν περιλαμβάνων τὰ ἀγωνίσματα: ἄλμα, δρόμον, ἀκόντιον, δίσκον καὶ πάλην. — **παραχρῆμα**=πάραιτα, ἀμέσως. — **τελειοῦμαι** (—όομαι)=πραγματοποιοῦμαι.
5. **ἐπανιόντι· ἐπανιών**, οὔσα, ὄν, μετ. ἐν. τοῦ **ἐπανέρχομαι**. — **εὔρε παρακειμένην βορᾶν**=εὔρε νὰ ἔχη παρατεθῆ ὡς τροφή. — **κῆτος**=μέγα θαλάσσιον θηρίον. — **Νηρηίδες**: θαλάσσιαι νύμφαι. — **κρείσσων**=ὄραιοτέρα· (κρείσσων, ων, ον, συγκριτικὸς τοῦ ἐπιθ. **ἀγαθός**). — **ἔχρησεν**, ἀόρ. τοῦ **χρῶ** (χρῆω)=δίδω χρησμόν, προφητεύω. — **πέτρα**=βράχος — **προσ-**

έδησε, ἄορ. τοῦ προσδῶ (—έω)=δένω. — ὑπέσχετο, ἄορ. β' τοῦ ῥ ὑπισχνοῦμαι=δίδω ὑπόσχεσιν. — ἐπὶ τούτοις γενομένων ὄρκων=ἀφοῦ πρὸς ἐπικύρωσιν τούτων ἔγιναν ὄρκοι.

## Ε') ΗΡΑΚΛΗΣ

1. εὐνή=κλίνη.— διαφθαρῆναι· διεφθάρην, ἄορ. τοῦ διαφθείρομαι=καταστρέφομαι, ἐκλείπω. — ἄγχω=σφίγω δυνατὰ τὸν λαμόν, πνίγω.— ἄρματηλατῶ=ὀδηγῶ ἄρμα, πολεμικὸν ὄχημα. — κιθαρῶδῶ=τραγουδῶ μὲ συνοδείαν κιθάρας. — τρέφομαι=ἀνατρέφομαι, μεγαλώνω. — βουφόρβιον· (καὶ βουκόλιον)=ἀγέλη βοῶν (βουκολίό). — διήνεγκεν· διήνεγκον, ἄορ. τοῦ διαφέρω=ὑπερέχω. — θεωροῦμαι=παρατηροῦμαι. — ἀστοχῶ=ἀποτυγχάνω (ἀντίθ. εὐστοχῶ).
2. ἀνεΐλε· ἀνεΐλον, ἄορ. τοῦ ἀναιρῶ=φονεύω. — ἠμφιέσατο· ἠμφιεσάμην, ἄορ. τοῦ ἀμφιέννυμαι=ἐνδύομαι, φορῶ. — χάσμα=τὸ ἄνοιγμα, τὸ στόμα (ιδίως τῶν θηρίων). — ἐχρήσατο κόρυθι=ἐχρησιμοποίησεν ὡς περικεφαλαίαν. — Μινύαι· ἀρχαιότατος λαὸς τῆς Βοιωτίας, ἔδρα τοῦ ὁποίου θεωρεῖται ὁ Ὀρχομενός. — δασμῶς=φόρος. — τελῶ=πληρώνω, καταβάλλω. — ὄτι=διότι. — ἀνηγήκει· ὑπερσ. τοῦ ἀναιρῶ, βλ. ἀνωτέρω ἀνεΐλε. — τρέπομαί τινα=τρέπω τινὰ εἰς φυγὴν. — ἀριστεῖον=βραβεῖον τοῦ ἀρίστου, ἀμοιβή διὰ γενναιότητα. — τοξική (ἐνν. τέχνη)=ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν. — ἔτεμεν· ἄορ. τοῦ τέμνω=κόπτω.
3. κατὰ ζήλον Ἡρας=ἐνεκα ζηλοτυπίας τῆς Ἡρας. — μανῆναι· ἐμάνην, ἄορ. τοῦ μαίνομαι=καταλαμβάνομαι ἀπὸ μανίαν, παραφρονῶ. — διδῶ=διὰ τοῦτο. — καταδικάσας ἑαυτοῦ φυγὴν=καταδικάσας τὸν ἑαυτὸν του εἰς ἔξορίαν. — παραγενόμενος· τοῦ ῥ. παραγίγνομαι, βλ. Β', Α', 2. — πυνθάνομαι τοῦ θεοῦ=ἐρωτῶ τὸν θεόν. — Πυθία=ἡ ἱέρεια τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν, ἡ ὁποία ἔδιδε τοὺς χρησμούς. — Τίρυνς, βλ. σημ. «Περσέως», ἀριθ. 1. — Εὐρύσθεύς, υἱὸς τοῦ Σθενέλου καὶ βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος. — λατρεύω=ὑπηρετῶ. — ἄθλος=ἀγώνισμα, ἔργον ἐπίπονον (ἄθλον=βραβεῖον).
4. α') ἄτρωτος=ἐκείνος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι δυνατὸν γὰ τραυματι-

σθῆ. — **Τυφῶν**=μυθολογικὸν τέρας ἔχον φύσιν ἀνδρὸς καὶ θηρίου. — **ἀφικόμενος· ἀφικόμην**, ἀόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι=ἔρχομαι, φθάνω. — **μαστεύω**=ζητῶ. — **ἔμαθεν ὄντα**=κατενόησεν ὅτι ἦτο. — **ἀνατείνομαί τι**=ὑψώνω τι. — **ἀμφίστομον σπήλαιον**=σπήλαιον ἔχον δύο εἰσόδους. — **ἀνοικοδομῶ τὴν εἴσοδον**=φράττω τὴν εἴσοδον διὰ τοίχου. — **ἐπεισέρχομαί τι**=εἰσέρχομαι κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τινα. — **περιθιείς· περιέθηκα**, ἀόρ. β' τοῦ **περιτίθημι**=θέτω πέριξ. — **θέμενος· ἐθέμην**, ἀόρ. β' τοῦ **τίθεμαι**=θέτω.

β') **Λερναῖος**=ὁ ζῶν εἰς τὴν Λέρνην· **Λέρνη**· ἔλος εἰς τὴν Ἀργολίδα (σῆμ. Μύλοι). — **ἐκτραφεῖσα· ἐξετραφην**, ἀόρ. τοῦ **ἐκτρέφομαι**=τρέφομαι, μεγαλώνω. — **πεδίον**=πεδιάς. — **τὰ βοσκήματα**=θρόεματα, ζῶα, λ.χ. πρόβατα, ἵπποι, κ.λ.π. — **ἐπιβάς· ἐπέβην**, ἀόρ. β' τοῦ **ἐπιβαίνω**=ἀναβαίνω. — **Ίδλαος**=υἱὸς τοῦ Ἰφικλέους καὶ πιστὸς σύντροφος τοῦ Ἡρακλέους. — **ἔστησε· ἀόρ. τοῦ ἴστημι· τοὺς ἵππους ἔστησε**=ἐκράτησε τοὺς ἵππους, ἐτοποθέτησε κάπον τὸ ἄρμα. — **φωλεύς, ὄ=φωλεύς**. — **βέλη πεπυρωμένα**=βέλη πυρακτωμένα, κόκκινα ἀπὸ τῆ φωτιά. — **ἀνύτω**=κατορθώνω. — **καταπρήσας, κατέπρησα**, ἀόρ. τοῦ **καταπίμπρημι**=κατακαίω. — **ῦλη**=δάσος. — **δαλός**=τεμάχιον ξύλου φλεγόμενον, δαυλός. — **τὰς ἀνατολάς**=τὰς δίξας, τὰς βάσεις. — **ἀνιέναι**, ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ **ἀνέρχομαι**=ἀναφύομαι. — **περιγενόμενος τῶν ἀναφνομένων κεφαλῶν**=ἔξουδετερώσας τὰς ἀναφνομένας κεφαλὰς. — **κατώρουξε· ἀόρ. τοῦ κατορύττω**=θάπτω εἰς τὴν γῆν. — **ἐπέθηκε**, ἀόρ. τοῦ **ἐπιτίθημι**=θέτω ἐπάνω. — **πέτρα**, βλ. Β', Γ', 5. — **οἰστός**=βέλος.

γ') **Κερυνίτις**, ἡ ζῶσα εἰς τὴν Κερύνειαν, ὄρος μεταξὺ Καλαβρῶτων καὶ Αἰγυαλείας (σῆμ. Πτέρη). — **ἔμπνους, (ους, ουν)**=ζῶν. — **ἐνεγκεῖν· ἤνεγκον**, ἀόρ. β' τοῦ φέρω. — **Οἰνὴ**, πόλις τῆς Ἀργολίδος ὑπὸ τὸ ὄρος Ἀρτεμίσιον. — **Ἀρτέμιδος ἱερά**, ἱερὸν ζῶον τῆς Ἀρτέμιδος. — **τρῶσαι· ἔτρωσα**, ἀόρ. τοῦ **τιτρώσκω**=τραυματίζω. — **ἔκαμεν· ἀόρ. τοῦ κάμνω**=κουράζομαι, ἀποκάνω. — **Λάδων**, ποταμὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ (σημ. Ρουφιάς).

δ') ἀδικῶ=βλάπτω. — Ψωφίς, ἀρχ. πόλις τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον Τριπόταμα. — λόχμη=πυκνὸν δάσος ἐκ θάμνων. — κεκμηκότα· κέκμηκα, παρακ. τοῦ κάμνω, βλ. ἀνωτέρω, ἄθλον γ'. — βρόχος, ὄ,=παγίς, θηλειά.

ε') βοσκήματα, βλ. ἀνωτέρω, ἄθλον β'. — ἐκφορῶ (—έω)=φέρω ἔξω, καθαρίζω. — ὄνθος, ἦ,=κόπρος. — ἡ δεκάτη=τὸ δέκατον μέρος. — τῆς αὐλῆς τὸν θεμέλιον (ἐνν. λίθον) διείλε=διεχώρισε τὰ θεμέλια τῆς μάνδρας, ἤνοιξε ὄηγμα εἰς τὰ θεμέλια. — παροχετεύω=δι' ὄχετοῦ κατευθύνω μέσα. — ἔκρους=ἐκροή, διεξοδος. — ἀπεδίδου· παρακ. τοῦ ἀποδίδωμι=καταβάλλω, δίδω, ὅπως ἔχω ὑποχρέωσιν.

στ') ὄρνις, ὄ, ἦ=πτηνόν. — πολλῇ συνηρηφῆς ὕλη=σκεπασμένη μὲ πυκνὸν δάσος. — συνέφυγον=κατέφυγον ὁμοῦ. — ἀμηχανῶ=εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν, δὲν γνωρίζω τί νὰ πράξω. — Ἥφαιστος, βλ. σημ. Ἀνθρωπογ., ἀρ. 1. — παράκειμαι=εὐρίσκομαι πλησίον. — δοῦπος=κρότος. — δέος, τό,=φόβος.

ζ') ἀγαγεῖν· ἦγαγον, ἀόρ. τοῦ ἄγω=ὀδηγῶ, κομίζω. — ἔνιοι, αι, α=μερικοί. — τὸ φανέν=ὄτιδήποτε ἤθελε φανερωθῆ. — ἀγριῶ (—όω)=κάμνω ἄγριον. — ἐπὶ τοῦτον = διὰ τοῦτον. — διαγωνισάμενος=παλαίσας, ἀγωνισθείς. — εἶασεν· ἀόρ. τοῦ ἐῶ (—άω)=ἀφήνω. — ἄνετος=ἐλεύθερος. — ἀφίκετο· ἀφικόμην, ἀόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι=ἐρχομαι. — διαλυμαίνομαι = βλάπτω.

η') μάχιμος=πολεμικός. — ἐκουσίως=μὲ τὴν θέλησίν των. — συνέπομαι=ἀκολουθῶ. — ἀφέντος· ἀφήκα, ἀόρ. τοῦ ἀφήμι=ἀφήνω ἐλεύθερον. — ἀπώλοντο· ἀπώλομην, ἀόρ. τοῦ ἀπόλλυμαι=χάνομαι.

θ') Θερμῶδων, βλ. σημ. Ἀργον. ἐκστρ., ἀρ. 8. — δεινὸς τὰ πολεμικά=ἱκανὸς διὰ τὰ ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸν πόλεμον. — σύμβολον τοῦ πρωτεύειν=σημεῖον τοῦ ὅτι ἦτο ἡ πρώτη, ἡ βασιλισσα. — Θεμίσκυρα, πρωτεύουσα τῆς χώρας τῶν Ἀμαζόνων. ἐπὶ τὴν ναῦν κατέδραμον=ὄρμησαν ἐναντίον τοῦ πλοίου. — κρατῶ τινος=καταβάλλω, νικῶ τινα. — ἀφαιροῦμαί τι=ἀφαιρῶ τι.

ι') Ὠκεανός, εἷς ἐκ τῶν Τιτάνων. — Γάδειρα, πόλις τῆς Ἰσπανίας (σήμερ. Κάδιξ). — φοινικοῦς, ἦ, οὖν=ὁ ἔχων χρώμα βαθύ ἐρυθρόν, κόκκινος. — Ἐχιδνα, χθόνιος δαίμων κατὰ τὸ μὲν ἐν ἡμῖσι ἄνθρωπος, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο ὄφις. — Τυφών, βλ. σημ., ἄθλον α'. — Λιβύης ἐπέβη=εἰσῆλθεν εἰς τὴν Λιβύην (τὴν Ἀφρικὴν). — παρελθὼν· παρῆλθον, ἀόρ. τοῦ παρέρχομαι=διέρχομαι, περνώ. — Ταρτησός, περιοχὴ καὶ πόλις τῆς Ἰσπανίας. — ὄροι, οἰ,=τὰ σύνορα. — ἀντιστοιχοὺς δύο στήλας=δύο στήλας ἀντιμετώπους. — αὐλίξομαι=διανυκτερεύω. — αἰσθόμενος, βλ. σημ. Ἀνθρωπογον., ἀρ. 1. — καταλαβῶν.... ἀπάγοντα=προφθάσας, ἐν ᾧ ἔπαιρνε.

ια') Ἐσπερίδες· ἐνν. νύμφαι. Τὰ χρυσᾶ μῆλα, ἅτινα ἐφύλαττον, ἦσαν δῶρον τῆς γῆς πρὸς τὴν Ἥραν κατὰ τοὺς γάμους της. — τοὺς δύο, βλ. ἄθλους β' καὶ ε'. — Ἄτλας· υἱὸς τοῦ Τιτάνου Ἰαπετοῦ· περὶ τούτου ἐπιστεύετο ὅτι ἐκράτει εἰς τοὺς ὄμους τοῦ τὸν οὐρανόν. — Ὑπερβόρειοι· μυθικὸς λαὸς κατοικῶν εἰς τὰς βορείους ἐσχατίας τῆς γῆς. — Νηρεύς· θαλάσσιος θεὸς, πατὴρ τῶν Νηρηίδων. — ποῦ τυγχάνοιεν=ποῦ ἦσαν. — Λιβύην διεξῆει=διήρχετο διὰ μέσου τῆς Λιβύης. — ἀνήρει, βλ. σημ. Ἡρακλ., ἀρ. 2. — ἀράμενος· ἠράμην, ἀόρ. τοῦ αἴρωμαι=σηκῶν. — πόλος=οὐρανός. — διαδεξάμενος, ἀόρ. τοῦ διαδέχομαι=ἀναλαμβάνω. — δρεψάμενος, ἀόρ. τοῦ δρέπομαι=κόπτω. — ἔχω=κρατῶ. — ἕως ἂν σπεῖραν ποιήσῃται=ἕως ὅτου κατασκευάσῃ «κουλλούραν»· αὕτη θὰ ἐχρησίμευεν, ἵνα, τιθεμένη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὑποβοηθήσῃ εἰς τὴν συγκράτησιν τοῦ βάρους. — καταθεῖς· κατέθηκα, ἀόρ. β' τοῦ κατατίθημι=ἀφήνω εἰς τὸ ἔδαφος. — ἀνελόμενος· ἀνειλόμην, ἀόρ. τοῦ ἀναιροῦμαι=λαμβάνω. — ἀπαλλάττομαι=ἀπομακρύνομαι.

ιβ') κατὰ τοῦ νότου=ἐπὶ τῶν νότιων του, τῆς ῥάχεώς του. — χωρίς, ὧν εἶχεν, ὄπλων κρατοῦντα=ἐὰν καταβάλλῃ (αὐτόν), χωρίς νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν ὄπλων, τὰ ὅποια εἶχεν. — Ἀχέρων· ποταμὸς τοῦ Ἄδου. — συμπεφραγμένος τῷ θώρακι=προστατευόμενος ἀπὸ τὸν θώρακα. — περιβάλλω τὰς χεῖρας τῇ κεφαλῇ=περισφίγω τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν χειρῶν μου. — καρτερῶ=ἐπιμένω. — εἰς Ἄδου· ἐνν. οἶκον=εἰς τὸν Ἄδην.

5. **Οίκαλία**: ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ. — **μνηστεύομαι**=ζητῶ εἰς γάμον. — **διὰ φθόνον**=ἐνεκα ἀρνήσεως. — **εἰκασμένος**=μεταμορφωμένος, ὁμοιος, (παρακ. τοῦ **εἰκάζομαι**). — **δούς**: ἔδωκα, ἀορ. β' τοῦ **δίδωμι**. — **Ἀμάλθεια**, βλ. σημ. Θεογ., ἀριθ. 2. — **βρωτὸν**=φαγητόν.
6. **Τραχίς**: ἀρχαία πόλις μεταξὺ τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου. — **αἰρῶ**=κυριεύω. — **Κήναιον**: τὸ ΒΔ. ἀκρωτήριο τῆς Εὐβοίας (σημ. Λιθάδα). — **ιερουργῶ**=θυσιάζω. — **ἰδς**=δηλητήριον. — **ἐνδύς**: ἐνέδυν, ἀορ. τοῦ **ἐνδύομαι**. — **ὤς**=εὐθὺς ὤς. — **σῆπτω** **τι**=κάμνω κάτι νὰ σαπίσῃ. — **ἀπέσπα**=προσεπάθει ν' ἀποσπάσῃ. — **προσπεφυκότη**: **προσπέφυκα**, παρακ. τοῦ **προσφύομαι**=προσκολλῶμαι. — **ὕφάπτω**=θέτω ὑποκάτω πῦρ. — **παριών**, οὔσα, **όν**, ἐνεστ. τοῦ **παρέρχομαι**=διέρχομαι. — **νέφον ὑποστάν**=νέφος, τὸ ὁποῖον ἐστάθη ὑποκάτω. — **ἀναπέμπω**=στέλλω ἐπάνω.

## ΣΤ') ΑΛΛΟΙ ΗΡΩΕΣ

1. **Φοινίκη**, ἡ στενόμακρος παραλιακὴ χώρα τῆς Συρίας, ἡ μεταξὺ τοῦ ὄρους Λιβάνου καὶ τῆς θαλάσσης. — **πυνθάνομαι**=ἐρωτῶ, ζητῶ πληροφορίας. — **πολυπραγμονῶ**=ἀσχολοῦμαι πολὺ μὲ κάτι, πολυεξετάζω. — **ὄτι**=διότι. — **καθοδηγῶ**=ὡς ὀδηγόν. — **ὁ κάματος**=ἡ κούρασις. — **συντυχών**, μετ. ἀορ. β' τοῦ ὁ. **συντυγχάνω**=συναπτῶ. — **βουκόλιον**=ἀγέλη βοῶν (**βουκολιό**). — **ἐκλίθη**, τοῦ ὁ. **κλίνομαι**=κατακλίνομαι, πίπτω. — **καταθύω**=θυσιάζω, προσφέρω θυσίαν. — **ληψόμενον**=διὰ νὰ λάβῃ (μετ. μέλλ. τοῦ ὁ. **λαμβάνω**). — **δράκων**, βλ. Β' Γ', 2. — **κτείνω**=φονεύω. — **συμβουλευούσης**=κατὰ συμβουλήν. — **ἀνατέλλω**=ἀναφαίνομαι, φανερώνομαι.
2. **θυγατέρας τὰς ἴσας**=ἄλλας τόσας θυγατέρας. — **ἄπαις**=ἄτεκνος. — **ὄ,τι ἂν εὐξῆται**=ὄ,τιδήποτε ἤθελεν εὐχηθῆ. — **ἀναφανῆναι**, ἀπαρ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ὁ. **ἀναφαίνομαι**. — **τῷ θεῷ**=πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ. — **διαπρεπῆς**=ἐξαίρετος. — **θαλασσοκρατέω** — **ῶ**=γίνομαι κύριος τῆς θαλάσσης, ἐπικρατῶ κατὰ θάλασσαν. — **χρονίζομαι**=παρατείνομαι ἐπὶ πολὺν χρόνον. — **λιμὸς**=πεῖνα ἐξ ἐλλείψεως τροφίμων, σιτοδεία. — **λοιμὸς**=μο-

λυσματικὴ καὶ θανατηφόρος ἀσθένεια. — **πυνθάνομαι**=ζητῶ πληροφορίας (ἀπὸ τὸ μαντεῖον). — **βορᾶ**=τροφὴ· **βοράν**, κατηγοροῦμαι.—ὡς τροφήν. — **Μινώταυρος**· τοῦτον ἐφανταζόντο κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπον καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ ταῦρον. — **Λαβύρινθος**· οὗτος ἦτο μέγα πολύπλοκον οἰκοδόμημα ἐν Κνωσσῷ παρὰ τὸ σημερινὸν Ἡράκλειον. — **Δαίδαλος**· οὗτος κατὰ τὸν γνωστὸν μῦθον μετεκλήθη ἐξ Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Μίνωος καὶ ἔπειτα ἐμποδιζόμενος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του ἐπέταξε διὰ τεχνητῶν πτερῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ του Ἰκάρου, πνιγέντος εἰς τὸ δμῶνυμον πέλαγος.

3. **ἐπὶ τῷ κάλλει διαπρεπῆς**=ἔχουσα ἐξαιρετικὴν ὠραιότητα. — **ἀσκῶ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον**=ἀσχολοῦμαι εἰς τὰ πολεμικὰ ἔργα. — **πυγμῆν**· ἔνν. καὶ ἐδῶ τὸ ῥ. ἥσκει=ἐπεδίδετο εἰς τὴν πυγμαχίαν. — **Διόσκουροι**, διότι ἐθεωροῦντο λόγῳ τῆς ἀνδρείας των ὡς υἱοὶ τοῦ Διός. — **μὴ δεχομένου** (αιτιολ.)=ἐπειδὴ δὲν ἐδέχετο. — **ὄντος νεκροῦ**=ἐφ' ὅσον εἶναι νεκρός. — **παρ' ἡμέραν**=τὴν μίαν ἡμέραν ὁ ἓνας καὶ τὴν ἄλλην ὁ ἄλλος. — **ἔδωκε**=ἐπέτρεψε (ἀόρ. β' τοῦ ῥ. δίδωμι).
4. **ὢν** (γεν. διαιρετ.)=ἐκ τῶν ὁποίων. — **ἀπ' ἐκείνης**=ἐκ τοῦ ὀνόματος ἐκείνης. — **ἀφορία**=ἀκαρπία, ἔλλειψις καρπῶν τῆς γῆς. — **ἀπαλλαγῆσεν**=ὅτι θ' ἀπαλλαγῆ. — **τελευτάω**=ὠ=ἀποθνήσκω. — **Πλούτων**, θεὸς τοῦ Ἄδου.
5. **αὐτόχθων**=ὁ ἐξ αὐτῆς τῆς γῆς γεννηθείς, ἐγχώριος. — **ἀφ' ἑαυτοῦ**=ἐκ τοῦ ὀνόματός του. — **ἐπὶ τούτου**=ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου. — **πλήξας**, μετ. ἀορ. τοῦ ῥ. **πλήττω**=κτυπῶ. — **τριαινα**, βλ. Β', Α', β. — **ἀπέφηνε**, ἀορ. τοῦ ῥ. **ἀποφαίνω**=παρουσιάζω. — **τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη**=ἀπεφασίσθη ν' ἀνήκῃ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν.
6. **ἡ Τροιζὴν** (γεν. — ἦνος)=σπουδαιοτάτη ἀρχαία πόλις τῆς Ἀργολίδος εἰς τὸ ΝΑ τμήμα αὐτῆς. — **ὡς ἐγένετο τέλειος**, βλ. Β', Α', β. — **ἀπωσάμενος**, μετ. μέσ. ἀορ. τοῦ ῥ. **ἀπωθέομαι**=οὔμαι=ἀπωθῶ, σπρώχνω. — **πέτρα**=βράχος. — **φρουρουμένης**=ἐπειδὴ ἐφρουρεῖτο, κατειχέτο. — **ἡμέρωσε**, ἔνν. **τὴν ὁδὸν**=ἔξεκαθάρισε τὴν ὁδὸν (ἀπὸ τοὺς κακούργους)· τοῦ ῥ. **ἡμερώω**=ὠ=

- ἔξημερώνω. — κορύνη=σιδηροῦν ῥόπαλον. — ἀφελόμενος= ἀφοῦ ἀφῆρεσε (μετ. ἄορ. β' τοῦ δ. ἀφαιρέομαι—οὔμαι). — φορέω—ῶ=φέρω, κρατῶ. — ἡ πίτυς (γεν. —υος)=κουκουναριά (συγγενῆς πρὸς τὴν πεύκη). — ἀναρτάω—ῶ=κρεμῶ. — ἀναρριπτεύομαι—οὔμαι=ῥίπτομαι πρὸς τὰ ἐπάνω. — πανωλέθρως=μὲ πολὺ κακὸν τέλος. — ἐντεῦθεν=ἀπ' ἐδῶ. — Μινώταυρος, βλ. Β', Ε', 2.
7. δαλός=δανλός. — λάρναξ=κιβώτιον. — θείσα, μετ. ἄορ. β' τοῦ τίθημι=θέτω. — ἀπαρχή=τὸ πρῶτον παραγόμενον προϊόν. — ὀλιγορῶ=παραμειῶ. — ἐντυγχάνω=συναντῶ. — νῶτον=ῥάχισ. — κενεῶν=τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἰσχίου κοίλωμα, τὸ λαγγόνι. — βουλεύομαι=σκέπτομαι. — πυρόω—ῶ=θέτω εἰς τὸ πῦρ.
8. ἔτεκε, ἄορ. β' τοῦ τίκτω=γεννῶ. — εὔτεκνος=ὁ ἔχων καλὰ τέκνα. — παροξύνω=ἐξερεθίζω. — κυνηγετῶ=κυνηγῶ. — χεῖται=χύνει.
9. δηχθείσης, τοῦ δάκνομαι=δαγκώνομαι. — ἀναγαγεῖν, ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ ἀνάγω=φέρω ἐπάνω. — ἀναπέμπω=στέλλω ἐπάνω. — ὑποστρέφω=ἐπιστρέφω.
10. μνηστεύομαι=ζητῶ εἰς γάμον. — ἐξελάθετο, ἄορ. β' τοῦ ἐκλανθάνομαι=λησμονῶ. — σπεῖρα=κουλούρα. — ἐξιλάσκομαι=ἔξευμενίζω. — εἰπὼν ἐξιλάσκεσθαι τὴν θεόν=εἰπὼν ὅτι αὐτὸς ἀναλαμβάνει νὰ ἔξευμενίσῃ τὴν θεάν. — ὑπεραπέθανε=ἀπέθανε χάριν αὐτοῦ. — ἡ κόρη=ἡ Δήμητρα. — ἔνιοι=μερικοί.

Γ'. ΕΚ ΤΗΣ "ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,, ΑΙΛΙΑΝΟΥ

1. **Ἀλέξανδρος**, ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου Β' καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος, βασιλεύσας τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τοῦ 336 - 326 π. Χ., ἐπονομασθεὶς Μέγας διὰ τὰς ἐνδόξους καὶ ἐκπολιτιστικὰς ἐκστρατείας του εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον. — **Φωκίων**, ἔξοχος Ἀθηναῖος πολιτικὸς καὶ στρατηγὸς (402 - 317 π. Χ.). — **τάλαντον**=χρηματικὸν ποσὸν 6.000 ἀρχαίων δραχμῶν. — **πένης ὦν**=ἄν καὶ ἦτο πτωχός. — **ἡγέομαι**—**οὔμαι**=νομίζω. — **οὔκοῦν**=λοιπόν. — **ἑάω**—**ᾠ**=ἀφήνω.
2. **Ἐπαμεινώνδας**, ἐνδοξὸς Θηβαῖος στρατηγὸς (420 - 362 π.Χ.), νικήσας τοὺς Σπαρτιάτας ἐν Λεύκτροις (371 π.Χ.) καὶ ἐν Μαντινείᾳ (362 π.Χ.), ὅπου κατὰ τὴν μάχην ἐφονεύθη. — **τρίβων** (γεν. —**ωνος**)=ἐπιλωφῶριον τετριμμένον ἀπὸ τὴν πολλὴν χρῆσιν. — **γναφεῖον**=καθαριστήριον καὶ ἐργαστήριον κατασκευῆς μαλλίνων ὑφασμάτων. — **ἀπορία**=ἔλλειψις. — **εἶ τι ἐγὼ νοῶ**=κατὰ τὴν γνώμην μου.
3. **Ξενοφών**, διάσημος Ἀθηναῖος ἱστορικὸς καὶ φιλοσοφικὸς συγγραφεὺς, μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ Σωκράτους (430 - 354 π.Χ.). — **καρτερία**=ὑπομονή, ψυχικὴ ἀντοχή. — **θύοντι**=ἐνῶ ἐθυσιάζε. — **Μαντίνεια**, ἀρχαία πόλις τῆς Ἀρκαδίας. — **ἄγγελος**=ἀγγελιαφόρος. — **διετέλει θύων**=ἐξηκολούθει νὰ θυσιάζῃ. — **νικῶν ἀπέθανε**=νικητὴς ἐφονεύθη· πρόκειται περὶ τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης (362 π.Χ.), μεταξὺ τῶν Θηβαίων καὶ τῶν Σπαρτιατῶν, βοηθουμένων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. — **ἀνέλαβε**=ἔλαβε καὶ ἐφόρσεε.
4. **Κεῖος**=ὁ ἐκ τῆς νήσου Κέω (Κέας τῶν Κυκλάδων). — **ἀλαζὼν**=ὑπερήφανος. — **τὰ μὲν ἄλλα ἦν ἀλαζὼν**=ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦτο ὑπερήφανος, ἀλλὰ καὶ... — **αἰσχύνομαι**=ἐντρέπομαι. — **πολιὸς**=ὑπόλευκος. — **ἀφίκετο**, ἀορ. β' τοῦ ῥ. **ἀφικνέομαι**—**οὔμαι**=φθάνω. — **ἀναστάς**, μετ. ἀορ. β'. τοῦ ῥ. **ἀνίσταμαι**=σηκώνομαι. — **ὕγιες**=ὀρθόν, ἀληθές.

5. **πυνθάνομαι**=πληροφοροῦμαι. — **κεῖσθαι**=ὄτι εἶχον φρονευθῆ. — **ἀφικόμεναι** (δηλ. εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης), μετ. ἄορ. β' τοῦ δ. **ἀφικνέομαι** — **οὔμαι**=φθάνω. — **ἐπισκοπέω** — **ᾧ**=ἐξετάζω. — **γαυρόομαι** — **οὔμαι**=ὑπερηφανεύομαι. — **σεμνῶς**=σοβαρῶς. — **ταφαῖ**=τάφοι. — **αἰσχύνομαι**=ἐντρέπομαι. — **ὡς ἔνεστι**=ὅσον εἶναι δυνατόν. — **λαθεῖν**, ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ δ. **λανθάνω**=διαφεύγω τὴν προσοχὴν κάποιου, κάμνω κάτι κρυφά, χωρὶς νὰ μὲ ἀντιληφθοῦν ὡς ἔνεστι **μάλιστα λαθεῖν σπεύδουσαι**=σπεύδουσαι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον διὰ νὰ μὴ τὰς ἀντιληφθοῦν. — **πολύανδριον**=νεκροταφεῖον. — **λάθρα**=κρυφά.
6. **Ξενοκράτης**, περίφημος φιλόσοφος ἐκ Χαλκηδόνος τῆς ἐν Μ. Ἀσίᾳ Βιθυνίας, μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ Πλάτωνος (396-314 π.Χ.). — **ἐταῖρος**=φίλος. — **φιλοικτίρων**=φιλεύσπλαχνος. — **ποτέ**=κάποτε. — **στρουθός**=στρουθίον (σπουργίτης). — **κόλπος**=κόρφος, δηλ. τὸ κοίλωμα τοῦ ἐνδύματος, τὸ ὁποῖον σχηματίζεται περὶ τὸ στήθος. — **ἀσμένως**=εὐχαρίστως. — **ὁ** καὶ ἢ **ὄρνις**=τὸ πτηνόν. — **ἔστε**=ἕως ὅτου. — **ἐπειπὼν**=εἰπὼν προσέτι (μετ. ἄορ. β' τοῦ δ. **ἐπιλέγω**). — **ἐξέδωκε**, ἄορ. β' τοῦ δ. **ἐκδίδωμι**=παραδίδω. — **ικέτης**=ὁ ζητῶν προστασίαν.
7. **Πλάτων**, μέγας Ἀθηναῖος φιλόσοφος καὶ συγγραφεύς, ὁ ἐπιφανέστερος μαθητὴς τοῦ Σωκράτους (427-347 π.Χ.). — **ἐν Ὀλυμπία**, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγῶνων ἐν Ὀλυμπία (ὅπου συνέρρεον θεαταὶ ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος). — **συσκηνώω** — **ᾧ**=κατασκηνώω μαζί με ἄλλους. — **ὁ ἀγνώς** (γεν. **τοῦ ἀγνώτος**)=ὁ ἀγνωστος. — **χειρόομαι** — **οὔμαι**=κάμνω κάποιον ὑποχειρίον μου, τὸν σκλαβῶνω ἔδῳ μεταφορικῶς=θέλω, γοητεύω. — **ὀμίλια**=συναναστροφὴ. — **συνεστιάομαι** — **ᾧμαι**=συντρῶγω με ἄλλον. — **ἀφελῶς**=μὲ ἀπλότητα. — **συνδιημερεύω**=περνῶ τὴν ἡμέραν μου μαζί με ἄλλον. — **ἐν πᾶσιν**=μὲ ὅλους ἀδιακρίτως. — **συντυχία**=συνάντησις. — **Ἀκαδήμεια**, τόπος σύνδενδρος τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν ΝΑ τοῦ Κολωνοῦ (παρὰ τὴν σημερινὴν Κολοκυθοῦν), ὅπου ὑπῆρχεν ἱερὸν τῆς Ἀθηναῖς καὶ γυμναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδίδασκεν ὁ Πλάτων ἕκ τούτου καὶ ἡ σχολὴ αὐτοῦ λέγεται Ἀκαδήμεια (ἢ Ἀκαδημία). — **φιλοφρό-**

νωσ=φιλικῶς. — ὀμιλητῆς=μαθητής. — ἄγω=ὀδηγῶ. — εἴ-  
ωθα=συνηθίζω· εἰώθειν=συνήθιζον. — ὁ τοσοῦτος=ὁ τόσον  
σπουδαῖος. — ἀνεπιτηδεύτως=χωρὶς προσποίησησιν, ἀφελῶς. —  
συγγίγνομαι τινι=συναναστρέφομαι μὲ κάποιον. — ἄνευ τῶν  
συνήθων λόγων, δηλ. τῶν φιλοσοφικῶν. — οἱ συνόντες=οἱ  
εὐρισκόμενοι μαζί του, οἱ πλησιάζοντες αὐτὸν (τοῦ ὁ. σύνειμι·  
σὺν + εἰμί).

8. ἀλεκτρυῶν=ἀλέκτωρ, κόκορας. — ἐρῶ=θα εἶπω (μέλλ. τοῦ  
ὁ. λέγω). — Θεμιστοκλῆς, μέγας πολιτικὸς καὶ στρατηγὸς  
Ἀθηναῖος. — ἐπέστησε, ἀόρ. τοῦ ὁ. ἐπίστημι=σταματῶ. —  
ἐμμένω=ἐπιμένω. — ὑπὲρ τοῦ μὴ ἠττηθῆναι ἐκάτερος=  
διὰ τὸ μὴ νικηθῆναι ὁ εἷς ὑπὸ τοῦ ἄλλου. — μηδὲ εἶξαι=καὶ διὰ  
τὸ μὴ ὑποχωρήσῃ (τοῦ ὁ. εἶκω). — τὸν ἕτερον τῷ ἑτέρῳ=  
ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον. — ἐπέρρωσε, ἀόρ. τοῦ ὁ. ἐπιρρώνυμι=  
ἐνισχύω, ἐνθαρρύνω. — γενόμενον ... σύνθημα εἰς ἀρετὴν  
=τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευσεν ὡς προτροπὴ εἰς ἀνδρείαν. — ὑπό-  
μνησιν, κατηγορούμενον=ὡς ὑπόμνησιν.
9. λίκνον=κάνιστρον. — ἐλαύνω τὴν Περσίδα=περιοδεύω τὴν  
Περσίαν. — ὑπερεκπλαγεῖς· ὑπερεξεπλάγην, ἀόρ. τοῦ ὑπερεκ-  
πλήττομαι=θαυμάζω πάρα πολύ. — παράδεισος=κῆπος. — οὐ-  
κοθεν=ἀπὸ τὸ σπίτι του. — καὶ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ γεωργίας=  
καὶ ἀπὸ τὸ κτήμα του. — ὑπερήσθη· ὑπερήσθη, ἀόρ. τοῦ ὑπερ-  
ῆδομαι=εὐχαριστοῦμαι πάρα πολύ. — νῆ τὸν Μίθραν=μὰ  
τὸν Μίθραν· ὁ Μίθρας ἦτο Θεὸς τῶν Περσῶν, (προσωποποίησης  
τοῦ ἡλίου). — γε=τοῦλάχιστον.
10. ἐλεύθεροι=οἱ γεννηθέντες ἐξ ἐλευθέρων γονέων. — διαλαμ-  
βάνω τῇ μνήμῃ=συγκρατῶ εἰς τὴν μνήμην μου. — ἐγκώμιον  
=ἔπαινος· τοιαῦτα ἐγκώμια συνέθετον σπουδαῖοι ποιηταί. Οὕτω  
λ.χ. ὁ Σιμωνίδης ὁ Κεῖος συνέθεσε τὸ ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμο-  
πύλαις πεσόντων.
11. Ἀναξαγόρας, φιλόσοφος ἀπὸ τὰς Κλαζομενάς τῆς Μ. Ἀσίας. —  
σπουδάζω πρὸς τοὺς ἐταίρους=ἀσχολοῦμαι μὲ τοὺς φίλους  
μου, τοὺς μαθητὰς μου. — ἦδειν, παρ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω.
12. ἐάλω· ἐάλων, ἀόρ. τοῦ ἀλίσκομαι=κυριεύομαι. — οἰκτίραν-

τες τὰς τύχας τῶν ἀλισκομένων=λυπηθέντες τοὺς αἰχμαλώτους διὰ τὴν δυστυχίαν των. — ἀράμενον· ἠράμην, ἀόρ. τοῦ αἶρωμαι=σηκώνω, θέτω ἐπὶ τῶν ὤμων μου. — οἱ πατῆροι θεοῖ=αἱ εἰκόνες τῶν θεῶν τῶν πατέρων, τῶν προγονικῶν θεῶν. — ὑπεριδῶν· ὑπερεῖδον, ἀόρ. τοῦ ὑπερορῶ τινος=περιφρο-  
νῶ τι. — ἡσθέντες· ἡσθην, ἀόρ. τοῦ ἡδομαι=εὐχαριστοῦμαι. — συγχωρῶ=ἐπιτρέπω. — ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις=θέσας ἐπὶ τῶν ὤμων του, φορτωθεῖς.

13. Ἄλκιβιάδης· Ἀθηναῖος πολιτικός καὶ στρατηγός, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους. — τυφοῦμαι (—όμαι)=εἶμαι πλήρης ἀλαζονείας. — μέγα φρονῶ ἐπὶ τινι=ὑπερηφανεύομαι διὰ τι. — πινάκιον =μικρὸς πίναξ, πλάξ. — γῆς περιόδος=χάρτης τῆς γῆς.
14. ἤρξαν τῆς θαλάσσης· ἐπὶ 60 σχεδὸν ἔτη κατὰ τὸν βον αἰῶνα π.Χ. — τοῖς ἀφισταμένοις τῶν συμμάχων=εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν συμμάχων, οἱ ὅποιοι ἀπεστάουν. — ζημία=τιμωρία.
15. εἶασε· εἶασα, ἀόρ. τοῦ εἶω (—άω)=ἀφήνω. — τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων· ἔνν. τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Περσῶν. — πανήγυρις=συγκέντρωσις ἑορταστικῆ. — οὐκ ἔξεστι=δὲν ἐπιτρέπεται.
16. Διογένης· κυνικός φιλόσοφος ἐκ Σινώπης, ζήσας ἐν Κορίνθῳ καὶ ἐν Ἀθήναις τὸν Δ' π.Χ. αἰῶνα. — ἡμφιεσμένους· ἡμφίεσμαι, παρακ. τοῦ ἀμφιέννυμαι=ἐνδύομαι. — τύφος=ἀλαζονεία, ματαιοφροσύνη. — φαῦλος=εὐτελής, πρόστυχος.
17. ἐπρίατο· ἐπριάμην, ἀόρ. τοῦ ὠνοῦμαι=ἀγοράζω. — ὑπερεῦωνος=πάμφθηνος. — ζημιοῦμαι, (όμαι)=τιμωροῦμαι. — ἐφίεμαι=ἐπιθυμῶ. — παρατετάχθαι, παρακ. ἀπαρ. (τέταγμαί), τοῦ παρατάσσομαι=ἀντιπαρατάσσομαι, μάχομαι. — ἀργύριον=χρήματα.
18. Φερενίκη· αὕτη ἐλέγετο καὶ Καλλιπάτειρα, ἦτο δὲ θυγάτηρ τοῦ περιφήμου ἀθλητοῦ καὶ νικητοῦ εἰς ὅλους τοὺς μεγάλους ἀγῶνας Διαγόρα τοῦ Ῥοδίου. — ἀθλέω—ῶ=λαμβάνω μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας. — Ἑλλανοδίκαι=οἱ κριταὶ τῶν ἀγῶνων. — εἶργω=ἐμποδίζω. — θέα=θέαμα.

19. **μειράκιον**=νεανίας (ἔτων 14-21). — Ἐρετρικὸν=ἕξ Ἐρετρίας (πόλεως τῆ Εὐβοίας). — Ζήνων, ἀρχαῖος φιλόσοφος. — ἤρετο, ἀόρ. β' τοῦ ἔρωτώ.—ὄ,τι ἄρα μάθοι=τί λοιπὸν ἔμαθε. — φέρω=ὑπομένω.
20. **χωρίον**=τοποθεσία. — διήκω=ἐκτείνωμαι. — στάδιον, μέτρον μήκους 185 μέτρων (πληθ. τὰ στάδια καὶ οἱ στάδιοι). — πλέθρον, μέτρον μήκους 100 ποδῶν, ἦτοι 31 μέτρων. — διατριβή=τέρψις. — λάσιος=πυκνός. — ἐνακμάζει=ἀκμάζει ἐκάστοτε (ἐν ἐκάστη ἐποχῇ τοῦ ἔτους). — ἀνέρω=ἀναρριχῶμαι. — συμπέφυκεν αὐτοῖς=συνενώνεται μαζὶ μὲ αὐτά' τὸ συμπέφυκα εἶναι παρακ. μὲ σημασίαν ἔνεστ. (τοῦ ὄ. συμφύομαι). — σμίλαξ, εἶδος ἀναρριχητικοῦ φυτοῦ κληματώδους (ἀγριόκλημα). — πάγος=ἀπόκρημος βράχος. — ὑπολανθάνω=εἶμαι κρυμμένος ὑπὸ κάτω. — χλοάζω=πρασινίζω. — πανήγυρις=τέρψις, εὐχαρίστησις. — ἡδιστοὶ=πολὸν εὐχάριστοι. — συμβάλλομαι=συντείνω, συντελῶ. — ὁ ὄρνις=τὸ πτηνόν' οἱ μουσικοὶ ὄρνιθες=τὰ μελωδικὰ πτηνά. — τὸ μέλος=ἡ μελωδία. — κάματος=ἡ κούρασις. — σχολῆ=βραδέως. — ἐλαίου δίκην=ὡς ἔλαιον. — παραπεφυκότων, μετ. παρακ. τοῦ παραφύομαι=φυτρῶνω πλησίον.



Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ "ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ,"

1. **Χάρων**, κατώτερος θεός τοῦ Ἄδου ἐκτελῶν χρῆν πορθμέως (βαρκαρῆ). Βλέπε Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66. — **Ἐρομῆς**, ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν· οὗτος παρελάμβανε καὶ ὠδήγει τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν εἰς τὸν Ἄδην (ψυχοπομπός). Βλέπε Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66. — **Μένιππος**, περιώνυμος κυνικός φιλόσοφος τοῦ τρίτου π.Χ. αἰῶνος· κυνικοὶ δὲ ἐλέγοντο χλευαστικῶς τότε οἱ φιλόσοφοι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι περιεφρόνουν τὰ ἀνθρώπινα πράγματα καὶ ἔζων μὲ ὑπερβολικὴν καὶ ἀσκητικὴν λιτότητα, διότι ἐπίστευον, ὅτι περιορίζοντες εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς ἀνάγκας τῶν ἀποκτοῦν ψυχικὴν ἀνεξαρτησίαν· οὗτοι εἶχον μόνον ἓνα σακκίδιον, μίαν βακτηρίαν καὶ ἓν τετριμμένον ἔπανωφόριον, τὰ ὅποια ἦσαν τὰ κύρια ἑξωτερικὰ γνωρίσματά των, ἐσατυρίζον δὲ τὰ πάντα μὲ πολλὴν ἐλευθεροστομίαν. — **ἀπόδος**, προστ. ἀορ. τοῦ ῥ. ἀποδίδωμι=πληρώνω (κάτι, τὸ ὅποιον ὀφείλω). — **τὰ πορθμεῖα**=τὰ βαρκαριάτικα (τὰ ἔξοδα διὰ τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν μίαν ὄχθην εἰς τὴν ἄλλην)· βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66. — **ἦδιον**, συγκρ. οὐδετ. τοῦ ἦδύς (—εἶα, —ὕ)=εὐχάριστος. — **φημί**=λέγω. — **οὐκ ἂν λάβοις**=δὲν ἠμπορεῖς νὰ λάβῃς. — **ὀβολός**, βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66. — **οἶδα**=γνωρίζω. — **ἄγχω**=σφίγγω τὸν λαιμόν, πνίγω. — **Πλούτων**, θεὸς τοῦ Ἄδου· — **νῆ Πλούτωνα**=μὰ τὸν Πλούτωνα, ὄρκος συνηθιζόμενος εἰς τὸν κάτω κόσμον. — **μιαρός**=μολυσμένος, ἀκάθαρτος· ὃ **μιαρὸς** =σιχαμένε, κάθαρμα. — **πατάσσω**=κτυπῶ. — **μάτην**=ματαίως, δωρεάν. — **ἔσει πεπλευκός**, τετελ. μέλλ. τοῦ ῥ. **πλέω** (ἀντὶ παρακ.=πέπλευκας). — **ὑπὲρ ἐμοῦ**=διὰ λογαριασμόν μου. — **ἐχρῆν**=ἔπρεπε (τοῦ ἀπροσ. ῥ. **χρῆ**). — **συνεπιλαβόμεν**, μέσ. ἀορ. β' τοῦ ῥ. **συνεπιλαμβάνομαι**=λαμβάνω καὶ ἐγὼ μέρος, βοηθῶ. — **πορθμεὺς**=λεμβοῦχος, βαρκαρῆς· **οὐδὲν ταῦτα πρὸς πορθμέα**=αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμίαν ἀξίαν διὰ τὸν πορθμέα. — **δεῖ**, ῥ. ἀπρόσ.=πρέπει. — **ἀποδοῦναι**, ἀπαρ. ἀορ.

β' τοῦ δ. ἀποδίδωμι, βλ. ἀνωτέρω. — θέμις (γεν. —ιδος)= δίκαιον, ὀρθόν· οὐ θέμις (ἐνν. ἐστίν) ἄλλως γενέσθαι=δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνη διαφορετικά. — οὐκοῦν=λοιπόν. — ἀπάγω = ὀδηγῶ. — χαρίεν=χαριτωμένον, νόστιμον (χαρίεις, —εσσα, —εν). — πληγὴ=κτύπημα· πληγὰς προσλαμβάνω=κτυποῦμαι, ξυλοκοποῦμαι. — Αἰακός, κριτὴς εἰς τὸν Ἄδην· βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66. — πήρα=σακκίδιον. — ὁ θέρμος=τὸ λούπινον (εἶδος ὀσπρίου)· διὰ τούτου δηλοῦται ὅτι ἡ τροφὴ τῶν κυνικῶν ἦτο πενιχροτάτη. — τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον· ἡ Ἑκάτη ἐτιμάτο εἰς τὰς Ἀθήνας ὡς θεὰ τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ὁδῶν, πρὸς τιμὴν τῆς δὲ κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς συνηθίζετο νὰ καθαρίζωνται καὶ νὰ ἔξαγνίζωνται αἱ οἰκίαι, ὁπότε οἱ εὐπορότεροι ἐξέθετον εἰς τὰς διασταυρώσεις τῶν ὁδῶν ὡς προσφορὰν εἰς αὐτὴν διάφορα φαγητά, τὰ ὅποια ἐλέγοντο «δεῖπνα τῆς Ἑκάτης»· ἐκ τούτων ἐνίστε οἱ πτωχοὶ ἐλάμβανον κρυφίως μέρος. — τὸν κύνα, ὅπως ἐλέγοντο οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι. — οἷα δὲ καὶ ἐλάλει=(δὲν φαντάζεσαι δὲ) τί ἔλεγε! — οἰμῶζω=θρηνῶ. — διαπορθμεύω=μεταφέρω μὲ τὴν λέμβον. — ἀκριβῶς=πραγματικῶς. — ὦ βέλτιστε=καλέ μου φίλε (ὑπερθ. τοῦ ἀγαθός).

2. Πλούτων, θεὸς τοῦ Ἄδου· βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66. — Μένιππος, βλ. προηγούμενον διάλογον. — Κροῖσος, ὁ περίφημος διὰ τοὺς θησαυρούς του βασιλεὺς τῆς Λυδίας, τὸν ὁποῖον ἐνίκησε καὶ συνέλαβεν αἰχμάλωτον ὁ Κῦρος (ζήσας κατὰ τὸν ἔκτον π.Χ. αἰῶνα). — φέρω=ὑποφέρω, ἀνέχομαι. — τὸν κύνα, ὅπως ἐλέγοντο οἱ κυνικοί. — παροικῶ=μένω πλησίον. — κατάστησον, προστ. ἀορ. τοῦ δ. καθίστημι=τοποθετῶ. — τί ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται=τί κακὸν σᾶς κάμνει. — ὁμόνεκρος ὢν=ἀφοῦ εἶναι νεκρὸς ὅπως καὶ σεῖς. — οἰμῶζω=θρηνῶ. — στένω=στενάζω. — μέμνημαι=ἐνθυμοῦμαι. — Μίδαξ, ὁ θρυλικὸς βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, περίφημος διὰ τὰ πλοῦτη του καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν χρυσόν. — Σαρδανάπαλλος, ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας (κατὰ τὸν ἔνατον π.Χ. αἰῶνα), διαβόητος διὰ τὴν πολυτελῆ καὶ τρυφηλὴν ζωὴν του. — ἐξονειδίζω=ἐξυβρίζω. — ἀνδράποδον=δοῦλος, δουλοπρεπής. — οἰμωγὴ=θρήνος· ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγὰς=μᾶς ἐνοχλεῖ ὅταν θρηνοῦμεν. — βιώναι=ὅτι ἔζησαν (ἀπαρ. ἀορ. τοῦ δ. ζῶ· ἀορ. ἐβίων). —

ἀνιῶ=στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ. — μωραίνω=εἶμαι μωρός, ἀνόητος.  
 — ὁμόψηφος=σύμφωνος. — στασιάζω=φιλονικῶ. — καὶ  
 μῆν=καὶ ὁμως. — κατὰδω=τραγουδῶ δυνατά. — ὕβρις=αὐ-  
 θάδεια. — ἀξιόω — ὦ=ἔχω τὴν ἀξίωσιν. — ἐλευθέρους ἀν-  
 δράσιν ἐντροφῶντες=εὐχαριστούμενοι νὰ περιφρονῆτε τοὺς  
 ἐλευθέρους ἀνθρώπους. — μνημονεύω=ἐνθυμοῦμαι, συλλογί-  
 ζομαι. — κτῆμα=πρᾶγμα. — ὀδύρομαι=θρηνῶ. — ἐπάσο-  
 μαι, μέλλ. τοῦ ῥ. ἐπάδω=συνοδεύω μὲ ἄσμα (κάτι τὸ ὁποῖον  
 λέγει ἢ κάμνει κάποιος ἄλλος): ἐπάσομαι ὑμῖν=θὰ συνοδεύω  
 μὲ ἄσμα τοὺς θρήνους σας. — πρέπει γὰρ τοῦτο... ἐπάδε-  
 σθαι=διότι ἀρμόζει νὰ συνοδεύονται οἱ τοιοῦτοι θρήνοι μὲ  
 αὐτὸ τὸ ἄσμα.

3. Διογένης, ὁ περίφημος κυνικὸς φιλόσοφος ἐκ Σινώπης τοῦ Πόν-  
 του, ζήσας εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν τέταρτον π.Χ. αἰῶνα' ἐβάδιζε  
 γυμνόπους καὶ περιβεβλημένος ἕνα μόνον τετριμμένον ἱμάτιον,  
 εἶχε δὲ ὡς συνήθη κατοικίαν του ἕνα πίθον. — Μαύσωλος,  
 πλουσιώτατος βασιλεὺς τῆς Καρίας τῆς Μ. Ἀσίας (κατὰ τὸ ἀ'  
 ἡμῖς τοῦ τετάρτου π.Χ. αἰῶνος), φόρου ὑποτελῆς εἰς τοὺς Πέρ-  
 σας' μετὰ τὸν θάνατόν του ἡ σύζυγός του Ἀρτεμισία ἀνήγειρε πρὸς  
 τιμὴν του μεγαλοπρεπέστατον τάφον (τὸ μασωλεῖον), ὁ ὁποῖος  
 ἐθεωρεῖτο ὡς ἓν ἐκ τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου. — ὁ Κῶρ  
 (γεν. τοῦ Καρῶς, πληθ. οἱ Κῶρες)=ὁ ἐκ Καρίας τῆς Μ. Ἀσίας,  
 Καριανός. — ἐπί τι=διὰ ποῖον πρᾶγμα, διατί. — μέγα φρονῶ  
 =ὑπερφηανεύομαι. — ἀξιόω—ὦ=ἔχω τὴν ἀξίωσιν. — Σινω-  
 πεύς=ὁ ἐκ Σινώπης, πόλεως τῆς Μ. Ἀσίας ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ  
 Εὐξείνου Πόντου. — ἦρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων=εἶχον δὲ ὑπὸ  
 τὴν ἐξουσίαν μου καὶ μερικὸς Λυδούς. — ἐπέβην=ἔβαλα τὸ πόδι  
 μου, ἐκυριάρχησα (ἀόρ. β' τοῦ ἐπιβαίνω=πατῶ ἐπάνω). — τὰ  
 πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος=καθυποτάσων πολλὰ  
 μέρη τῆς Ἰωνίας (τῆς Μ. Ἀσίας). — καλὸς=ῶραϊος. — μέγας  
 =ὑψηλός. — καρτερός=ἰσχυρός. — τὸ δὲ μέγιστον=τὸ δὲ σπου-  
 δαιότερον (εἶναι τοῦτο). — Ἀλικαρνασός, μεγάλη καὶ ἀρχαία  
 πόλις ἐπὶ τῆς Καρικῆς παραλίας τῆς Μ. Ἀσίας. — ἐπικείμενον=  
 τοποθετημένον ἐπάνω μου. — ἠλίκον=ὄσον. — ἀλλὰ οὐδὲ οὗ-  
 τως εἰς κάλλος πεποιημένον=οὔτε τόσον ὥραϊα στολισμένον.  
 — ἀκριβέστατα εἰκονιζομένων=εἰς τὸ ὁποῖον (μνημα) μὲ με-

γίστην τελειότητα εἶναι ἀπεικονισμένοι. — **λίθου**, γεν. τῆς ὕλης = ἐκ μαρμάρου. — **οἶον** = ὅμοιον τοῦ ὁποίου. — **εὖροι τις ἄν** = ἤμπορεῖ κανεῖς νὰ εὖρη. — **πάρεστι** = ὑπάρχει (τοῦ ῥ. **πάρειμι** : **παρὰ** + **εἰμί**). — **ὡς δὴ τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι** = πὼς ἔχουν δὰ κάποιο μεγάλο οἰκοδόμημα εἰς τὴν πατρίδα των. — **ὦ βέλτιστε** = καλέ μου φίλε (ὑπερθ. τοῦ **ἀγαθός**). — **ὄ,τι ἀπολαύεις αὐτοῦ** = τί κερδίζεις ἀπ' αὐτό. — **μᾶλλον ἀχθοφορεῖς** = βαστάξεις περισσότερον βάρος. — **οἰμῶζω** = θρηνώ. — **ῥετο, παρὰ**. τοῦ ῥ. **οἶομαι** = νομίζω. — **οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου** = διότι οὔτε ἐφρόντιζε δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. — **λόγον καταλέλοιπε** = ἔχει ἀφήσει φήμην. — **ὑψηλότερον** = ἀνώτερον. — **ἀνδραποδωδέστατος** = δουλοπρεπέστατος, ποταπώτατος' ὑπερθ. τοῦ **ἀνδραποδῶδης** — **ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ** = εἰς ἀσφαλέςτερον ἔδαφος (δηλ. εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων).

4. **Πλούτων** - **Ἑρμῆς**, βλ. Εἰσαγ. Σημ. σελ. 66 καὶ εἰς διάλογον 1. — **κληῆρος** = κληρονομία. — **θηρῶ** — **ῶ** = κνηγῶ. — **Σικυώνιος**, ὁ ἐκ Σικυῶνος (ἀρχαίας πόλεως τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου). — **ἑάω** — **ῶ** = ἀφήνω. — **ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν** = ἐπάνω εἰς τὰ ἐνενήκοντα ἔτη. — **ἐπιμετρέω** — **ῶ** = προσθέτω. — **ἐφεξῆς** = κατὰ σειρᾶν, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. — **ἄτοπον** = παράδοξον. — **οὐδὲν προσήκοντες** = ἐνῶ δὲν εἶναι συγγενεῖς του. — **μιαρῶτατος** = αἰσχροτάτος. — **θεραπεύουσιν** = τὸν περιποιοῦνται, τὸν κολακεύουν. — **ῥαῖζω** = καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν. — **πεισονται**, μέλλ. τοῦ ῥ. **πάσχω** = παθαίνο. — **διαβουκολέω** — **ῶ** = παρηγορῶ διὰ κενῶν ἐλπίδων, ἔξαπατῶ. — **ἔρρωται** = εἶναι ὑγιής, εἶναι καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του. — **βόσκονται ζῶν μακαρίαν ἐλπίζοντες** = τρέφονται μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ζήσουν μακαρίως. — **ἀποδυσάμενος** = ἀφοῦ ἀποβάλῃ, ἀφοῦ βγάλῃ ἀπ' ἐπάνω του (τοῦ ῥ. **ἀποδύομαι**). — **Ἰόλεως** (Ἰόλαος), μυθικὸς ἦρωας, ἀνεψιὸς καὶ πιστὸς σύντροφος τοῦ Ἡρακλέους' κατὰ τὴν παράδοσιν, ὅταν ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκηναίων Εὐρυσθεὺς διώκων τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἡρακλέους εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἄττικὴν, ὅπου οὗτοι εἶχον καταφύγει, οἱ θεοὶ ἔκαμαν πάλιν νέον τὸν Ἰόλαον, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἀποκρούσῃ τὸν ἐχθρόν. — **ἀνηβηγάτω**, προστ. ἀορ. τοῦ ῥ. **ἀνηβάω** — **ῶ** = γίνομαι πάλιν νέος,

ξανανιώνω. — ἀμέλησον=μὴ σὲ μέλει. — παραπέμπω=προπέμπω, κατευδώνω.

5. **παράσιτος**=ὁ τρεφόμενος εἰς βάρος τοῦ ἄλλου. — **έμφαγών**, ἐπειδὴ ἔφαγα βιαστικά (μετ. ἄορ. β' τοῦ ῥ. **έσθίω**=τρώγω). — **παρῆσθα**=ἤσουν παρών, παρευρίσκεισο (παρατ. τοῦ ῥ. **πάρειμι**: **παρὰ** + **εἰμί**). — **τὸ δὲ ἔμὸν παράδοξόν τι ἐγένετο**=ὁ δὲ ἰδικός μου θάνατος ὑπῆρξε κάπως παράδοξος. — **οὐσία**=περιουσία. — **μήκιστος**, ὑπερθ. τοῦ **μακρός**: εἰς μήκιστον ἀπετείνετο, παρετείνετο ἐπὶ πολὺ μακρὸν χρόνον. — **Τιθωνός**, ὁ ὁποῖος ἔλαβε κατὰ τὴν παράδοσιν ἀπὸ τοὺς θεοὺς ὡς δῶρον τὴν ἀθανασίαν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν αἰωνίαν νεότητα, διὰ τοῦτο δὲ ἐβασανίζετο ἀπὸ τὸ ἀτελείωτον γῆρας. — **ἐπίτομος**=σύντομος. — **οἰνοχόος**=ὁ δοῦλος, ὁ ὁποῖος προσέφερε τὸν οἶνον. — **ἡ κύλιξ** (γεν. —**κος**)=τὸ ποτήριον. — **τοίνυν**=λοιπόν. — **μειρακίσκος** (καὶ **μειράκιον**)=νεανίσκος ὑποκοριστ. τοῦ **μειραξ**=νεανίας. — **σφαλεῖς**, μετ. παθ. ἄορ. β' τοῦ ῥ. **σφάλλωμαι**=κάννω λάθος. — **ἐκτάδην ἐκείμην**=ἔπεσα κάτω ξαπλωμένος, ξαπλώθηκα κάτω. — **τί πρὸς ταῦτα**;=τί ἔκαμεν, ὅταν εἶδεν αὐτά; — **πρὸς τὸ αἰφνίδιον**=ἀπὸ τὸ αἰφνίδιον αὐτὸ γεγονός, μ' αὐτὸ τὸ ξαφνικό. — **οἶά με εἴργασται**=δι' αὐτά, τὰ ὁποῖα μοῦ ἔκαμε. — **ἐχρῆν**=ἔπρεπε (παρατ. τοῦ ἀπροσ. ῥ. **χρῆ**). — **λεωφόρος**=ὁ πλατύς, ὁ συνηθισμένος δρόμος (τοῦ<sup>τ</sup> φυσικοῦ θανάτου).

6. **Κράτης**, πλούσιος εὐπατριδῆς Θηβαῖος, ὁ ὁποῖος περιφρονήσας τὰ πλούτη ἤλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἔγινε θερμὸς ὀπαδὸς καὶ μαθητῆς τοῦ κυνικοῦ φιλοσόφου Διογένοους. — **Διογένης**, βλ. διάλογον β. — **ὀλκὰς**=φορητῆγὸν πλοῖον. — **ἀνεψιδός**=ἑξάδελφος. — **κληῆρος**=κληρονομία. — **ἡλικιώτης**=συνομίληκος. — **δεσπότης**=κύριος, κάτοχος. — **ὑπερβαλλόμενοι ἀλλήλους**=ἀγωνιζόμενοι ποῖος νὰ περάσῃ τὸν ἄλλον. — **οὐδεπώποτε**=ποτέ ἕως τότε. — **Σικυών**, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Κορινθ. κόλπου, πλησίον τῆς Κορίνθου. — **Κίρρα**, ἀρχαία πόλις τῆς Φωκίδος εἰς τὸν Κρισαῖον κόλπον, πλησίον τῆς Ἰτέας. — **κατὰ μέσον τὸν πόρον**=εἰς τὸ μέσον τοῦ στενοῦ. — **Ἀντισθένης**, ὁ ἰδρυτῆς τῆς κυνικῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, μαθητῆς τοῦ Σωκράτους. — **οἶμαι** καὶ **οἴομαι**=νο-

μίζω. — ἡ χοῖνιξ (γεν. —κος), μέτρον χωρητικότητος ξηρῶν ἴσον πρὸς 315 σημερινὰ δράμια (48 χοῖνικες ἀποτελοῦν ἓνα μέδιμνον). — ὁ θέρμος=τὸ λούπινον (εἶδος ὀσπρίου). — οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει=διότι δὲν εἶχα καμμίαν ἀνάγκην ἀπ' αὐτά. — ἐχρῆν=ἔπρεπε (παρατ. τοῦ ἀπροσ. ῥ. χρῆ). — σεμνότερα=σπουδαιότερα. — παρηρησία=θάρρος γνώμης. — οὐκοῦν=λοιπόν. — ἤξουσι=θὰ ἔλθουν (τοῦ ῥ. ἤκω).

# ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

## Α'. ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

Εἰσαγωγικὸν Σημείωμα σελίς 7

	Σελ.		Σελ.
1. Δέαινα καὶ ἀλώπηξ . . . . .	9	14. Κομπιαστῆς . . . . .	12
2. Ἐριφος καὶ λύκος . . . . .	9	15. Ἴππος καὶ ὄνος . . . . .	12
3. Βόες καὶ λέων . . . . .	9	16. Ὄνος καὶ λεοντῆ . . . . .	12
4. Λύχνος . . . . .	9	17. Ἴππος καὶ στρατιώτης . . . . .	13
5. Γυνὴ καὶ ὄρνις . . . . .	10	18. Γεωργοῦ παῖδες . . . . .	13
6. Κώνωψ καὶ βοῦς . . . . .	10	19. Ποιμὴν ψεύστης . . . . .	13
7. Αἶξ καὶ αἰγοβοσκός . . . . .	10	20. Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ . . . . .	14
8. Ἀλώπηξ καὶ βότρυες . . . . .	10	21. Πατὴρ καὶ θυγατέρες . . . . .	14
9. Κυνηγὸς καὶ δροσοτόμος . . . . .	10	22. Ἰατρὸς ἀτεχνος . . . . .	15
10. Πῆραι δύο . . . . .	11	23. Κύων καὶ ἀλεκτροῦν καὶ ἀλώπηξ . . . . .	15
11. Λέων καὶ ταῦρος . . . . .	11	24. Συλευόμενος καὶ Ἐρμῆς . . . . .	15
12. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ . . . . .	11		
13. Πίθηκος καὶ ἀλιεῖς . . . . .	12		

## Β'. ΕΚ ΤΗΣ "ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

### Α') ΘΕΟΓΟΝΙΑ

Εἰσαγωγικὸν Σημείωμα σελίς 19

1. Οὐρανὸς καὶ Γῆ. Τέκνα αὐτῶν . . . . .	21	2. Κρόνος καὶ Ῥέα. Γέννησις τοῦ Διὸς . . . . .	22
		3. Τιτανομαχία. Νίκη τοῦ Διὸς . . . . .	22

### Β') ΑΝΘΡΩΠΟΓΟΝΙΑ

1. Προμηθεὺς . . . . .	23	κλυσμός . . . . .	23
2. Ὁ ἐπὶ Λευκαλίωνος κατα-		3. Ἐλλήν καὶ τέκνα αὐτοῦ . . . . .	24

## Γ') ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

	Σελ.		Σελ.
1. Φοῖξος καὶ Ἑλλη . . . . .	25	6. Ὁ μάντις Φινεύς. Αἱ Ἄρ-	
2. Πελλίας καὶ Ἰάσων . . . . .	26	πνικαὶ . . . . .	28
3. Οἱ Ἀργοναῦται . . . . .	26	7. Αἱ συμπληγάδες πέτραι .	28
4. Ὁ μέχρι Μυσίας πλοῦς .	27	8. Οἱ Ἀργοναῦται εἰς Κολ-	
5. Ἀπὸ Μυσίας μέχρι Θρά-		χίδα. Ἰάσων καὶ Μήδεια .	29
κης . . . . .	27		

## Δ') ΠΕΡΣΕΥΣ

1. Γέννησις Περσέως . . . . .	31	3. Ἡ Μέδουσα ἀποτέμνεται	
2. Περσεὺς πέμπεται ἐπὶ τὴν		τὴν κεφαλὴν . . . . .	32
τῆς Γοργόνης κεφαλὴν .	31	4. Θάνατος Ἀκροῖου . . . . .	32
		5. Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδα .	33

## Ε') ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Γέννησις καὶ ἀνατροφή Ἡ-		ε') Ἡ κόπρος τῶν βοσκη-	
ρακλέους . . . . .	34	μάτων τοῦ Ἀθγείου .	37
2. Πρῶτα κατορθώματα Ἡ-		στ') Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες	38
ρακλέους . . . . .	34	ζ') Ὁ Κρητὸς ταῦρος . . . . .	38
3. Μανία Ἡρακλέους. Δου-		η') Αἱ Διομήδους ἵπποι .	39
λειά παρὰ τῷ Εἰδρυσθεῖ	35	θ') Ὁ ζωστήρ τῆς Ἴππο-	
4. Οἱ δώδεκα ἄθλοι:		λύτης . . . . .	39
α') Ὁ Νεμεαῖος λέων . . . . .	36	ι') Οἱ βόες τοῦ Γηρῶνονος	39
β') Ἡ Λερναία ὕδρα . . . . .	36	ια') Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν	
γ') Ἡ Κερυνντὶς ἔλαφος .	37	Ἑσπεριδῶν . . . . .	40
δ') Ὁ Ἐρμυμάνθιος κά-		ιβ') Ὁ Κέρβερος . . . . .	41
προς . . . . .	37	5. Ἡρακλῆς καὶ Δηάνειρα .	41
		6. Θάνατος Ἡρακλέους . . . . .	41

## ΣΤ') Οἱ ἄλλοι ἥρωες

1. Κάδμος . . . . .	43	6. Θησεὺς . . . . .	46
2. Μίνως . . . . .	44	7. Μελέαγρος . . . . .	46
3. Κάστωρ καὶ Πολυδευκής .	45	8. Νιόβη . . . . .	47
4. Δίακος . . . . .	45	9. Ὀρφεὺς . . . . .	48
5. Κέκροψ . . . . .	45	10. Ἀλκίσις . . . . .	48

Γ'. ΕΚ ΤΗΣ "ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,, ΑΙΛΙΑΝΟΥ

Εἰσαγωγικὸν Σημείωμα σελίς 53

	Σελ.		Σελ.
1. Ἀλέξανδρος καὶ Φωκίων . . . . .	55	11. Ἀναξαγόρου ἀταραξία . . . . .	59
2. Ἐπαμεινώνδου μεγαλο- φροσύνη . . . . .	55	12. Αἰνείου εὐσέβεια . . . . .	59
3. Ξενοφῶντος καρτερία . . . . .	56	13. Σωκράτης καὶ Ἀλκιβιάδης	59
4. Γέρον ἀλαζῶν . . . . .	56	14. Ἡ κατὰ Μνυτιληναίους βα- ρυντάτη ποιηὴ . . . . .	60
5. Αἱ τῶν Λακεδαιμονίων μητέρες . . . . .	56	15. Θεμιστοκλῆς καὶ Ἴερον ἐν Ὀλυμπίᾳ . . . . .	60
6. Ξενοκράτους φιλευσπλαγία	57	16. Πᾶν μέτρον ἄριστον . . . . .	60
7. Πλάτων . . . . .	57	17. Λακεδαιμόνιοι περὶ φιλο- κερδείας . . . . .	60
8. Ἡ μάχη τῶν ἀλεκτρύονων	58	18. Ἡ Φερενίκη ἐν Ὀλυμπίᾳ . . . . .	61
9. Ἀρταξέρξης περὶ φιλοπο- νίας . . . . .	58	19. Μειράκιον Ἐρετρικὸν . . . . .	61
10. Κρητῶν νόμος περὶ μαθη- μάτων . . . . .	58	20. Τὰ Τέμπη . . . . .	61

Δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ "ΝΕΚΡΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ,,

Εἰσαγωγικὸν Σημείωμα σελίς 65

1. Χάρωνος, Μενίππου καὶ Ἐρμού . . . . .	67	4. Πλούτωνος καὶ Ἐρμού . . . . .	71
2. Πλούτων ἢ κατὰ Μενίππου	68	5. Ζηνοφάντου καὶ Καλλιθη- μίδου . . . . .	72
3. Διογένους καὶ Μανώλου	70	6. Κράτητος καὶ Διογένους . . . . .	73

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Α'. Αἰσώπειοι Μῦθοι . . . . .	77 - 79	Γ'. Ἐκ τῆς «Ποικίλης Ἱστο- ρίας» Αἰλιανοῦ . . . . .	93 - 97
Β'. Ἐκ τῆς «Βιβλιοθήκης» Ἀπολλοδώρου . . . . .	80 - 92	Δ'. Ἐκ τῶν Δουκιανοῦ «Νεκρικῶν διαλόγων»	99 - 104

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν «Ἐκλογῶν» τοῦ κ. Γεωργίου Παπαοικονόμου ἐλήφθησαν :

- 1) Οἱ ὑπ' ἀριθ. 3, 4, 6, 7, 9-12, 15, 16, 20 καὶ 24 Αἰσώπειοι μῦθοι.
  - 2) Τὰ τμήματα τῆς «Βιβλιοθήκης» τοῦ Ἀπολλοδώρου περὶ Ἀνθρωπογονίας, Περσέως καὶ Ἡρακλέους.
  - 3) Τὰ ὑπ' ἀριθ. 9-17 τεμάχια ἐκ τῆς «Ποικίλης Ἱστορίας» τοῦ Αἰλιανῶ.
  - 4) Αἱ ἀντίστοιχοι ἐρμηνευτικαὶ σημειώσεις τῶν ἀνωτέρω κειμένων.
- \* Ἡ λοιπὴ ὄλη τοῦ παρόντος βιβλίου ἐλήφθη ἐκ τῶν «Ἐκλογῶν» τοῦ κ. Βίκτωρος Κρητικού.

Ἐπιμελητῆς ἐκδόσεως καὶ ὑπεύθυνος  
ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν δοκιμῶν  
ὁ φιλόλογος Κ. Α. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΣ

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τὸ κάτωθι βιβλιοσημον, εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτῶν καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς τιμῆς λιανικῆς πωλήσεως ἐκάστου ἀντιτύπου.

Ἐντίτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψίτυπον. Ὁ διαθέτων, πωλῶν ἢ χρησιμοποιοῦν αὐτὸ διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἐφ. Κυβ. 1946, Α 108).



ΕΚΔΟΣΙΣ Α', 1950 (VIII) — ΑΝΤΙΤΥΠΑ 150.000

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ & ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ "ΕΣΤΙΑ",







024000025605

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής



800